

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan

Møteinnkalling

Utvalg:	Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan
Møtested:	Væktarstua hotell, Stugudal, Væktarstua, Tydal
Dato:	02.12.2022
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 982 097 69 eller lasle@statsforvalteren.no.

Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Forvaltningsplanen har vært på faglig godkjenning til Miljødirektoratet og innspill er nå innarbeidet av nasjonalparkforvalter.

Planen må til ny faglig godkjenning før den legges ut på høring. Oppdatert versjon ligger vedlagt i epost med møtedokumenter.

Nasjonalparkforvalter orienterer om arbeidet under posten for orienteringer.

Ramme for møtet:

0930 - Kaffe ++

10.00 - Møtestart

Orientering fra forvalterne

Behandling av saker

13.00 - Juletallerken

1345 - Behandling av saker

1430 - Møteslutt

Velkommen til Væktarstua i Stugudal !

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
	Styresak		
ST 24/2022	Godkjenning av innkalling, saksliste og valg av styremedlem til å signere protokoll sammen med leder		
ST 25/2022	Referat sak		
RS 16/2022	Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - befarings - Finnkoisjøen - turiststi Bjørneggen- Schulzhytta - Trondhjems turistforening - oppfølging av ST 4/2021		2020/14220
RS 17/2022	Rapport fra befarings av kjørespor langs kraftgate - Sankåvika - Bustvola - Sylan landskapsvernområde		2022/8619
RS 18/2022	Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan - valg av nye representanter fra grunneierne - 2022 - 2025		2022/62
RS 19/2022	Faglig gjennomgang av forvaltningsplan for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark		2020/5693
RS 20/2022	Kunngjøring - godkjent endring av reguleringsplan Vekta og Borsethlia - etablering av turveg 51/1 m.fl		2022/62
RS 21/2022	Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - tilbakemelding på kommentarer og merknader - tursti - Vekta - Høystakken		2022/62
RS 22/2022	Oppsigelse av avtale om drift av Sankåvika friluftsområde - Tydal kommune		2022/62
RS 23/2022	Tilleggsopplysninger Driftsmidler 2023		2022/383
RS 24/2022	Skarvan og Roltdalen og Sylan - melding om oppstart - revidering av forvaltningsplan for rovvilt i rovviltsregion 6 Midt-Norge		2022/11681
RS 25/2022	Sluttrapport Utvikling av forvaltningsknutepunktet i Tydal		2020/1427
RS 26/2022	Skarvan og Roltdalen og Sylan - utvalg av besøkssenter til autorisasjonsbefarings		2022/62
RS 27/2022	Skarvan og Roltdalen og Sylan nasjonalparkstyret - svar på forespørsel om støtte til brukssenter i verneområdene		2022/62
RS 28/2022	Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan - felles informasjonsmedarbeider for flere verneområder		2022/62
RS 29/2022	Sylan landskapsvernområde - tillatelse fra Miljødirektoratet til fangst av inntil to fjellrevvalper til avlsstasjonen for fjellrev - NINA		2022/8149

RS 30/2022	Skarvan og Roltdalen og Sylan nasjonalparkstyre - tilbakemelding om motorferdsel i verneområder - Fjellredningsgruppa i Tydal Styresak		2022/9882
ST 26/2022	Vedtak delegerte saker i perioden 160822-251122		2022/60
DS 48/2022	Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - tillatelse til bruk av snøscooter til Røssetvollen - Jim Hegge		2019/7659
DS 49/2022	Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - tillatelse til transport med snøscooter til Brattslåtten - Sverre Hoven		2022/7140
DS 50/2022	Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - gitt tillatelse til bruk av snøscooter til hytte ved Stor- Kvennfjellvatnet - Oddvar Hårstad	X	2022/10364
DS 51/2022	Skarvan og Roltdalen og Sylan - gitt tillatelse til organisert ferdsel - 2023 - Fri og Vill AS		2022/8610
DS 52/2022	Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - tillatelse - snøscooter - Bårdsgårdsvollen - Hans Bårdsgård		2022/10679
DS 53/2022	Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - gitt tillatelse til transport med snøscooter til Søndre Evjevollen - Per Jostein Bjerken Styresak		2022/10522
ST 27/2022	Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - søknad om gjerder og platting - Ballvollen - Steinar Grøtte		2022/5277
ST 28/2022	Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan - samarbeidsavtale med Stråsjøen hytteforening		2022/62
ST 29/2022	Sylan landskapsvernområde - bevaringsverdige varder på Blåkkåkleppen/ Blåahke		2022/10406
ST 30/2022	Skarvan og Roltdalen og Sylan - oppsummering av tiltak i 2022 og plan for 2023		2022/62
ST 31/2022	Drift av Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan - budsjett og møteplan for 2023		2022/62
ST 32/2022	Eventuelt		

**ST 24/2022 Godkjenning av innkalling, saksliste og valg av styremedlem til å
signere protokoll sammen med leder
ST 25/2022 Referat sak**

Rapport – befarings med arbeidsutvalget til Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan – Finnkoisjøen – turiststi TT– 22.08.22

Trondhjems turistforening sin tursti fra Bjørneggen forbi Finnkoisjøen mot Schulzhytta.

Deltakere

Ole Morten Balstad – styreleder

Even Østbyhaug – AU-medlem

Ida Bransfjell – AU – medlem for Lars Aage Bransfjell

Per Gunnar Østerås – Trondhjems turistforening (TT)

Lars Slettom - nasjonalparkforvalter

Bakgrunn

Bakgrunnen for befaringsen er vilkår knyttet til en tillatelse som TT har fått av Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan jf. 2020/14220, ST 4/2021.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan gir Trondhjems Turistforening tillatelse til klopplegging langs stien fra Bjørneggen til Schulzhytta på følgende vilkår:

- a. Kloppleggingen skal utføres på punkter i samsvar med kart i saken Mindre omlegging av sti bør vurderes der det er hensiktsmessig slik at en unngår klopplegging eller at den blir mindre synlig i terrenget.
- b. Utrangert klopp skal samles og kjøres ut på vinteren. Dette gjelder spesielt impregnert materiale.
- c. Det skal helst brukes uhøvlet og ubehandlet trematerialer, feks. malmfuru. Bruk gjerne stedegen stein der det er mulig.
- d. Det skal gjennomføres befaring med nasjonalparkstyret og representanter fra reinbeitedistriktet før tiltaket gjennomføres.

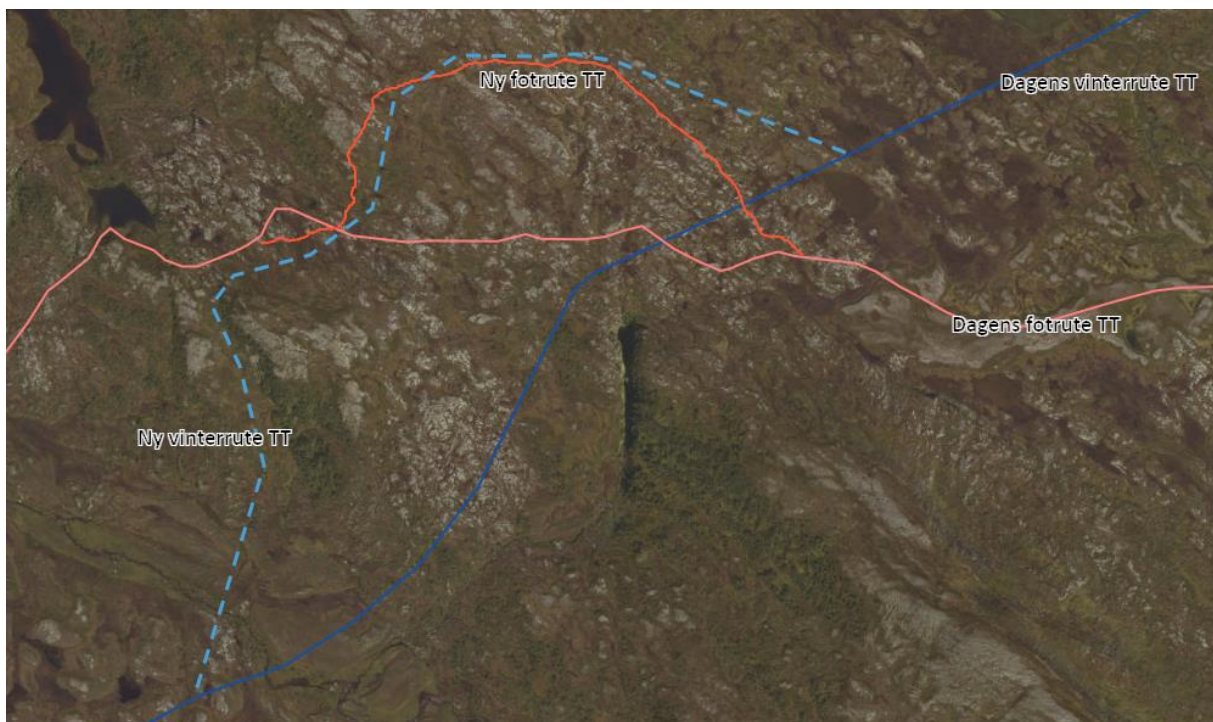
Denne tillatelsen er gitt i medhold av forskrift for vern av Skarvan og Roltdalen nasjonalpark §3 pkt. 1.3 f) der det heter at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bygging av bruer og legging av klopper.

Vedlikehold av staker langs eksisterende vintertrase er ikke søknadspliktig.

Søknad om transport av materialer med snøscooter behandles av nasjonalparkforvalteren etter at tillatelse til tiltaket er gitt.

Vurderinger

Sommer og vinterløype legges om i tråd med GPS-spor fra befaring for å ivareta vegetasjon og dyreliv. Området har viktige naturverdier i form av funksjonsområder for flere forvaltningsmessig viktige arter.

Dagens fotrute (lys rød) legges om og følger ny fotrute (mørk rød). Dagens vinterrute (mørk blå) legges om og følger ny vinterrute (stiplet lys blå).

Dagens fotrute kan rettes ut på en mindre strekning, her er det behov for klopplegging av myrparti.

Kart 2: Mindre justering av dagens fotrute jf. vest i kart 1, behov for noe klopplegging.

Konklusjon

Sommer – og vinterrute legges om i tråd med GPS-spor av hensyn til vegetasjon- og dyreliv og funksjonsområder for forvaltningsmessig viktige arter. Klopplegging utføres der myr/våtmark tilsier at tråkkslitasje fra ferdsel vil medføre terrengslitasje. TT utarbeider et nytt kart (S3) jf. ST 4/2021, som viser punktene for klopping i tråd med ny omlegging jf. kart 1. Det oppdaterte kartet sendes inn til nasjonalparkforvaltningen. Det forutsettes at ny trase og klopplegging kan godkjennes av grunneier AS Meraker Brug.

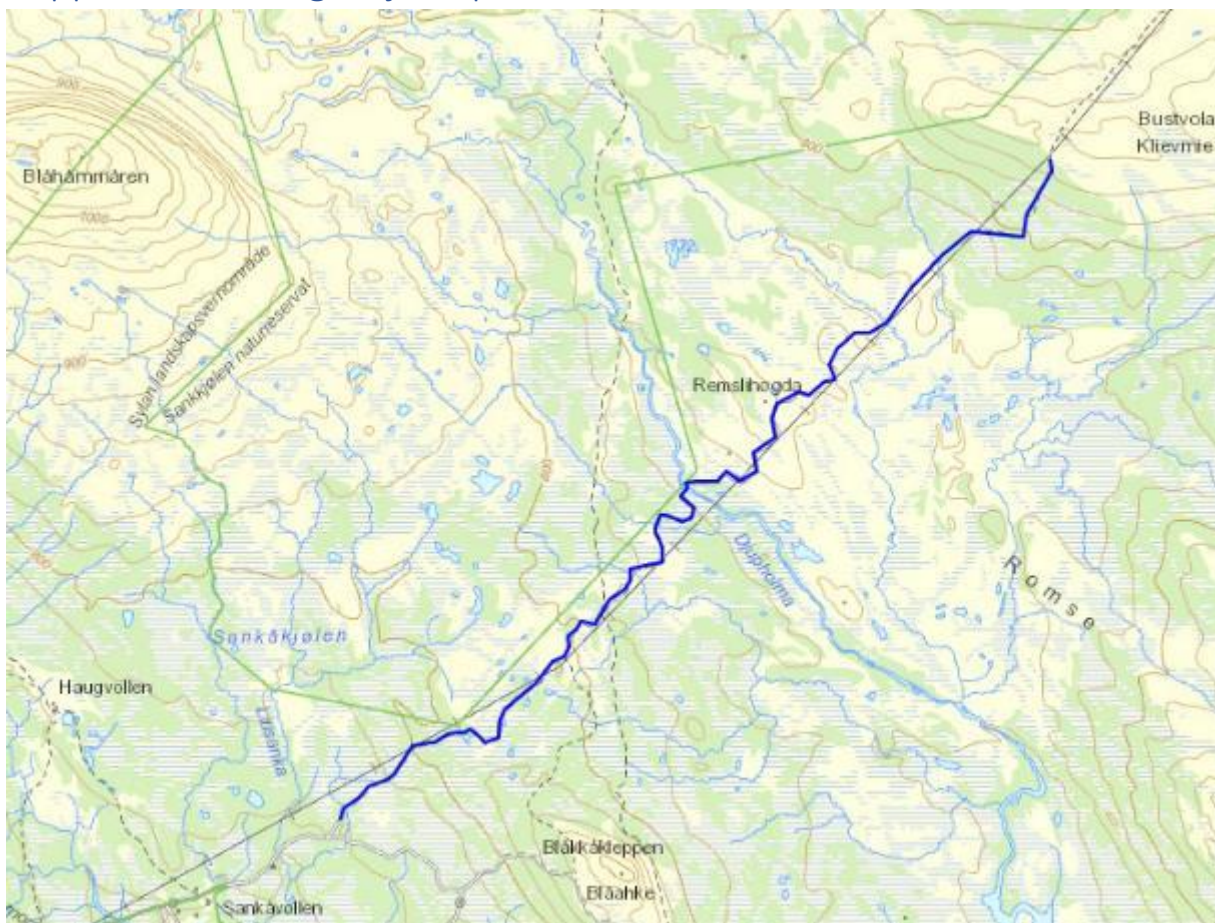
Motorisert transport i forbindelse med vedlikehold av vinterstakede turistruter er søknadsplikting etter verneforskriften jf. § 3, 6.3, g. Nasjonalparkstyret har gitt tillatelse til formålet til TT for 2022-2025 jf. 2022/377. Det må søkes om transport av kloppmaterialer med snøscooter. Kloppmaterialene er allerede bestilt hos Grenstad Sag i Tydal og betalt av nasjonalparkstyret.

Omlegging av sommer- og vinterrute er et skjøtsels- og forvaltningstiltak. Verneforskriften åpner for slik motorferdsel som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. De nye vinterstakene må settes opp på barmark, og TT ønsker å bruke ATV til transport av vinterstakene og frakte nødvendig utstyr. Bruk av ATV på barmark for å legge om vinterrute og flytte/sette opp nye vinterstaker, tillates når det skjer i regi av forvaltningsmyndigheten jf. §3, 6.2, a. Forvaltningsmyndigheten vil delta aktivt i planlegging og gjennomføring av tiltaket for å avgjøre tidspunkt og kjøretrasè for motorferdsel. Arbeidet må skje utenfor hekke- og yngletid og kalvingstid for rein. Det forutsettes tillatelse fra kommunen etter motorferdselloven.

Generelt må det vises spesielle hensyn til registrerte og uregistrerte kulturminner ved bruk av stein ved tilretteleggingstiltak. Det finnes samiske kulturminner i området hvor sommer- og vinterrutene går i dette området.

Vilkår d) i vedtak fra møte 19.02.2022 i sak ST 4/2021 er oppfylt.

Rapport – befaring – kjørespor fra Sankåvika til Bustvola – 31.08.22

Kjøresporet starter NØ for Sankåvollen og går langs kraftgate og over Bustvola til riksgresen. Kjøresporet ligger i Sylan landskapsvernområde, men nært grensen til Sankkjølen naturreservat. Det er ca. 7.4 km til Bustvola. Første strekning på ca. 2.5 km ligger på eiendommen til Thomas Angells Stiftelser. Resten ligger på gnr/bnr 169/88, Aune Sameie.

Deltakere:

- Lars Aage Brandsfjell (Saanti sijte)
- Even Østbyhaug (Aune Sameie)
- Jan Rakvåg (Statnett)
- Marit Sophie Berger (nasjonalparkforvalter)
- Lars Slettom (nasjonalparkforvalter)

Forfall: Ola Kulseth (Thomas Angell Stiftelser), Ivar Flakne (Aune Sameie)

Bakgrunn

Kjøresporet går gjennom myr- og våtmarksområder og er utsatt for kjøreskader ved bruk av ATV. Nasjonalparkstyret for Skarvan og Røldalen og Sylan har blitt varslet av grunneierne om kjøreskadene. Nasjonalparkforvaltningen inviterte derfor grunneiere og andre brukere (Statnett, Saanti sijte) til befaring for å vurdere tilstand og tiltak.

Strekningen fra Sankåvika til Rømslihogda ble befart. Det er også tiltakspunkt på myr og ved kryssing av bekker på strekningen Rømslihogda til Bustvola, men disse ble ikke befart.

Brukere og bruk av kjørespor

Saanti sijte bruker ATV langs kjøresporet i forbindelse med reindrift, spesielt på seinhøsten. Reinbeitedistriktet har ei hytte nær Djupholma, sør for Remslihøgda og ei i Rangeldalen. Statnett utfører regelmessig tilsyn og vedlikehold av kraftgate. Etableringen av kraftgata er bakgrunnen for kjøresporet. Tilsyn utføres med ATV, snøscooter og helikopter. Aune Sameie har tillatelse til å sette opp ei tilsynshytte SV for Bustvola. Uttransport av felt elg langs kjøresporet er transportbehovet for sameiet. Transportbehovet til Thomas Angells Stiftelser er ikke kjent, men uttransport av felt elg er trolig aktuelt transportformål.

Verneforskrift

«Formålet med opprettelsen av Sylan landskapsvernområde er å ta vare på et egenartet og vakkert fjellområde som er relativt lite påvirket av menneskelig aktivitet, og med Sylmassivet som et sentralt høg fjellsområde omgitt av store myr- og skogområder. Det er også et formål å ta vare på et område med rikt biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og de naturlige økologiske prosessene som preger landskapet.

Videre er det et formål å verne en variert vegetasjon, med spesielt store og sammenhengende myrlandskap. Myrvegetasjonen varierer fra fattig til ekstremrik myr, og de truede myrtyper rik og intermediær skog-/krattbevokst myr, ekstremrik fastmattemyr og palsmyr har høy verdi. Sylan har også varierte skogssamfunn med spesiell verdi knyttet til kontinuitetsskog, høgtliggende skogbestander av gran og en svært variert fjellvegetasjon med innslag av rike og truede vegetasjonstyper, blant annet rike våtsnøleier.

Allmennheten skal gis anledning til natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

Vernebestemmelsene i § 3 gir forbud mot inngrep som veibygging, graving, fjerning av større stein og blokker, drenering/tørrlegging, bygging av klopper m.m. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse.

Men punkt 1.2, b), d), e) og f) i § 3 er unntaksbestemmelser som åpner for vedlikehold av eksisterende traktorveg til Storerikvollen og driftsveg langs kraftlinja fra Sankåvika til riksgrensen, i samsvar med forvaltningsplanen. Drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg er også tillatt sammen med nødvendig istandsetting av energianlegg ved akutt utfall. Ved bruk av motorisert transport skal det i ettertid sendes melding til forvaltningsmyndigheten. Bruk av lett beltekjøretøy, som ikke setter varige spor i terrenget, for uttransport av felt elg og hjort, er også tillatt. I tillegg har Aune sameie under verneprosessen framforhandlet at det etter søknad kan bli gitt tillatelse til bruk av ATV for uttransport av felt elg på etablerte veier og kjørespor.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til bygging av bruer og legging av klopper jf. § 3, 1.3.c). Det kan også gis flerårig tillatelse til bruk av motorkjøretøy på barmark i forbindelse med reindrift. Tillatelsen skal koordineres med og tas inn i distriktsplan i henhold til reindriftsloven jf. § 3, 5.3. d).

Verneforskriften har ingen spesifiserte dispensasjonsbestemmelser for motorferdsel på barmark i forbindelse med vedlikehold av driftsveg langs kraftlinja. Slik motorferdsel må behandles etter § 48 i naturmangfoldloven (nml), som er en generell dispensasjonsbestemmelse jf. M106 – 2014. For å kunne gi tillatelse etter § 48 må 3 vilkår være oppfylt. Tiltak skal ikke være i strid med verneformålet eller påvirke verneverdiene nevneverdig. Kun tiltak som gir ubetydelig eller begrenset virkning for

verneverdiene kan aksepteres. Bestemmelsen gir en klar anvisning på at hensynet til verneverdiene skal være overordnet hensynet til næringsinteresser.

Verneforskriftens henvisning til forvaltningsplanen gjør at forvaltningsplanens retningslinjer er juridisk bindende.

Retningslinjer for kjørespor fra Sankkjølen til riksgrensen i forvaltningsplanen

- Kjøresporet fra Sankkjølen til riksgrensen skal ikke åpnes for annen motorisert ferdsel enn den transport som rettighetshaverne gis tillatelse til.
- Kjøresporet skal ikke forlenges med forgreininger eller settes i stand for biltrafikk, og bruken skal ikke endres.
- Ved vedlikehold av eksisterende kjørespor skal standarden ikke heves, se definisjon av vedlikehold s. 56.

Kjørespor: Vedlikehold av kjørespor skal ikke føre til at kjøresporene endrer karakter i retning av vei, og det vil kun unntaksvis være tillatt å fylle grus i kjøresporene. Eksisterende grøfter og stikkrenner kan vedlikeholdes. Etablering av nye grøfter og stikkrenner vil gå ut over normalt vedlikehold. Det samme gjelder for tiltak som går ut på omlegging av traséen for kjøresporet, rette ut svinger, eller utvide kjøresporet i bredden. Det skal ikke tillates at masse til vedlikehold tas i verneområdet.

Nærhet til Sankkjølen naturreservat – unngå indirekte påvirkning

«Formålet med fredningen er å bevare et stort og intakt kjølområde med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Kombinasjonen av store sammenhengende myrområder med stor botanisk variasjon gir Sankkjølen høy botanisk verdi. Området er viktig for en rekke våtmarksfugler, og det er rike kvartærgeologiske avsetninger i området. Sankkjølen er urørt av større tekniske inngrep og har særskilt vitenskapelig betydning som referanseområde.»

«Ivaretagelse av naturgrunnet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

Kjøresporet går enkelte steder nær grensen til Sankkjølen naturreservat. Vedlikehold og tiltak på kjøresporet må ikke gi indirekte negative konsekvenser for verneverdiene i naturreservatet. Myrområder av høy botanisk verdi og naturlige økologiske prosesser i naturreservatet må bevares (hydrologi, karbonbinding).

Klopplegging beskytter vegetasjon samtidig som vannet får renne fritt under kloppene. Nye stikkrenner og grøfter vil være i strid med verneformålet. Klopplegging av utsatte steder på kjøretraséen vil kunne redusere behovet for eksisterende stikkrenner/grøfter og vedlikehold av disse.

Skjøtselstiltak langs kjøretraséen som tilbakefører myrene til naturtilstanden f.eks. fjerning av stikkrenner og tetting av grøfter vil kunne forbedre de økologiske prosessene og verneverdiene. Slike tiltak vil kunne finansieres av tiltaksmidler fra verneområdeforvaltningen.

Befaringen viser

Type utfordring	Bilder
1. Blauthøl som er vanskelig å passere, og hvor det blir kjørt utenom	
2. Eksisterende grøfter som har grodd delvis igjen	

3. Eksisterende stikkrenner som ikke fungerer/ fungerer dårlig

4. Bratt bakke ned mot Djupholma med betydelig slitasje

5. Ny snarvei før passering av Djupholma for å unngå blauthøl i eksisterende trase. Ny trase går hovedsakelig over myr.

<p>6. Kreosotholdige sviller</p>	
<p>7. Gamle stolpesteder med stein som muligens kan benyttes til tiltak i kjøresporet</p>	
<p>8. Blauthøl hvor enkle tiltak kan lede vekk vann</p>	
<p>9. En kjøretrase i stedet for to</p>	

10. Lengre utsatte strekninger med behov for tiltak

Vurderinger

Både forvaltningsmyndigheten, grunneiere og andre brukere tjent med at kjøresporet vedlikeholdes slik at verneverdiene og naturgrunnlaget ikke forringes, men ivaretas. Brukere med tillatelse til motorferdsel på barmark, har også egennytte av god tilstand og framkommelighet for kjøresporet til godkjent motorferdsel og transportformål.

Verneforskriften og retningslinje i forvaltningsplanen for kjøresporet gir tydelige og detaljerte rammer for tiltaket. Beskrevet vedlikehold av kjøresporet er tillatt. Motorferdsel på barmark ved gjennomføring av tiltaket, må godkjennes av forvaltningsmyndigheten etter § 48 i nml. Eksisterende grøfter og stikkrenner kan vedlikeholdes. Men det skal ikke etableres nye grøfter og stikkrenner. Masser til vedlikehold kan i utgangspunktet ikke tas i verneområdet. Dette er for å forhindre nye inngrep og risiko for påvirkning av kulturminner som ennå ikke er kartlagt. Forvaltningsmyndigheten gir tillatelse til klopplegging/bruer etter søknad.

Forvaltningsmyndigheten har myndighet etter [§ 69](#) i naturmangfoldloven til å pålegge retting og avbøtende tiltak når det er fare for forringelse av naturmangfoldet.

Ansvarsforhold

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan er i utgangspunktet forvaltningsmyndighet, ikke tiltakshaver i denne saken. Det er de bruksberettigede som har nytte av kjøresporet som også må ta kostnaden ved vedlikehold av kjøresporet. Kostnadsfordelingen bør gjenspeile bruk og nytteverdi for den enkelte. De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven jf. [§ 11](#) – kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver – legges til grunn for vurderinger i saken.

Nasjonalparkstyret har primært klopplagt stier for ferdsel til fots i forbindelse med skjøtselstiltak og omlegging av stier, for å forhindre terrengskade/forstyrrelser av dyreliv samt kanalisere ferdsel. I Sylan landskapsvernområde er det Trondhjems Turistforening som har ansvar for turiststiene og bekoster kloppleggingen. Klopplegging for å tilrettelegge for næringsinteressenes motorferdsel i verneområdene, har ikke vært vanlig. Det er tidligere lagt en kort strekning med geonett ved Nedalshytta for å hindre kjørespor på en myrstrekning der det kjøres med ATV ved redningsaksjoner og ved gjeting av rein.

Det er lagt ut jernbanesviller enkelte steder langs kjøresporet. Når og hvem som har lagt ut disse er ikke avklart. I tilsvarende saker har forvaltningsmyndigheten bidratt med tiltaksmidler til å fjerne kreosotimpregnerte jernbanesviller fra verneområder for å unngå forurensning og forsøpling. Det kan være aktuelt også i denne saken i tråd med etablert forvaltningspraksis, dersom ansvarlig ikke er kjent, og det framstår som urimelig å gi pålegg til grunneier.

Tiltak

Forvaltningsmyndigheten ønsker samarbeid med grunneiere og bruksberettigede for å finne en langsiktig og bærekraftig løsning for kjøresporet. Tiltakene må være innenfor definerte rammer, ikke være i strid med verneformålet og opprettholde en akseptabel tilstand for kjøresporet for de bruksberettigedes godkjente transportbehov. **Det ble registrert 30 ulike tiltakspunkt. Til sammen blir det ca. 560-600 meter klopplagt strekning, noe som tilsvarer 2500-3000 løpemeter (grovt overslag) med 2 tom 6 tom, dersom en skal klopplegge 2 kjørespor med 2 planker per spor jf. bilde 1. Dersom pris per meter kloppmateriale er 50 kroner, tilsvarer dette 150 000 kr. I tillegg kommer arbeidskostnadene.**

Eksempler på løsninger fra andre steder

Bruk av geonett har vist seg å gi plastforsøpling i naturen, og vurderes ikke som et aktuelt tiltak.

Klopplegging, tilsvarende bilde 1 (uten geonett), bruk av tilkjørte steinheller samt åpning av stikkrenner vurderes foreløpig som de mest aktuelle tiltakene på kjøresporet. De fleste punktene/strekningene er relativt korte og enkle å klopplegge. Men det finnes også litt lengre strekninger, spesielt mot Djupholma, som krever mer tilrettelegging.

Veien videre

De enkelte aktørene vurderer rapporten og forslag til løsninger og kommer med en tilbakemelding på hva de tenker om samarbeidsløsning, ansvars- og kostnadsfordeling (herunder mulig egeninnsats) i prosjektet.

Med bakgrunn i tilbakemeldingene legger forvalter saken fram for nasjonalparkstyret for vurdering av om det skal/kan søkes tiltaksmidler til prosjektet i 2023.

Strekning 1 – Grønn stippet linje viser kjørespor. Røde linjer viser tiltakspunkt/strekninger. Start fra Sankåvikaområdet, slutt ved Remslihøgda.

Strekning 2

Strekning 3 – Grønn stiplet linje er kjørespor. Blå stiplet linje viser hovedtrasèen i dette området. Rød linjer er tiltakspunkt/linjer for klopplegging (steinheller).

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Trondheim, 25.10.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/28

Saksbehandler:
Olav Nord-Varhaug

Valg av nye representanter fra grunneierne til Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan er ett av fire områder som er med i forsøksordningen med partssammensatte styrer, jf brev fra Klima- og miljødepartementet til Miljødirektoratet av 16.08.2017. Miljødirektoratet oppnevnte to grunneierrepresentanter i vårt brev av 26.04.2018 etter forslag fra nasjonalparkstyret.

I brev av 09.09. d.å. foreslår nasjonalparkstyret nye grunneierrepresentanter til erstatning for de som tidligere ble oppnevnt. Miljødirektoratet oppnevner dermed følgende nye grunneierrepresentanter og vararepresentanter til Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan i påvente av avklaring om forsøket skal videreføres eller avsluttes:

Representant:

Jakob Haugen
Ola Kulseth

Personlig vararepresentant:

Per Hembre
Ivar Flakne

Forvalter orienterer de berørte representantene om valget.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Fossum
seksjonsleder

Olav Nord-Varhaug
fagdirektør

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG

Postboks 2600

7734

Steinkjer

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Trondheim, 11.11.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/11949

Saksbehandler:
Line-Kristin Larsen

Faglig gjennomgang av forvaltningsplan for Skarvan og Roltdalen NP

Vi viser til utkast til forvaltningsplan; mottatt i juli 2022.

Vi har lagt inn våre kommentarer i det tilsendte utkastet til forvaltningsplan, se vedlegg. Dokumentet følger malen i *Forvaltningsplaner på nett for verneområder* (FPNV) og gir en god beskrivelse av naturverdier, dagens situasjon og retningslinjer for bruk av området; jamfør forskriften. Det gjenstår litt arbeid med struktur og justering av tekst i dokumentet før den kan sendes på høring. Dette gjelder spesielt kapitlene "Bruk - Historikk" og "Forvaltningsmyndighetens retningslinjer".

Enkelte tema bør kartfestes og ha et temakart vedlagt forvaltningsplanen. Dette gjelder aktiviteter som begrenses til fast trase e.l. annet geografisk område slik som motorferdsel på snødekt mark og stier eller veier som kan åpnes for sykling.

Vi ønsker at dokumentet sendes inn til oss for utsjekk før det sendes ut på høring. Vi har forståelse for at styret ønsker fortgang i saken, og vil sikre rask saksbehandling når den kommer inn til oss igjen før høring.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Fossum
seksjonsleder

Line-Kristin Larsen
seniorrådgiver

Kopi til:
Marit Sophie Berger

Reguleringsbestemmelser – Turveg

Endring av reguleringsplaner:

Vekta – 19910002

Borsetlia – 19710006

Revidert: 24.08.2022

Selbu kommune, JML

1. Generelle bestemmelser

- 1.1. Skulle det under bygge- og anleggsarbeid i marken komme frem gjenstander eller andre spor som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget og Trøndelag fylkeskommune omgående, jf. Lov 9.juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 8 annet ledd. Kulturminnemyndighetene forutsetter at dette pålegg formidles videre til dem som skal utføre arbeidet i marken.
- 1.2. Yngletidsfredningen overholdes ved å unngå støyende og forstyrrende aktivitet i mai-juli.

2. Turveg

- 2.1. Turvegen skal ha en bredde på maksimalt 1,5 meter fra Vekta til punktet der turveg til hyttene nord i Bårsetlia starter.
 - 2.1.1. Videre fra dette punktet skal turvegen ha en maksimal bredde på 1,20 meter fram til bekk ved gnr/bnr 54/47. Turveg til hyttene nord i Bårsetlia skal ha en maksimal bredde på 1,20 meter.
 - 2.1.2. Fra enden av turveg ved bekk ved gnr/bnr 54/47 til traseen møter eksisterende sti, skal det benyttes klopper. Denne delen av traseen skal etableres samtidig med øvrig turveg.
- 2.2. Turvegen skal etableres med duk/nett direkte på terrenget. På duk/nett legges et egnet bærelag av grus eller pukk.
- 2.3. Grusdekket skal ha naturlig farge som går over ens med omgivelsene.
- 2.4. I størst mulig grad skal det benyttes metoder som tar hensyn til hydrologi, landskap og biologisk mangfold i området. Overskuddsvann bør ledes naturlig over turvegen på alle steder dette er hensiktsmessig, forutsatt at det kan skje uten at grus spres utover (se anbefalte metoder i «Merkehåndboka», som er utgitt av Den Norske Turistforening). I de områdene dette ikke er mulig vises det til punkt 2.5 i reguleringsbestemmelsene. Tiltakshaver gis anledning til å utøve eget skjønn.
- 2.5. Der grøfting eller stikkrenner er nødvendig skal hydrologien i området ivaretas på best mulig måte. Som et minimum skal kart som viser plassering av stikkrenner følges (kart oversendt kommunen 22.09.2021). Foreslåtte dimensjoner på stikkrenner skal følges, som et minimum.

- 2.6. Anleggsarbeid skal utføres i tørre perioder for å minimere faren for tilslamming av bekker og vannsig.
- 2.7. Eventuelle skjæringer tildekkes og planeres med jordmasser.
- 2.8. Adkomststier fra turveg til hytter langs turvegen kan etableres etter samme byggemåte og krav som hovedturveg, men med maksimal bredde på 1,0 meter. Disse adkomststiene kan evt. etableres med klopper i trykkimpregnert tre. Flere hytter bør «samarbeide» om felles adkomststi til hyttene fra hovedturveg dersom dette er en naturlig løsning, og det fører til mindre terrenginngrep.
- 2.9. Turvegen kan sammenkobles med andre turstier anlagt med klopper.
- 2.10. Turvegen skal ikke vinterbrøytes.
- 2.11. Det er forbud mot motorisert ferdsel uten gyldig tillatelse fra off. myndighet. Skilting og fysiske hindringer vurderes ved behov.
- 2.12. Turstien skal omsøkes i byggesak i tråd med gjeldende lovverk.

3. Landbruks-, natur og friluftsområder samt reindrift

- 3.1. 3.1. Grunneierne kan utnytte området til jord- og skogbruk på vanlig måte.

Odd-Leiv Sesseng

Saksbehandler Lars Slettom

Vår ref. 2022/62-0 432.3

Deres ref.

Dato 21.11.2022

Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - tilbakemelding på kommentarer og merknader - tursti - Vekta - Høystakken

Vi viser til brev med kommentarer og merknader mottatt 20.07.2022 og tilbakemelding gitt 13.09.2022 i etterkant av nasjonalparkstyrets møte 24.08.2022. Det vises også til møteprotokoll fra AU-møte 07.04.2022 ([sak 9/2022](#)).

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan gjennomfører skjøtselstiltak med hjemmel i § 47 i naturmangfoldloven på ferdselsåren fra Vekta til Høystakken. Formålet er å kanalisere ferdselen for å opprettholde eller oppnå den naturtilstanden som er formålet med vernet. Det handler om å unngå slitasje på myr, våtmark og plantesamfunn samt redusere forstyrrelser fra ferdsel på fugle- og dyrelivet i Stråsjøen og Prestøyen naturreservat og Skarvan og Roltdalen nasjonalpark.

Nasjonalparkstyret jobber med å tilrettelegge ferdselsåre fra Prestøyvollen til Høystakkbrua slik at turstien fra Prestøyhytta til Høystakken som går i Kvittyttlia kan legges ned. Denne stien bærer tydelig preg av slitasje, og det vurderes som uheldig med to parallelle ferdselsårer på samme strekning.

Nasjonalparkstyret legger derfor klopper og tilrettelegger for ferdsel forbi Nedre Stubbvollen til Høystakkbrua, og leder ferdselen til eksisterende klopper/sviller ned mot Prestøyvollen. Strekingen vil bli skiltet og tydelig merket slik at besøkende skal følge ønsket ferdselsåre.

Nasjonalparkstyret er kjent med at trelemmer er lagt ut og bekostet av Odd-Leiv Sesseng, og at jernbanesviller er kjørt ut og lagt av Peder L. Moslett. Nasjonalparkforvaltningen har anerkjent tilretteleggingstiltaket som har bidratt til å unngå slitasje på myr og våtmark langs ferdselsåren. Kloppleggingen i naturreservatet er gjort med dispensasjon fra verneforskriften, gitt av Fylkesmannen i Sør-Trøndelag i 1995. Det vil være viktig med en god dialog med grunneiere og brukere i området for å se hvordan en best kan tilrettelegge for en skånsom ferdsel både med tanke på fysiske spor i naturen, samt forstyrrelser for dyr og natur for øvrig.

I nasjonalparken er det fri ferdsel til fots. Besøkende kan bruke eksisterende klopper/sviller når de går innover naturreservatet og inn i nasjonalparken. Økende bruk vil gi økt behov for vedlikehold.

I verneforskriften til nasjonalparken framgår det av [§ 3 punkt 1.2 b](#), at vedlikehold av eksisterende klopper er tillatt. Nasjonalparkstyret kan derimot ikke pålegge noen å vedlikeholde. Vedlikehold er både arbeids- og kostnadskrevende. Nasjonalparkstyret har

derimot ved flere anledninger i dialog med Odd-Leiv Sesseng foreslått å ta over ansvaret for vedlikeholdet av eksisterende klopper fra Prestøyvollen til Nedre Stubbvollen. Bakgrunnen har da vært å unngå økonomiske ulemper for Sesseng som følge av kanalisering av ferdselen til eksisterende klopper/sviller. Men dette har ikke vært aktuelt for Sesseng.

Nasjonalparkforvaltningen la i 2021 om ferdselsåren fra Tripoli til Prestøyvollen i samråd med grunneier Miljødirektoratet. Miljødirektoratet stilte i den forbindelse vilkår om at eksisterende klopper som gikk over myrene på Prestøyen, skulle tas vekk. Sviller (farlig avfall) og utrangerte kloppmaterialer ble kjørt vekk og levert til godkjent mottak bekostet av nasjonalparkstyret.

Materialer som kunne gjenbrukes ble kjørt øst for Prestøyvollen og ligger nå i stabler langs dagens ferdselsåre. Disse materialene kan benyttes av Odd-Leiv Sesseng, i enighet med Stråsjøen hytteforening, til vedlikehold av eksisterende klopper/trelemmer, dersom dette fortsatt er ønskelig.

Målet for nasjonalparkstyret er å opprettholde og etablere en god ferdselsåre fra Vekta til Høystakken, som kanaliserer ferdselen på en best mulig måte av hensyn til verneverdiene i naturreservatet og nasjonalparken.

Nasjonalparkforvaltningen har fått tilbakemelding med ønske om bedre informasjon og involvering ved gjennomføring av tiltak. Dette tar vi til etterretning. Det har etter nasjonalparkforvaltningens syn vært hyppig dialog både på telefon, sms, telefonmøte, epost, protokoller fra møter og brev i løpet av 2022, men også tidligere i forbindelse med arbeidet med besøksstrategi.

Vi ønsker å informere og involvere, men vi må vurdere hvordan, hvor mye og hvem vi medvirker med avhengig av relevans og tiltaket som gjennomføres. Når nasjonalparkstyret har tatt stilling til videre arbeid i 2023 med ferdselsåren fra Prestøyvollen til Høystakkbrua, kan vi orientere nærmere om disse planene, evt. i et dialogmøte dersom det er ønskelig.

Med hilsen

Lars Slettom
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

**Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan**

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer
E-post: sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
705 Senteret
Kløftvegen 1
Ås i Tydal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte:
Epost: fmtlmsb@statsforvalteren.no

Tydal kommune
Tydalsvegen 125
7590 TYDAL

Saksbehandler Marit Sophie Berger

Vår ref. 2022/62-0 432.3

Deres ref.

Dato 27.09.2022

Oppsigelse av avtale om drift av Sankåvika friluftsområde - Tydal kommune

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan sier med dette opp avtalen om drift av Sankåvika friluftsområde signert 07.03.2014.

Det vises til vedlagt avtale om drift av Sankåvika friluftsområde. Avtalen ble inngått mellom Tydal kommune og Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan. Ut fra avtaleteksten gjelder avtalen ut 2022 og fornyes med 10 år dersom den ikke sies opp. I følge pkt 7 i avtalen må eventuell oppsigelse skje med 3.mnd varsel før avtalens utløp. Her betyr det innen 30.09.2022.

Nasjonalparkstyret har i sin besøksstrategi vedtatt å ikke prioritere Sankåvika som sin innfallspport til Sylan landskapsvernområde. Det er derfor ikke aktuelt å videreføre denne avtalen. Oppsigelse av avtalen gjøres etter avtale med dagens styreleder Ole Morten Balstad.

Med hilsen

Marit Sophie Berger
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

1 Avtale om drift av Sankåvika friluftsområde

From: Olav Nord-Varhaug[olav.nord-varhaug@miljodir.no]

Sent: 10.11.2022 07:57:29

To: Haugen, Jorunn[johau@statsforvalteren.no]; Gulbrandsen, Jenny Marie[fmavjmg@statsforvalteren.no]; Sødergren, Guro[fmavgso@statsforvalteren.no]; Odden, Alf[fmroaod@statsforvalteren.no]; Haug, Jørn Trygve[fmavjth@statsforvalteren.no]; Grevrusten, Stein Magne[fmopsmg@statsforvalteren.no]; Snøtun, Trygve[trsno@statsforvalteren.no]; Bøe Kildahl, Henriette Othilie[hotbk@statsforvalteren.no]; Valan, Sindre Kolstad[sikva@statsforvalteren.no]; Sveen, Kari[fmopksv@statsforvalteren.no]; Ullring, Ulf[fmopuul@statsforvalteren.no]; Liebe, Morten[fmopmli@statsforvalteren.no]; Vestvik, Andrea[anves@statsforvalteren.no]; Sørлие, Kristine[fmopkso@statsforvalteren.no]; Rødstøl, Mari Melbø[mamro@statsforvalteren.no]; Stensby, Trond[trste@statsforvalteren.no]; Berge, Eirin[fmopebe@statsforvalteren.no]; Nystuen, Hilde[fmhehiny@statsforvalteren.no]; Bjurstedt, Carl S. [fmopcsb@statsforvalteren.no]; Sem, Gunhild Kirsti[gukse@statsforvalteren.no]; Svendsgard, Bernhard[besve@statsforvalteren.no]; Nystad, Ingvild Hansen[fmrinny@statsforvalteren.no]; Skjelbostad, Isa[isskj@statsforvalteren.no]; Kvalshaug, Ole-Jakob[oljkv@statsforvalteren.no]; Aarstrand, Bjørnar[bjaar@statsforvalteren.no]; Pettersen, Oskar Nyheim[onpet@statsforvalteren.no]; Sørensen, Emma Andrea[emaso@statsforvalteren.no]; Andersen, Erik Jonas[erjan@statsforvalteren.no]; Rova, Johan[jorov@statsforvalteren.no]; Ingvaldsen, Inge Sollund[fmnoiin@statsforvalteren.no]; Turtum, Marte[martu@statsforvalteren.no]; Halvorsen, Morten[mohal@statsforvalteren.no]; Buttingsrud, Trond Erik[fmbuteb@statsforvalteren.no]; Jaren, Hege[fmhuhja@statsforvalteren.no]; Olsen, Monika[fmosmoo@statsforvalteren.no]; Skjemstad, Oddrun[fmtrods@statsforvalteren.no]; Hansen, Stine Emilie Nøding[fmfisenh@statsforvalteren.no]; Benonisen, Rune[fmtrrub@statsforvalteren.no]; Blixgård, Asgeir[fmtrakb@statsforvalteren.no]; Bjerka, Ida Steien[isbje@statsforvalteren.no]; Vistnes, Ingunn Ims[fmfiiivi@statsforvalteren.no]; Salmila, Karoline[fmfikasa@statsforvalteren.no]; Østereng, Geir[fmfigos@statsforvalteren.no]; Solbakke, Jørgen Eira[fmfijeso@statsforvalteren.no]; Baardvik, Bjørn Morten[fmtrbmb@statsforvalteren.no]; Kollstrøm, Rolf[fmfiresk@statsforvalteren.no]; Birkeland, Ingve[fmtribi@statsforvalteren.no]; Tødås, Tore[fmrtlto@statsforvalteren.no]; Thyrum, Kirsten[fmrtlkth@statsforvalteren.no]; Bull, Hans[buhan@statsforvalteren.no]; Nisja, Eli Grete[fmrtlegn@statsforvalteren.no]; Slettom, Lars[lasle@statsforvalteren.no]; Berger, Marit Sophie[fmrtlmsb@statsforvalteren.no]; Pettersen, Roar[ropet@statsforvalteren.no]; Strand, Sigbjørn[stsig@statsforvalteren.no]; Sønstevoll, Eirik[eison@statsforvalteren.no]; Eide, Sara Kristiane[sakei@statsforvalteren.no]; Moen, Hege Sæther[hesmo@statsforvalteren.no]; Sjømæling, Anne[ansjo@statsforvalteren.no]; Herregården, Kristian Kvaalen[krkhe@statsforvalteren.no]; Johannessen, Morten[fmtemjo@statsforvalteren.no]; Haavik, Astrid

Bakke[fmhoabh@statsforvalteren.no]; Gjerde, Marthe[magje@statsforvalteren.no];
Hauge, Tor Arne[toaha@statsforvalteren.no]; Nedrelo,
Eldrid[fmsfene@statsforvalteren.no]; Nornes,
Anbjørg[fmsfano@statsforvalteren.no]; Vallestad,
Jorunn[joval@statsforvalteren.no]; Andersen, Ivar
Optun[ivoan@statsforvalteren.no]; Røyrvik, Alf Erik[fmsfalr@statsforvalteren.no];
Hafstad, Inge[fmtliha@statsforvalteren.no]; Aasland,
Øistein[fmhooaa@statsforvalteren.no]
Cc: Ingrid Moe Dahl[ingrid.moe.dahl@miljodir.no]
Subject: Driftsmidler 2023

Hei

Dere har allerede fått veiledningsbrevet ad innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder inkludert restaurering på post 1420.31. Dette brevet ligger også på FM-nett. I ESS er det også en kort veiledning til søknad om midler til drift av styrer, forvaltningsplaner, besøksstrategier mm på post 1420.21. Mange styrer har tidligere år meldt inn behov for midler til årlige driftsutgifter i/ved verneområder som drift av toalettanlegg, brøyting, vedkjøring mm. Dette er det etter postformålet ikke rom for å finansiere innen post 1420.31 som er en investeringspost. Slike utgifter kunne vært postert på driftsposten 1420.21, men der er det ikke satt av noen ramme til denne type driftsoppgaver. Flere av dere har sendt brev både til oss og KLD om denne problemstillingen.

I budsjettproposisjonen for 2023 er det lagt inn et nasjonalparkløft med bl a tre nye forvalterstillinger og to nye besøksentre. Post 1420.31 er også økt med 4 mill kr i tiltaksmidler som er tenkt brukt til tiltak for å håndtere økt besøk, herunder midler til vedlikehold, fornying mv. av infrastrukturtiltak i nasjonalparkene.

Miljødirektoratet vil trolig også få i oppdrag å foreslå en ordning for fast fordeling av grunnstøtte til nasjonalpark- og verneområdestyrer for vedlikehold av infrastruktur, informasjonsarbeid mv, men som også skal kunne dekke den type driftsoppgaver som det er problematisk å kunne dekke innenfor dagens budsjettammer. Dette er en ordning som, dersom den blir innført, vil gjøre det unødvendig å søke om denne type utgifter fra år til år. Vi ber derfor om at dere presiserer hva dere har av denne type årlige kostnader i søknadene om midler på post 1420.31 for 2023.

Hilsen

Olav Nord-Varhaug

Fagdirektør, verneområdeseksjonen

mobil: 900 23242

olav.nord-varhaug@miljodir.no

www.miljodirektoratet.no | www.miljostatus.no
sentralbord: 73 58 05 00

ROVVILTNEMNDA I REGION 6 Møre og Romsdal, Trøndelag

Deres ref.:

Vår dato: 04.11.2022

Vår ref.: 2022/11128

Arkivnr: 434.11

adresseliste

Melding om oppstart - revidering av forvaltningsplan for rovvilt i rovviltsregion 6 Midt-Norge

Rovviltnemnda i region 6 sender herved ut melding om oppstart av arbeidet med revideringen av gjeldende forvaltningsplan for store rovdyr i region 6 Midt-Norge. **Frist for å komme med innspill er satt til 1. mars 2023.**

Forvaltningsplan for rovdyr i region 6 ble første gang vedtatt i november 2006. Revideringen av forvaltningsplanen skal ta utgangspunkt i gjeldende plan som ble godkjent av rovviltnemnda den 22. mars 2018. Gjeldende forvaltningsplan kan lastes ned her:

<https://www.statsforvalteren.no/Trondelag/Miljo-og-klima/Rovvilt/Rovviltnemnda-region-6/>

Forvaltningsplanen skal være i samsvar med nasjonalt vedtatt rovviltpolitikk. Rovviltnemndenes ansvar og arbeidsoppgaver er hjemlet i Forskrift om forvaltning av rovvilt av 18. mars 2005. I henhold til § 6 i forskriften skal rovviltnemnda utarbeide en forvaltningsplan som skal legge til rette for at bestandene av rovvilt ligger på det regionale bestandsmålet, samtidig som en sikrer forutsigbarhet for berørte parter, herunder landbruk, reindrift og utmarksbaserte næringer. Rovviltnemnda skal i forvaltningsplanen legge vekt på en langsiktig geografisk differensiering som innebærer et best mulig skille mellom beitedyr og faste forekomster av rovvilt basert på en avveining av de kryssende hensyn som skal ivaretas. Rovviltforskriften med dens kommentarer finner dere her: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2005-03-18-242?q=rovviltforskriften>

Med bakgrunn i nemndenes nedfelte ansvar og arbeidsoppgaver har gjeldende forvaltningsplan en tredelt målsetting om at den skal bidra til:

- Sikring av rovviltartenes overlevelse gjennom oppfylling av Stortingets bestandsmål
- Sikre næringsdrift gjennom målrettede virkemidler, herunder redusere tap forvoldt av fredet rovdyr og sikre aktivt bruk av utmarksbeite for å ivareta den todelte målsettingen
- Senke konfliktnivået og øke forutsigbarheten

Etter at gjeldende forvaltningsplan ble godkjent påpekte Klima- og miljødepartementet (KLD) i brev 26. april 2018 klare mangler i forvaltningsplanen, og ser det som nødvendig at rovviltnemnda gjør endringer i denne. KLD ber rovviltnemnda om å gjennomgå forvaltningsplanen på nytt, og i denne prosessen utbedre følgende punkter:

- *Rovviltnemnda skal se på muligheten for en tydeligere soneforvaltning, med større overlapp av områder prioritert til store rovdyr.*
- *Forvaltningsplanens avgrensning av forvaltningsområde for bjørn må ha en størrelse som er egnet til å ivareta en stabil bjørnebestand på nivå med forvaltningsmålet for regionen.*

Postadresse:
Rovviltnemnda i region 6
c/o Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Leder for rovviltnemnda:
Kari Anita Furunes
karfu@trondelagfylke.no

Saksbehandler:
Inge Hafstad
74 16 80 66
fntliha@statsforvalteren.no

- *Forvaltningsområdene for jerv må bringes i tråd med departementets oppdrag om en bedre arrondering av forvaltningsområdene for jerv i Sør-Norge, og bør ikke medføre at en større del av bestandsmålet oppnås i områder med samisk tamreindrift.*

KLD ba rovviltnemnda om å opprette en dialog med Miljødirektoratet, slik av forvaltningsplanen på best mulig måte kan endres i tråd med føringene.

Under møte mellom Miljødirektoratet og rovviltnemnda den 25. september 2018 ble rovviltnemnda og Miljødirektoratet enige om at følgende kunnskapsinnhenting bør gjennomføres og hensyntas før neste planrullering:

- *Nødvendig arealkrav for å oppnå bestandsmålet på bjørn bør estimeres. Dette for å kunne vurdere om dagens forvaltningsområde har tilstrekkelig størrelse av egnet habitat. Tilsvarende rapport er utarbeidet for rowiltregion Nordland.*

NINA Rapport 1952 konkluderer med at forvaltningsområdet er stort nok, men at egnet habitat er adskilt av geografisk av fjellområdene til et østlig område inn mot Sverige og et vestlig område. Egnet habitat utenfor forvaltningsområdet både i Sverige og vest for E6 skaper utfordringer med at det er veldig få binner som kun befinner seg innenfor forvaltningsområdet.

- *Når det gjelder forvaltningsområdene for jerv, viser partene til det samordningsoppdraget for den sørvestnorske jervebestanden som er gitt til rovviltregion 3. Vi er kjent med at nemnda i region 3 tar sikte på å besvare oppdraget med brev til KLD i høst. I forbindelse med dette oppdraget er det utarbeidet et kunnskapsgrunnlag, inkludert et GIS-basert planleggingsverktøy for en arealdifferensiert jerveforvaltning i Sør-Norge. Modellen vil være et viktig verktøy i arbeidet med arealdifferensiert forvaltning framover. Det er viktig at jerveområdene har en arrondering som er koordinert med øvrige regioner knyttet til den sørvestnorske delbestanden.*

NINA Rapport 1538 beskriver dette GIS-baserte planleggingsverktøyet for en arealdifferensiert jerveforvaltning i Sør-Norge.

Revideringen gjelder hele forvaltningsplanen. Imidlertid ble spørsmålet om eventuelt å etablere forvaltningsområde for bjørn utenfor gamle Nord-Trøndelag utredet av NINA (NINA-rapport 1123) ved en tidligere revidering av forvaltningsplanen. NINA konkluderte med at det ikke er hensiktsmessig å etablere forvaltningsområde for bjørn utenfor daværende Nord-Trøndelag, noe forrige rovviltnemnd tok til følge.

Med bakgrunn i at NINA Rapport 1952 konkluderte med at forvaltningsområdet er stort nok, er rovviltnemnda i utgangspunktet enig med tidligere nemnds vurdering, og signaliserer allerede nå at det skal være tungtveiende grunner til å endre avgrensningen av dagens forvaltningsområde for bjørn.

NINA-Rapport 1952 sier at svensk forvaltning av bjørn i grenseområdene inn mot Norge og rovviltsregion 6 har stor betydning for mulighetene til å oppnå det regionale bestandsmålet for bjørn i region 6. Fellinger av binner i Sverige med tilhold i Norge er sannsynligvis den viktigste årsaken til at man ikke har hatt en økning av bjørnebestanden i Trøndelag (region 6). NINA-Rapport 1952 sier videre at avskytingen i Sverige sannsynligvis vil fortsette å påvirke den fremtidige bestands-utviklingen i forvaltningsområdet. En oppnåelse av bestandsmålet på 3 årlige ynglinger vil dermed sannsynligvis være mer avhengig av en økning i antallet binner i de vestre delene av forvaltnings-området sammenlignet med områdene på grensen mot Sverige. Rovviltnemnda vil ta initiativ til et møte med Länsstyrelsen i Jämtland for å diskutere forvaltning av bjørn i grenseområdene.

For forutsigbarheten sin del bør avgrensningene av forvaltningsområdene for gaupe og jerv i all hovedsak følge dagens avgrensninger, men justeringer av grensene kan skje som følge av innspill og høringsuttalelser. Eventuelle endringer bør ikke medføre at enn større andel av

bestandsmålet for de to artene må oppnås i områder med sørsamisk tamreindrift enn hva som er tilfellet i gjeldende forvaltningsplan. For å sikre den sørvestlige jervebestanden legger rovviltnemnda til grunn at det i utgangspunktet skal være fylkesvise bestandsmål for jerv.

Følgende fremdriftsplan er lagt:

2022

31. oktober: Vedtak om oppstart av revidering av forvaltningsplan
 November: Kunngjøring av oppstart med varsling av berørte offentlige myndigheter, lag, organisasjoner, institusjoner og andre interesserte.
 Nov. – feb. 2023: Innspillperiode med fylkesvise innspillmøter der kommuner, organisasjoner m.fl. inviteres. Tematiske innspillmøter vurderes etter behov. Eget møte med tilgrensende rovviltnemnder (region 3 Oppland, region 5 Hedmark og region 7 Nordland)

2023

1. mars: Frist for skriftlige innspill
 Mars: Møte i rovviltnemnda med gjennomgang av innspillene
 Mars – mai: Sekretariatet utarbeider planforslag
 April: Arbeidsmøte mellom rovviltnemnda og sekretariatsgruppen
 Møte i mai: Vedtak om at planforslaget legges ut på offentlig høring med høringsfrist 1. september 2023.
 Juni: Fylkesvise høringsmøter
 September – oktober: Vurdering av uttalelsene og innspillene. Arbeidsmøte mellom rovviltnemnda og sekretariatsgruppen i denne perioden.
 Møte i oktober: Vedtak om forvaltningsplan. Forvaltningsplanen oversendes Landbruksdirektoratet og Miljødirektoratet til faglig uttalelse.
 Møte i desember: Rovviltnemnda fatter vedtak om godkjenning av forvaltningsplanen.

Rovviltnemnda vil til enhver tid vurdere behovet for å revidere fremdriftsplanen.

Alle som ønsker det, kan komme med skriftlige innspill til oppstartsmeldingen.

Oppstartsmeldingen kan også lastes ned her:

<https://www.statsforvalteren.no/nb/Trondelag/Miljo-og-klima/Rovvilt/Rovviltnemnda-region-6/revidering-av-forvaltningsplan/>

Innspill sendes til:

Rovviltnemnda i region 6
c/o Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Eller på e-post til: sftlpost@statsforvalteren.no

Merk: saksnummer 2022/11128

Frist for å komme med innspill er satt til 1. mars 2023

Med hilsen

Kari Anita Furunes
 leder

Inge Hafstad
 sekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrifter

Adresseliste:

Naturvernforbundet i Trøndelag	Sandgata 30	7012	TRONDHEIM
Roviltnemnda i region 7 c/o	Postboks 1405	8002	BODØ
Statsforvalteren i Nordland			
Namsskogan kommune	R. C. Hansens vei 2	7890	NAMSSKOGAN
Malvik kommune	Postboks 140	7551	HOMMELVIK
Lierne kommune	Heggvollveien 6	7882	NORDLI
Indre Fosen kommune	Postboks 23	7101	RISSA
Orkland kommune	Postboks 83	7301	ORKANGER
Nærøysund kommune	Postboks 133, Sentrum	7901	RØRVIK
ØRSTA KOMMUNE	Dalevegen 6	6153	ØRSTA
SURNADAL KOMMUNE	Bårdshaugvegen 1	6650	SURNADAL
NORGES BONDELAG	Postboks 9354 Grønland	0135	OSLO
Nord-Trøndelag Sau og Geit	Blæstervollveien 66	7530	MERÅKER
NORGES NATURVERNFORBUND	Mariboos gate 8	0183	OSLO
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus, Postboks 2560	7735	STEINKJER
MATTILSYNET	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Osen kommune	Rådhusveien 13	7740	STEINSDALEN
Røros kommune	Bergmannsgt. 23	7374	RØROS
Midtre Gauldal kommune	Rørøsvien 11	7290	STØREN
Melhus kommune	Rådhusveien 2	7224	MELHUS
Flatanger kommune	Lauvsneshaugen 25	7770	FLATANGER
Inderøy kommune	Vennalivegen 7	7670	INDERØY
Åfjord kommune	Øvre Årnes 7	7170	ÅFJORD
Kristiansund kommune	Vågeveien 4, PB 178	6501	KRISTIANSUND N
VANYLVEN KOMMUNE	Rådhusvegen 1	6143	FISKÅ
SMØLA KOMMUNE	Postboks 34	6571	SMØLA
NORSK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG	Akersgata 41	0158	OSLO
Sør-Trøndelag Sau og Geit		7288	SOKNEDAL
NATURVERNFORBUNDET I MØRE OG ROMSDAL	c/o Øystein Folden Rasta 4	6630	TINGVOLL
Blåfjella/Skjækerfjella - Lierne nasjonalparkstyre	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Landbruksdirektoratet	Postboks 1450 Vika	0116	OSLO
Trondheim kommune	Postboks 2300 Torgarden	7004	TRONDHEIM
Namsos kommune	Stavarvegen 2	7856	JØA
Tydal kommune	Tydalsvegen 125	7590	TYDAL
Grong kommune	Postboks 162	7871	GRONG

Ørland kommune	Postboks 43	7159	BJUGN
HUSTADVIKA KOMMUNE	Tingplassen 1	6440	ELNESVÅGEN
GJEMNES KOMMUNE	Nordmørsvegen 24	6631	BATNFJORDSØRA
NORSK SAU OG GEIT	Postboks 104	1431	ÅS
Nord-Trøndelag Bonde- og Småbrukarlag	Vassbygdvegen 289	7512	STJØRDAL
BIRDLIFE NORGE	Sandgata 30B	7012	TRONDHEIM
Roviltnemnda i region 5 c/o	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Statsforvalteren i Innlandet			
Statsforvaltaren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Møre og Romsdal fylkeskommune	Fylkeshuset, Postboks 2500	6404	MOLDE
Steinkjer kommune	Postboks 2530	7729	STEINKJER
Skaun kommune	Postboks 74	7358	BØRSA
Høylandet kommune	Vargeia 1	7877	HØYLANDET
Leka kommune	Leknesveien 67	7994	LEKA
Heim kommune	Trondheimsveien 1	7200	KYRKSÆTERØRA
Rindal kommune	Rindalsvegen 17	6657	RINDAL
HERØY KOMMUNE	Silvalveien 1	8850	HERØY
HAREID KOMMUNE	Rådhusplassen 5	6060	HAREID
AVERØY KOMMUNE	Postboks 152	6538	AVERØY
	Bruhagen		
Møre og Romsdal Bondelag	Fannestrandveien 63	6415	MOLDE
Møre og Romsdal Sau og Geit	Remevegen 5 C	6154	ØRSTA
Roviltnemnda i region 3 c/o	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Statsforvalteren i Innlandet			
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Holtålen kommune	Bakkavegen 1	7380	ÅLEN
Verdal kommune	Postboks 24	7651	VERDAL
Ålesund kommune	Postboks 1521	6025	ÅLESUND
VOLDA KOMMUNE	Stormyra 2	6100	VOLDA
GISKE KOMMUNE	Valderhaug 4	6050	VALDERØYA
AUKRA KOMMUNE	Kommunehuset	6480	AUKRA
	Nyjordvegen 12		
TINGVOLL KOMMUNE	Midtvågvegen 2	6630	TINGVOLL
Trøndelag Bondelag	Skolegata 22	7713	STEINKJER
Skardsfjella og Hyllingsdalen verneområdestyre	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvaltaren i Vestland	Statens hus,	6863	LEIKANGER
	Njøsavegen 2		
Raarvihken Tjjelte/ Røyrvik kommune	Røyrvikveien 5	7898	LIMINGEN
Oppdal kommune	Inge Krokanns veg 2	7340	OPPDAL
Selbu kommune	Gjelbakken 15	7580	SELBU
ULSTEIN KOMMUNE	Postboks 143	6067	ULSTEINVIK
SULA KOMMUNE	Postboks 280	6039	LANGEVÅG
Møre og Romsdal Bonde- og Småbrukarlag	Brakstadstranda 345	6636	ANGVIK
Sør-Trøndelag Bonde- og Småbrukarlag	Endalsveien 476	7298	BUDALEN
BIRDLIFE AVDELING TRØNDELAGE	Postboks 139	7401	TRONDHEIM
Birdlife avdeling Møre og Romsdal	Idrettsvegen 9	6413	MOLDE
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	Postboks 2600	7734	STEINKJER

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Verneområdestyre for Trollheimen	postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Statsforvalteren i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ
Roviltnemnda i region 1 c/o	Statens hus,	6863	LEIKANGER
Statsforvaltaren i Vestland	Njøsavegen 2		
Frøya kommune	Postboks 152	7261	SISTRANDA
Rennebu kommune	Myrveien 1 Berkåk	7391	RENNEBU
Frosta kommune	Fånesvegen 1	7633	FROSTA
Levanger kommune	Postboks 130	7601	LEVANGER
STRANDA KOMMUNE	Øyna 13	6200	STRANDA
RAUMA KOMMUNE	Vollan 8A	6300	ÅNDALSNES
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Dovrefjell nasjonalparkstyre	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Verneområdestyret for Geiranger- Herdalen landskapsvernområde	Postboks 2520	6404	MOLDE
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
Meråker kommune	Rådhusgata 7	7530	MERÅKER
Stjørdal kommune	Postboks 133 / 134	7501	STJØRDAL
Snåasen Tjielte/ Snåsa kommune	Sørsivegen 6	7760	SNÅSA
Overhalla kommune	Svalivegen 2	7863	OVERHALLA
Hitra kommune	Rådhusveien 1	7240	HITRA
Molde kommune	Rådhusplassen 1	6413	MOLDE
SANDE KOMMUNE	Rønnebergplassen 17	6084	LARSNES
FJORD KOMMUNE	Postboks 144	6211	VALLDAL
SYKKYLVEN KOMMUNE	Kyrkjevegen 62	6230	SYKKYLVEN
VESTNES KOMMUNE	Rådhuset Brugata 10	6390	VESTNES
SUNNDAL KOMMUNE	Postboks 94	6601	SUNNDALSØRA
AURE KOMMUNE	Postboks 33	6689	AURE

PROSJEKTRAPPORT

UTVIKLING AV FORVALTNIGSKNUTEPUNKTET I TYDAL

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan og Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen

Dette er en samlet rapport for forprosjekt gjennomført i 2020-2021 og hovedprosjekt gjennomført i 2021-2022

1.0 Bakgrunn

Regjeringen har lagt til grunn at en vernepolitikk som gjennom bruk både bygger opp under verneverdiene og gir grunnlag for verdiskaping, er et viktig virkemiddel i norsk naturforvaltning (*Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene, Miljødirektoratet 2019*). Nasjonalparkene og landskapsvernområdene utgjør grunnlaget for utvikling av naturbasert reiseliv, og ordningen med lokal forvaltning kan bidra til at kommunene kan se forvaltning av verneverdiene i sammenheng med lokal næringsutvikling, arealplanlegging, reiseliv og friluftsliv. Mange verneområder har også store kulturhistoriske verdier som kan gi grunnlag for lokal verdiskaping.

Nasjonalparkstyrene for Skarvan og Roltdalen og Sylan og Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde har hatt ønske om å tilrettelegge for slik verdiskaping gjennom å skape et samarbeidsforum for vern og verdiskaping ved forvaltningsknutepunktet 705- senteret i Ås i Tydal kommune. Verneområdene våre har ikke et eget autorisert besøkscenter. Tidligere var besøkscenteret for Femundsmarka lokalisert til Røros, og det var da naturlig å samarbeide med dem i forhold til informasjon til publikum. Da dette ble lagt ned forsterket det behovet for å etablere noe eget ved forvaltningsknutepunktet i Tydal.

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen har vedtatt sin besøksstrategi for nasjonalparken og landskapsvernområdet. Informasjon er en av strategiene, og det heter i besøksstrategien: «Et viktig poeng i forhold til informasjonspunkter nede i bygda er at disse kan være besøksmål i seg selv og dermed avlaste besøkstrykket inn i verneområdene. Det må i så fall være noe mer enn bare en plakattavle og knyttes til et sted hvor det er andre tilbud for turister f.eks. museum, spisested/overnatting eller annen relevant aktivitet».

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen er i en prosess med besøksstrategien for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde, og har hatt flere dialogmøter mellom styret og rådgivende utvalg. Det er bestemt at en av strategiene skal være god informasjon, og da spesielt i forhold til aktiv samisk reindrift.

Styrene ønsket å sette i gang tiltak som kan gi langsiktig positiv effekt på naturen, lokalsamfunn og næringsutvikling. Styrene ønsket å etablere et informasjonspunkt innendørs og utendørs- tilknyttet 705- senteret i Ås som er forvaltningsknutepunkt for de tre

verneområdene. De ønsket videre å se på om forvaltningsknutepunktet 705-senteret kunne utvikles til et fysisk og sosialt samarbeids- og informasjonsforum for å bygge verdiskaping-herunder sosial verdiskaping.

Det skulle legges vekt på generell informasjon og verneformål, kultur, samisk reindrift, natur og kultur som premissgrunnlag for vernet, samt skikk og bruk i fjellet. Sør-samisk reindrift er aktuell for alle tre verneområder. De så for seg oss et utvidet informasjons og samarbeidsforum som kan brukes av flere aktører for møter, kursvirksomhet, foredrag, reiselivsaktivitet o.l.

Med bakgrunn i dette ble det søkt om midler til et forprosjekt i 2020 med formål å se på muligheten for å utvikle forvaltningsknutepunktet ved 705 Senteret i Ås i Tydal. Det ble innvilget kr 142 000 fra posten «Verdiskaping basert på naturarven» til forprosjektet. I 2021 ble det søkt om midler til et hovedprosjekt med samme formål, og med større vekt på gjennomføring av ulike tiltak. Det ble da innvilget kr 200 000 til prosjekten fra posten «Tilskudd til besøkssenter». Det ble videre søkt om midler til informasjonstiltak ved forvaltningsknutepunktet i Tydal for 2022, men denne ble dessverre avslått med begrunnelse at det i 2022 bare var midler til autoriserte besøkssentre.

2.0 Gjennomføring

2.1. Organisering

Det ble i 2020 satt ned en styringsgruppe som består av 5 representanter fra styrene. Dette var Ola Morten Balstad og Lars Aage Brandsfjell fra Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan, og Nils Tonny Bransfjell og Liv Hanne Tønset fra Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen, og i tillegg Even Østbyhaug som representerer begge styrene. Liv Hanne Tønset gikk ut av styret sommeren 2021 og ble erstattet med Elin Tamnes.

Nasjonalparkforvalter Eli Cora Myrseth var prosjektleder fra prosjektstart i 2020 til hun sluttet i stillingen 01.08.2021. Nasjonalparkforvalter Marit Sophie Berger overtok da som prosjektleder.

Møteaktivitet i styringsgruppen:

Det er avholdt 3 styremøter i løpet av 2020 og ett i 2022. I tillegg har det vært rapportert løpende om prosjektet i de respektive verneområdestyremøtene.

Styringsgruppen var på studietur til Besøkssenteret i Elgå høsten 2020.

2.2. Gjennomførte tiltak

Leie av utstillings- og møte lokale ved 705 Senteret.

Nasjonalparkforvalteren har kontorer ved 705 Senteret i Tydal, og det er en fast utstilling om verneområdene i gangen utenfor kontorene. I tillegg er det tre andre kontorer på senteret, en kafe og et utstillingslokale i direkte tilknytning til kafeen og nasjonalparkforvaltningens kontorer.

Utstillingslokalene ble ledige i 2. halvdel av 2020, og det var derfor naturlig å inngå en leieavtale om bruk av disse lokalene. Det ble i første omgang inngått en leieavtale på 6 måneder a kr 10.000. Deretter er leieavtalen forlenget så lenge vi har hatt prosjektmidler til rådighet fram til og med juni 2022.

Det er videre søkt om støtte til leie av lokalene fra 01.07.2022 og ut året fra de 5 vertskommunene. Støtte er foreløpig innvilget fra 3 av disse.

Gjennomførte aktiviteter på 705 Senteret i prosjektperioden

På grunn av strenge smittevernrestriksjoner under pandemien var det vanskelig å gjennomføre arrangement som samlet mye folk på samme tid. Det ble derfor i stor grad lagt opp til utstillinger som folk kunne besøke i kafeens åpningstider. Men vi fikk til noen publikumsarrangement når restriksjonene tillot det.

Verneområdestyrene fikk tilskudd til et forprosjekt i 2020, og en videre finansiering av et hovedprosjekt i 2021. På grunn av situasjonen med pandemi ble prosjektperioden både for forprosjekt og hovedprosjekt strekt ut i tid og prosjektperioden avsluttes nå 30.06.2022.

I tabellen nedenfor er aktivitetene listet opp i kronologisk rekkefølge. Noe av utstillingsmateriale som er produsert i prosjektet kan gjenbrukes ved senere anledninger, eller lånes ut til andre.

Type aktivitet	Tidsperiode	Kommentarer
Utstilling – rollups i forbindelse med Sør-samisk språkuke.	01.10.-07.11.20	«Rørossamer i avisene 1917 – 2018» Lånt av Aajege, laget i forbindelse med 100 års jubileet for samene.
Fotokonkurranse	14.10 – 14.11.20	Tema fra verneområdene
Foto -utstilling «Fjellfies»	09.11 – 01.12.20	Fotoutstilling med blinkskudd fra viltkameraene ved fjellrevens foringsstasjoner. v/Fjelldriv
Utstilling av de 30 beste bildene fra fotokonkurransen	04.11 – september 2021	10 bilder fra hver av kategoriene Flora og fauna, landskap og mennesket i naturen.
Utstilling av sørsamiske sko/skaller	Februar 2021 – står fortsatt	Utlånt av Aajege. Håndsydde skaller fra sørsamisk område
Utstilling av stein fra Selbu og Tydal med kartfesting på berggrunnskart	Mars 2021 – står fortsatt	Utlånt av tre privatpersoner i Selbu.
Utstilling om kvernsteinsdrifta	Mars 2021 – står fortsatt	Temaplakat om kvernstein. Lånt kvernsteiner og gjenstander fra privatpersoner

Besøk fra ungdomstrinn og mellomtrinn Tydal skole	Mars/april 2021	Undervisning om stein og kvernsteinsdrifta, visning av film Fra NRK's serie «Ut i naturen»
Utstilling «Sporløs ferdsel»	10.09.21 – 15.mai 2022	Tekst og ide v/Fjell driv, grafisk design Studio 705.
Åpning utstilling om «Sporløs ferdsel»	10.09.2021	Åpent arrangement med blant annet diktlesning av Anne-Grete Leine Bientie. Gratis inngang, 15 til stede.
Brosjyre om «sporløs ferdsel» basert på utstillingen.	Oktober 2021	Delt ut til skoleklasser og andre besøkende, samt turistforeningene.
Besøk fra ungdomstrinnet Tydal skole	Oktober 2010	Undervisning om sporløs ferdsel.
Temakveld om turer i villmarka v/Jens Kvernmo	12. 10.21	Arrangement i forbindelse med «Tydalsvukku». 60 betalende gjester.
Utstilling «Natur under press»	19.mai 22 – står fortsatt	Tekst v/Fjell driv. Grafisk design v/Studio 705.
Åpning av utstilling «Natur under press» og Temakveld om fugl.	19.mai 22	Foredrag om jaktfalken v/Ingebrigt Kirkvold i Tydal og rødlista for Norge med spesielt fokus på våre lokale fugler v/Martin Røsand. Programledelse ved Andreas Reitan. Gratis inngang, 33 til stede.
Besøk av ungdomstrinnet, 3-5 klasse og 1-2 klasse fra Tydal skole	Juni 2022	Undervisning/omvisning tilpasset de ulike klassetrinn.
Etablering av infopunkt utendørs 705 Senteret. Klatreskulpturer med design av lokal kunstner. Infoplakater, grøntarealer, gangsti og benker.	Juni 2022	Ikke finansiert av prosjektmidlene. Anlegg utføres av Tydal Bygdeservice. Klatreskulpturene er designet av lokal kunstner Guri Simonsen.

I prosjektperioden har vi gjort oss mange erfaringer og begynt å se løsninger på hvordan vi ønsker at dette forvaltningsknutepunktet kan utformes. Det har vært mye jobb med planlegging og arrangementer, og vi ser selvsagt at våre stillinger som nasjonalparkforvaltere gir begrensninger i arbeidskapasitet. Et besøkssenter har egne ansatte, mens dette skal drives av oss selv.

3.0 Prosjektmål og måloppnåelse

I prosjektsøknaden var det satt opp en del målsetninger. Disse er referert under:

Forprosjektet skal:

- Se på hvordan verneverdiene kan gi miljømessig, kulturell, sosial og økonomisk verdiskaping for næringsutvikling og lokalsamfunn
- Se på hvordan naturforvaltningen, samisk reindrift, lokalsamfunn og næringsutvikling med reiselivet kan få økt gjensidig forståelse mellom bærekraftig utvikling av naturverdiene.
- Se på hvordan forvaltningsknutepunktet ved 705- senteret kan brukes som et samlings- og informasjonssenter/forum og bidra med naturfaglig kompetanse for reiselivsvirksomheter.
- Utarbeide forslag til informasjonstiltak, som kan være presentasjoner, kurs, konferanser, foredrag og utstillinger.
- Se på hvordan prosjektet kan bidra til sosial verdiskaping.
- Utarbeide en prosjektplan for hovedprosjektet.

De to første målene er vanskelig å måle, og til dels nokså ambisiøse. Dette er ringvirkninger som vi kanskje kan se resultater av litt fram i tid. Planen var å utvikle en aktiv møteplass der ulike aktører kunne møtes til diskusjon i form av temamøter mv. Dette var ikke mulig å prøve ut i en tid med pandemi og strenge smittevernsregler. Dette gjelder også i stor grad kulepunkt tre, selv om vi har hatt en del utstillinger og møter som har bidratt til økt kompetanse om naturverdier for de besøkende.

Vi har i stor grad laget planer for informasjonstiltak, som igjen er gjennomført i hovedprosjektet. Disse har dekt opp fagområder som samisk reindrift, ferdsel i naturen, naturverdier og kulturverdier. De ulike tema utstillingene er fulgt opp med besøk av skoleklasser, brosjyre og temamøter. Vi har ikke hatt registrering av antall besøkende på utstillingene, men vi har hatt et svært fint samspill med kafeen på stedet. Våre utstillinger har gitt kafeen flere besøkende, og gjester primært til kafeen har oppdaget utstillingene våre. Dette har gjort forvaltningsknutepunktet og 705 Senteret mer kjent for allmenheten, noe som vi kan bygge videre på nå etter at pandemien er over.

Ved prosjektets slutt skulle det foreligge en prosjektplan om hvordan verneverdiene kan gi grunnlag for verdiskaping og samarbeidet mellom lokalsamfunn og næringsutvikling, og hvordan 705- senteret kan brukes til informasjon- og samarbeidsforum basert på verneområdestyrenes besøksforvaltning. Det ble utformet en slik prosjektplan i januar 2022, og det ble søkt om videre finansiering av informasjonstiltak ved forvaltningsknutepunktet på 705 Senteret. Det ble søkt Miljødirektoratet under ordningen «Tilskudd til besøkscenter – 2022». Søknaden ble avslått, med begrunnelsen at midlene ikke strakk til og at tiltak ved autoriserte besøkscenter ble prioritert. Videre skjebne for vårt besøkscenter er derfor usikker. Etter ønske fra styringsgruppen av prosjektet ble det våren 2022 sendt en henvendelse til de berørte kommunene om økonomisk støtte for dekning av lokaleie ut

året. Dette er foreløpig fått positiv behandling i 3 av 5 kommuner. Dette gjør at utstillingen «Natur under press», steinutstillingen, og samiske sko, kan stå til utover høsten 2022.

Det er vanskelig å drive besøksenteret uten ekstra midler til husleie, utarbeiding av informasjonsmateriell/utstillinger og foredragsholdere mv. Ut fra svarene fra kommunene kan de være villig til å gi noe støtte til drift av senteret, men det forutsetter at besøksenteret har en mer forutsigbar finansiering for videre drift. Per nå har vi ingen slik forutsigbar finansiering på plass, og vi vil være avhengig av midler fra Miljødirektoratets ordninger.

Ut fra erfaringene fra prosjektperioden fra oktober 2020 til juni 2022 ser vi for oss en modell for videre informasjonsarbeid på 705 Senteret i form av:

- temautstillinger 2-3 pr år.
- foredrag knyttet til temautstillingene
- skriftlig informasjon knyttet til temautstillingene i infofoldere
- naturveiledning for skolene knyttet til temautstillingene
- møteplass for ulike diskusjonsforum innen naturforvaltning - fjellturisme
- utendørs informasjonspunkt for verneområdene

5.0 Økonomi

Økonomi i forprosjekt (hentet fra tidligere rapport «Tilskudd til verdiskapning basert på naturarven- 2020»)		Budsjett	Regnskap
Leie av lokaler for arrangementer		60 000	120 000
Studiebesøk Elgå		24 000	24 000
Aktiviteter; kurs foredrag, utstilling		60 000	55 710
Prosjektledelse og eget arbeid, herunder møtegodtgjørelse.		140 000	84 290
Sum kostnader		284 000	284 000
Finansiering			
Egeninnsats	50 %	142 000	
Støtte fra tilskuddsordningen	50 %	142 000	
Sum finansiering			284 000
Økonomi hovedprosjekt t.o.m 30.06.2022		Budsjett	Regnskap
Leie av lokaler for arrangementer 2021		90 000	80 030
Innkjøp av rekvisita; som utstillingsmontre		30 000	32 289
Aktiviteter; kurs foredrag, utstilling		80 000	62 015
Prosjektledelse og eget arbeid, herunder møtegodtgjørelse til styringsgruppen.		200 000	225 666
SUM			400 000
Finansiering			
Egeninnsats	50 %	190 000	
Tilskudd husleie fra kommunene		10 000	
Tilskudd fra Miljødirektoratet*	50 %	200 000	
			400 000

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Trondheim, 15.11.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/6420

Saksbehandler:
Kim Daniel Hansen

Utvalg av besøkssenter til autorisasjonsbefaring

Vi viser til mottatt søknad for autorisasjon som besøkssenter skog og til gjennomført kortpresentasjon på Teams.

Vi har som nevnt i vårt brev datert 29.10.2022 mottatt til sammen åtte søknader. Etter en samlet vurdering basert på innsendt søknad og kortpresentasjon, har vi besluttet å besøke de tre søkerne som i størst grad oppfyller de generelle kravene til besøkssenter og de spesielle kravene til besøkssenter skog. De tre senterinitiativene som vi vil besøke for en grundigere vurdering i form av en autorisasjonsbefaring er Anno Museum (Elverum), Drangedal kommune og Sigdal kommune.

Øvrige søkere vil motta et begrunnet avslagsbrev med klagefrist når et senter er endelig autorisert.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Kim Daniel Hansen
rådgiver

Fra: Holt Ingrid Rolseth[Ingrid.Rolseth.Holt@selbu.kommune.no]
Sendt: 22.09.2022 15:19:06
Til: Postmottak SFTL[sftlpost@statsforvalteren.no]
Kopi: Balstad Ole Morten[Ole.Morten.Balstad@selbu.kommune.no];
Tittel: Svar på forespørsel om støtte til brukssenter i verneområdene

Hei!

Viser til deres brev, ref. 2022/62-0 432.3, saksbehandler Marit Sophie Berger.

Selbu kommune har ikke avsatt midler til støtte til besøkssenteret.
Vi må vi av den grunn avslå deres forespørsel.

Med vennlig hilsen

Ingrid Rolseth Holt

Rådgiver

Kommunedirektørens stab

Selbu kommune

Tel.73 81 67 00/mob. 90 60 30 16

www.selbu.kommune.no

Følg oss gjerne på Facebook!

SELBU KOMMUNE

Vi gjør oppmerksom på at journalpliktig e-post blir registrert i vårt arkivsystem

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2022/8215

Saksbehandler: Kirsten Thyrum

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia		

Ressurser til informasjonsarbeid i verneområder - forslag om et samarbeid om ressurser til dette arbeidet

Forslag til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia ser behov for en styrking av det informasjonsfaglige arbeidet tilknyttet nasjonalparkforvaltningen. Styret ønsker at det tilføres stillingsressurser til dette arbeidet, med formål å styrke og profesjonalisere informasjonsarbeidet og dermed bidra til å ivareta verneverdiene for framtiden.

Det mest realistiske vil være å få etablert en ressurs i samarbeid med andre nasjonalparkstyret.

Styreleder og forvaltere får fullmakt til å arbeide videre opp mot andre nasjonalparkstyret som ønsker et slikt samarbeid, og deretter i fellesskap ta dette opp med sentrale myndigheter.

Saksopplysninger

Formidling og informasjon er svært viktige virkemiddel for å nå fram til brukerne i verneområdene, slik at besøkende får en god opplevelse. Men også slik at viktige verneverdier ivaretas. Mange av verneverdiene er i dag under press, blant annet på grunn av stort besøkstrykk og ulike aktører og interessegrupper som benytter verneområdene til sin aktivitet, enten det er friluftsliv eller næringsutøvelse.

De senere årene har brukerne og deres opplevelser og tilbud i verneområdene fått et betydelig fokus fra overordnede miljømyndigheter, dette gjenspeiles også i strategidokumenter for norsk reiselivsutvikling, der nasjonalparker trekkes fram som prioriterte besøksmål.

Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene

Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområder kom i 2019. Her pekes det på at både undervisning med naturveiledere og informasjonstavler, blant annet, er viktige tilbud til publikum og at besøkssentre samler et større fagmiljø. Fra Handlingsplanen s.39: «*For å bedre kvaliteten på utadrettet kommunikasjon, bør det utvikles et tettere tværfaglig samarbeid mellom de som arbeider med formidling. I dette arbeidet er museer, naturveiledere, natur- og kulturminneforvaltning, utdanningsinstitusjonene, natur- og kulturminneguidene og den enkelte bedrift viktige.*»

Besøksstrategi – oppfølging av tiltaksplan

Alle nasjonalparker skal ha en besøksstrategi innen 2020 ifølge Miljødirektoratet sin veileder M-415/2015. Besøksstrategien skal være en del av forvaltningsplanen for verneområdene. I henhold til styrenes vedtekter skal styret i besøksstrategien vurdere behovet for særskilte informasjonstiltak, jf. vedtektenes punkt 8.4. Styret er hovedansvarlig for informasjonstiltak og skal gjennomføre dette i henhold til Miljødirektoratet sin merkestrategi.

Det er lagt ned mye arbeid i utarbeiding av besøksstrategier og mange av de tiltakene som listes opp i handlingsplanene er relatert til ulike informasjonstiltak. Det settes derfor store krav til gjennomføring av disse tiltakene, i forhold til informasjonsfaglig kompetanse.

Kommunikasjonsarbeidet er en viktig del av besøksforvaltningen. Besøksstrategiene som utarbeides skal ifølge Miljødirektoratet si noe om hvordan vi kommuniserer best mulig med de besøkende i våre områder. Merkevaren Norges nasjonalparker legger føringer for hvordan en bygger opp denne kommunikasjonen. Merkevaren skal gi en samlende visuell identitet for aktørene under merkevaren.

For nasjonalparkstyrene er det i merkevaren helt klare forventninger om at de skal arbeide med:

- Innfallsporter og informasjonspunkt
- Besøksretta hjemmeside
- Facebook
- Instagram
- Hjemmeside for styrene
- Brosjyremateriell
- Kommersielt merke

I tillegg er det ønskelig og nødvendig at man kan jobbe mer aktivt opp mot lokale og nasjonale media, for å få ut budskapet i forhold til verdier og utfordringer i våre verneområder. Det er også behov for å følge opp mediainnspill som setter søkelys på ulike utfordringer i verneområdene, når dette får omtale, og det er behov for å imøtegå eller rette opp informasjon. Ulike fagtidsskrift og medlemsblad etc kan også være gode formidlingsarenaer.

Kompetanse og arbeidsoppgaver

Det er også forventet at det skal utarbeides kommunikasjonsplaner for de ulike verneområdene. Noe som er både fornuftig og relevant. Men dette krever både ressurser og kompetanse som ikke nødvendigvis besittes av nasjonalparkforvalterne. Det kan være aktuelt å benytte innleide fagpersoner til å utarbeide kommunikasjonsplaner. Men faren er da at den oppbygde kompetansen innen dette felt i det aktuelle verneområdet forsvinner ut, når

planarbeidet er gjennomført. Kommunikasjon og informasjonsarbeid er et eget fag. Ikke alle nasjonalparkforvaltere besitter denne kompetansen, og kan derfor bruke uforholdsmessig mye tid på slikt arbeid som igjen går ut over andre oppgaver. Særlig løpende kommunikasjonsarbeid opp mot sosiale medier krever kunnskap og tid (lage innlegg, annonser og promotering). Fordelen med å ha en dedikert person som jobber med informasjon og kommunikasjon er flere, og særlig i arbeidet med informasjon på internett, SoMe og for dialog med reise- og næringslivet er dette synlig.

Erfaringer fra Villreinsenteret og Dovrefjell – Rondane angående samarbeid om informasjonsarbeid og kommunikasjonsarbeid

Det har vært gjennomført et 3-årig prosjekt med prosjektstilling som informasjonskonsulent delt slik; 50 % Norsk villreinsenter (Hjerkinn) og 25% nasjonalparkstyret for Dovrefjell + 25 % nasjonalparkstyret for Rondane og Dovre. Prosjektet ble organisert som tjenestekjøp fra Norsk villreinsenter. Det ble ansatt en informasjonsrådgiver med kontorsted på Hjerkinn, som også er forvaltningsknutepunkt.

Denne stillingen har gitt nasjonalparkstyrene et kraftig løft for informasjon gjennom en god kommunikasjonsplan, nye besøksrettete nettsider, sosiale medier, møter med aktører m.v. Sekretariatene vurderer at ressursen i tillegg til å være en sårt tiltrengt ressurs med profesjonalitet på informasjons- og kommunikasjonsarbeid, gir ekstra synergier og nytteverdi i forhold til styrking av kompetanse om ivaretagelse av felles verneformål. Samt bidratt til at forvaltninga fremstår mer enhetlig og samlet på tvers av vernegrenser. Det har synliggjort samarbeidsmuligheter med aktører som driver aktiviteter i flere verneområder. Det pekes også på at informasjonsmedarbeideren kan oppfattes av publikum og brukere som mer «nøytral» enn forvalterne, dette gir bedre forutsetning for å skape god dialog mellom forvaltning og aktører knyttet til verneområdene.

Selv en så liten personellressurs som 25 % per styre har vært et stort løft, men gir et arbeidspress som i lengden ikke går, og informasjonsmedarbeideren opplever at mange oppgaver forblir ugjort. Erfaringen tilsier at en 100 % stilling for de to nasjonalparkstyrene vil være en nødvendig ressurs for å kunne følge opp det som er igangsatt på kontinuerlig basis. Totalinnsatsen i stillingen i prosjektperioden der halvparten har vært for styrene har vært vesentlig mer enn 100 %. Dette anses ikke som holdbart over tid. De to nasjonalparkstyrene søker derfor Miljødirektoratet om å videreføre av dette arbeidet, med tildeling av ressurser til en ny stilling.

Sekretariatene i de ulike verneområdestyrene i Norge har et stort spenn i arbeidsoppgaver og arbeidsmengde. Den nye merkevaren for Norges nasjonalparker ønsker å signalisere kvalitet og profesjonalitet i forhold til utforming av hjemmesider, brosjyrer, skilt og innfallsporter. Da er det viktig at innholdsproduksjonen og kommunikasjonen har samme standard og kvalitet. Dette fordrer profesjonalitet i forhold til disse oppgavene, og denne kompetansen innehas ikke i verneområdestyrene i dag.

Evaluering av forvaltningen peker på underbemanning

I evalueringsrapporten om forvaltningsordningen for nasjonalparker og andre store verneområder i Norge (Nordlandsforskning 2021) trekkes både kompleksiteten i arbeidsoppgaver og knapphet på ressurser i de ulike sekretariatene frem.

I sin oversendelse av evalueringsrapporten til Klima- og miljødepartementet skriver Miljødirektoratet (forvalter sin understrekning):

«Rapporten viser at det er store forsinkelser i mange av styrenes vedtak av forvaltningsplaner og besøksstrategier. Det synes ikke som mengden enkeltvedtak er noen avgjørende grunn til slike forsinkelser. Arbeidet med besøksstrategier har forsinket en god del styrer i arbeidet med forvaltningsplaner, til tross for at besøksstrategier etter intensjonen skulle bygge på forvaltningsplanene.»

«I lys av ulikheter i arbeidsmengden mellom verneområdestyrene og innenfor det enkelte verneområdestyret over tid, påpeker evalueringen at det er behov for en gjennomgang av ressursfordelingen totalt, fordelingen mellom verneområdestyrene, og fordelingen av ressurser på faste ansettelser og midlertidige tiltak. Tregheten i arbeidet med (reviderte) forvaltningsplaner viser dette»

Rapporten peker på at styrer/sekretariater i stor grad mangler ressurser til aktiv strategisk forvaltning og at verneverdiene lider under dette. De fleste styrene har for lite bemanning og ressurser til å møte kompleksiteten i forvaltningsutfordringene. Formidlings- og informasjonsarbeidet er derfor et av arbeidsfeltene som hadde trengt en styrking.

Vurderinger

Informasjon er et viktig virkemiddel i forvaltningen av verneområder, og trenger å bli profesjonalisert. Prosjektet på Hjerkinns med nasjonalparkstyrene Dovrefjell – Sunndalsfjella og Rondane – Dovre, demonstrerer dette svært godt. Informasjon fører til en bevisstgjøring av besøkende og andre som bruker verneområdene til friluftsliv og andre aktiviteter.

Det er ikke realistisk at hvert styre får hver sin ressurs til informasjonsarbeid, det må derfor finnes samarbeidsløsninger som kan ivareta flere verneområder. Det kan finnes flere måter å organisere en slik ressurs, og her skisseres 3 mulige alternativ:

Alternativ 1

Det opprettes en egen informasjonsstilling for flere samarbeidende nasjonalparkstyrer med geografisk sammenheng. Eksempler fra vårt område kan være et samarbeid mellom tre nasjonalpark/ verneområdestyrer; eksempelvis Femundsmarka og Gutulia, Forollhogna og Trollheimen. (Det kan også vurderes verneområder både sørover og nordover med eksempelvis Skardsfjella – Hyllingsdalen og Sylan, Skarvan og Roltdalen. Eller sørover mot Fulufjellet og Sølen. Dette illustrerer at det finnes flere nærliggende samarbeidspartnere.) Den aktuelle stillingen bør da lokaliseres til et forvaltningsknutepunkt og forventes å ha et tett samarbeid opp mot de berørte verneområdeforvalterne.

Alternativ 2

Det finnes to autoriserte Besøkssentre for nasjonalparkene i Trøndelag, disse er lokalisert til Lierne og Elgå. Besøkssentrene har pr i dag en trang økonomi og skal i utgangspunktet møte besøkende som oppsøker senteret, og har krav til et visst antall dager med åpningstid for besøkende. Ressursene til sentrene går med til å dekke oppgavene i autorisasjonen. Men det kan tenkes organisert egne kommunikasjonsstillinger som legges til besøkssentrene, og som da forutsettes å dekke alle nasjonalparkstyrer innenfor sitt geografiske dekningsområde. Eksempelvis en stilling på hvert senter som til sammen dekker alle styrene i Trøndelag.

Informasjons- og kommunikasjonsmedarbeiderne vil da kunne tilføre en ny type kompetanse til Besøkssentrene som også kan styrke deres fagmiljø, da dette vil være beslektede arbeidsområder. Ulempene er imidlertid at det blir geografisk og muligens «kulturell» avstand til de ulike forvaltningsknutepunktene, med styrer og forvaltere.

Alternativ 3

Statsforvalteren i Trøndelag får styrket sin bemanning med 2 Informasjons- og kommunikasjonsstillinger som skal jobbe spesielt opp mot alle de berørte verneområdestyrene i Trøndelag. Stillingene kan da lokaliseres sammen med et allerede etablert kommunikasjonsmiljø, og dette kan også øke mulighetene for å rekruttere sterk kompetanse til disse stillingene. Ulempene er imidlertid at dette kan bli langt unna forvaltningen som skal foregå lokalt.

Samlet vurdering

Av de tre ulike alternativene som er skissert, så er alternativ 1 det foretrukne, da vi forvaltere anser at dette alternativet best vil ivareta nærhet til de geografiske områdene og de temaene som skal ivaretas ved en styrking i kommunikasjons- og informasjonsarbeidet. Men alle alternativene vil kunne bidra til en styrking av informasjonsarbeidet og kan gi dette arbeidet et nødvendig løft og profesjonalitet. Det er i dag ikke avsatt midler til slike stillinger, eller til denne typen arbeid knyttet opp mot nasjonalparkene. Det må derfor til en politisk innsats rettet mot bevilgende myndigheter for å få prioritert midler til dette.

Norsk institutt for naturforskning
Postboks 5685 Torgarden
7485 Trondheim

Trondheim, 18.08.2022

Dykkar ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/9567

Sakshandsamar :
Karen Lone

Løyve til innfangning, flytting og innsetting av fjellrevkvalpar i avlsstasjon for fjellrev

Vi viser til søknaden frå NINA ved Craig Jackson datert 16. august 2022.

Vedtak

Med heimel i forskrift 1. april 2020 om skadefelling, dødt vilt og bruk av vilt i oppdrett, forskning og dyrepark, gjevast NINA ved Craig Jackson løyve til innfangning, flytting og innsetting av inntil to – 2 – fjellrevkvalpar til avlsstasjonen for fjellrev på Oppdal.

Følgande vilkår gjeld for løyvet

- Løyvet gjeld frå 19. august til 19. september 2022, og gjeld innfangning av inntil to fjellrevkvalpar. Fangstforsøk skal kun skje på følgande hilokalitetar i Tydal kommune i Trøndelag, registrert i Rovbase: F-NST-089; F-NST-090.
- Craig Jackson gjevast fullmakt til å la andre utføre fangsten på sine vegne. Fullmakta til å utføre fangsten skal vere skriftleg og syne til dette løyvet. Dette løyvet, samt evt. fullmakt, skal alltid tas med under fangst/merking, og vises fram på førespurnad til grunneigar, kommune, Statens naturoppsyn og politi, jf. viltforskrifta § 2-2.
- Det er ein føresetnad at innfangning og bruk av fangstreiskapar gjerast av personar som har nødvendig opplæring for innfangning og merking av fjellrev. Fangstreiskapar skal merkast med navn og telefonnummer når dei dei satt ut, også når dei ikkje er i bruk, jf. viltforskrifta § 2-12.
- Vaksne fjellrev som går i fella under fangstforsøka, eller kvalpar som av ulike årsakar ikkje er dei rette individa for å setje inn i avl, skal setjast fri på staden og reknast ikkje med i totalen på to dyr.
- Alle nødvendige løyve frå Mattilsynet og aktuelle vernemyndigheitar må liggje føre før innfangning tar til.

- Fangst må varslast og koordinerast med SNO/Fjelltjenesten. Grunneigar skal varslast før aktiviteten finn stad, jf. viltforskrifta § 2-13.
- Ein kortfatta oppsummering av resultatet frå fangsten og andre vesentlege hendingar relatert til innfanginga og transporten skal rapporterast til Miljødirektoratet, og også omtalast i rapporten frå Avlsprogrammet for fjellrev for perioden 2021-2023.

Kort om bakgrunnen for saka

NINA ved Craig Jackson driv avlstasjonen for fjellrev i Oppdal på oppdrag frå Miljødirektoratet. I avlstasjonen er det jamnleg behov for å rekruttere nye avlsdyr, blant anna ved fangst av villfødde kvalpar.

NINA søkte om fangst av inntil 2 fjellrevvalpar frå to hi i Tydal kommune i perioden 19. august til 19. september 2022. Hia ligg innanfor Sylan landskapsvernområde.

NINA har tidlegare orientert Miljødirektoratet om behovet for nye avlsdyr i 2022. I telefonsamtale med Karen Lone 16. august orienterte Craig Jackson om kvifor kvalpar frå desse hia er det best eigna dyra til å styrke avlsprogrammet – med tanke på genetik.

Vurderingane til Miljødirektoratet

Søknaden er behandla etter forskrift 1. april 2020 om skadefelling, dødt vilt og bruk av vilt i oppdrett, forskning og dyrepark (viltforskrifta), jf. også lov 19. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven), § 18 f, samt forskrift 23. januar 2015 om fjellrev (*Vulpes lagopus*) som prioritert art.

Det er søkt om innfanging av fjellrev til avlstasjonen for fjellrev. Dette faller under bestemmelsen om innfanging av vilt til andre særlege formål, noko Miljødirektoratets kan gje løyve til, jf. viltforskriftens § 2-2 første ledd. I viltforskriftens § 2-11 andre ledd står det: *"Når søknaden avgjøres skal det særlig legges vekt på formål og behov for innfangingen, bestandssituasjonen, dyrevelferd for dyret og dets avkom, mulige virkninger på naturmangfoldet og andre samfunnsmessige hensyn"*.

Etter naturmangfoldlova § 7 skal prinsippa i lovas §§ 8 til 12 leggest til grunn som retningslinjer ved utøving av offentleg mynde. Offentlege avgjerder som kan få følgjer for naturmangfoldet skal så langt det er rimeleg byggje på eksisterande og tilgjengeleg kunnskap om artars bestandssituasjon samt effekten av påverknad, jf. naturmangfoldlova § 8.

Avlstasjonen vart oppretta i 2005 og har som formål å avle fram fjellrev for seinare utsetting i område der arten er utdøydd eller er fåtalig. Det har typisk blitt produsert 20 – 60 kvalpar for utsetting årleg, noko som gjev eit monaleg bidrag til den ville fjellrevbestanden. Avlsprogrammet fungerer også som ein buffer mot tap av genetisk variasjon. Dei fyrste avlspara er henta som

kvalpar frå alle restbestandene av fjellrev, og gjenspeiler heile den genetiske variasjonen hos fjellrev i Skandinavia. Planmessig utsetting vil derfor også bidra til å auke genetisk utveksling og motvirke genetisk isolasjon. Avlsprogrammet rekrutterer nye generasjonar med avlsdyr frå eigen produksjon, men har også behov for å fange inn nye dyr frå naturen for å vidareføre og oppnå god effekt av tiltaket med avl og utsetting. Behovet og formålet med avlsprogrammet er særleg vektlagt i behandlinga av søknaden, jf. viltforskrifta § 2-11.

Avlsprogrammet har dei siste åra lagt vekt på rekruttering av dei riktige avlsdyra. Selektivitet i val av avlsdyr har blant anna handla om å unngå å ta inn kvalpar frå små kull, og at andelen kvite og blå dyr i avlsstasjonen skal gjenspeile fordelinga i naturen. Ein har også sett på geografisk fordeling, slektskap og genetikk, når ein ønsker å ta inn kvalpar frå Sylan, som er ein av dei opphavslege bestandane der det er et lite stor genetisk avtrykk frå tidlegare utsettingar. Dei spesifikke hia er vald ut slik at ein unngår nært slektskap med kjente revar som er satt ut. Sylan er også eit område med stabil og vedvarande aktivitet på fleire gode hilokalitetar, og fangst av to kvalpar i år vil ikkje være kritisk for denne bestanden.

Dei positive verknadane av avlsarbeidet for fjellrevbestanden gjev grunnlag for å dispensere frå det generelle forbodet mot einkvar form for uttak av fjellrev, jf. § 3 i forskrift 23. januar 2015 om fjellrev (*Vulpes lagopus*) som prioritert art. Miljødirektoratet dispenserer frå § 3 med heimel i § 6 i same forskrift, når det her innvilgast løyve til innfangning.

Direktoratet vurderer naturmangfaldlova §§ 9, 11 og 12 som ivaretatt i kraft av formålet med avlsstasjonen og vilkåra i løyvet.

Klagerett

Klagefristen er tre veker frå dette brevet blei mottatt. Klagen skal sendast til Miljødirektoratet.

Helsing
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjend

Knut Morten Vangen
seksjonsleder

Karen Lone
seniorrådgiver

Kopi til:
Craig Jackson

Trøndelag politidistrikt
Postboks 2475 Torgarden
7005 TRONDHEIM

Saksbehandler Lars Slettom

Vår ref. 2022/9882-0 432.3

Deres ref.

Dato 20.10.2022

Skarvan og Roltdalen og Sylan nasjonalparkstyre - tilbakemelding om motorferdsel i verneområder - Fjellredningsgruppa i Tydal – Norsk Folkehjelp

Nasjonalparkforvaltningen for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark og Sylan landskapsvernområde oppfatter det som positivt at Fjellredningsgruppa i Tydal gjennom Politikontakt for Selbu og Tydal klargjør sin fortolkning av gjeldende lovverk og retningslinjer. Det bidrar til større forståelse for problemstillingen og behovet for nærmere avklaringer.

Forvaltningen forstår det slik at Fjellredningsgruppa i Tydal ikke vil søke Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan om dispensasjon til øvingskjøring i verneområdene nasjonalparkstyret er myndighet for. Fjellredningsgruppa/politiet definerer både utrykning og forebyggende beredskapsarbeid og patruljering som operativ virksomhet, direkte hjemlet i verneforskriftene.

Forvaltningen understreker at Fjellredningsgruppa i Tydal utfører viktige oppdrag med stor betydning for sikkerheten til folk som ferdes i verneområdene. Arbeidet anerkjennes av forvaltningen, og tilstedeværelsen til redningsgruppa er ønsket. Vi ser derimot behov for å avklare nærmere juridiske forhold omkring redningsgruppas forberedende/forebyggende aktivitet etter verneforskrift og gjeldende [retningslinjer fra Klima- og miljødepartementet av 15. mai 2020](#).

Det vises i brev av 28.09.2022, fra Politiet, til Fjellredningsgruppas rutiner omkring ferdsel i verneområder, og til egne retningslinjer som omhandler redningstjenestens bruk av snøscooter i verneområdene. Da retningslinjen ikke var vedlagt brevet, antar vi at saken gjelder snøscooter, og ikke redningstjenestens bruk av ATV på barmark i verneområder.

Definisjonen av operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med redningsvirksomhet/oppgaver er et sentralt spørsmål som må vi mener må avklares nærmere.

Verneområdeforvaltningen oppfatter direkte hjemmel til motorferdsel i forbindelse med redningstjeneste, til å omfatte motorferdsel ved akutte ulykkes- eller faresituasjoner hvor redningstjenesten kontaktes av lokal redningssentral/AMK ved Trøndelag politidistrikt.

Forebyggende beredskapsarbeid og patruljering (forebyggende redningstjeneste) vurderes ikke å være direkte hjemlet i [§ 3, 6.2, a](#) og [§ 3, 5.2, a](#) i verneforskriftene for hhv. Skarvan og Roltdalen nasjonalpark og Sylan landskapsvernområde. Det er åpning i verneforskriftene for Sylan og Skarvan og Roltdalen for å gi tillatelse til øvingsvirksomhet knyttet til

redningsoppgaver/virksomhet. Forvaltningen ønsker å understreke at vi vil være imøtekommende til aktivitet som er behovsvurdert av både redningstjenesten, politi og forvaltning, når det kan skje uten å være til skade for verneverdiene. Aktiviteten må også vurderes etter de miljørettlige prinsippene i naturmangfoldloven [§§ 8-12](#).

Fjellredningen i Tydal har sammen med politiet utarbeidet øvelsesplan med rutiner og retningslinjer for bl.a. ferdsel og naturvern. **Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan ber om å få tilsendt øvelsesplanen.**

Fortolkning av gjeldende verneforskrifter og retningslinjer for redningstjenestens motorferdsel angår også de øvrige verneområdene i Trøndelag.

Vi ønsker derfor å initiere til dialog mellom politi, miljømyndighetene og redningstjenesten slik at vi sammen kan se nærmere på saken. Samvirke mellom offentlige og frivillige organisasjoner er sentralt for god redningstjeneste. Juridiske avklaringer og felles forståelse for hverandres ansvar- og myndighetsområder vil kunne forbedre samvirke mellom oss, og sikre at både redningstjenestens behov og verneformålene blir ivaretatt på en best mulig måte.

Med hilsen

Lars Slettom
Nasjonalparkforvalter

Hege Sæther Moen
Fagkoordinator for nasjonalparkforvalterne i Trøndelag

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:
Fjellredningsgruppa i Tydal
Politikontakt for Selbu og Tydal
Stjørdal politistasjon

Arkivsaksnr: 2022/60-0

Saksbehandler: Lars Slettom

Dato: 25.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan	26/2022	02.12.2022

Vedtak delegerte saker i perioden 160822-251122

Vedlegg:

- 1 Vedlegg_delegerte_saken_16.08_25.11.2022

Forvalters innstilling

Saken tas til orientering

Saksopplysninger

I vedtektene for nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan åpnes det for at kurante saker kan delegeres til nasjonalparkforvalteren. Slik delegasjon ble gitt av nasjonalparkstyret i sak 5/2016.

Vedlegg :

Kopi av vedtak i delegerte saker 16.08. – 25.11.2022

Delegerte saker ligger i sin helhet i [miljøvedtaksregisteret](#)

DS 48/2022 Arkivsak: 2019/7659

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan gir Jim Hegge tillatelse til bruk av snøscooter fra Synnåsen til Røsetvollen i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark i Selbu kommune på disse vilkår:

- 1. Tillatelsen gjelder for inntil 3 turer per sesong i vintersesongene 2022/23, 23/24, 24/25 og 25/26 for transport av materialer, utstyr, proviant m.m.*
- 2. Traséen beskrevet på kart i saken skal benyttes ved transportene. Det forutsettes snødekt og frossen mark.*
- 3. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter (jfr. vedlegg). Elektronisk kjørebok [Ferdast](#), kan benyttes. Kjøreboken skal returneres til nasjonalparkstyret innen 1. juni 2026.*
- 4. Siste kjøredag om våren er 2. mai.*
- 5. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre.*
- 6. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, kulturminner, reindrift og friluftsliv.*
- 7. Tillatelse etter motorferdselloven må foreligge fra kommunen.*

Denne tillatelsen er gitt i medhold av forskrift om vern av Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, § 3 punkt 6.3b, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til transport av ved og utstyr til hytter, setrer og buer. Transporten skal skje med beltekjøretøy på snødekt mark

Tillatelsen og kjørebok skal være med på turene og vises fram til oppsyn eller politi når dette kreves.

Transport av store mengder ved eller materialer kan gjøres ved å kjøre flere turer i løpet av en dag. En slik kjøredag for ved eller materialer regnes som en kjøretur. Det må skrives i kjøreboken at dette er en slik kjøredag.

Brudd på bestemmelser eller vilkår i tillatelsen kan medføre straff.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan gir Sverre Hoven, Camilla Hoven og Torbjørn Hoven tillatelse til bruk av snøscooter fra Synnåsen til Øvre Brattslåtten i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark i Selbu kommune på disse vilkårene:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 5 turer per sesong i vintersesongene 2022/23, 23/24, 24/25 og 25/26 for transport av materialer, utstyr, proviant m.m.
2. Det forutsettes at traseen beskrevet på kart i saken benyttes ved transportene.
3. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til nasjonalparkstyret innen den 1. juni 2026. Elektronisk kjørebok, Ferdast, kan også benyttes.
4. Det forutsettes frossen og snødekt mark. Siste kjøredag om våren er 2.mai.
5. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre.
6. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrif og friluftsliv.

Denne tillatelsen er gitt i medhold forskrift om vern av Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, § 3 punkt 6.3b, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til transport av ved og utstyr til hytter, setrer og buer. Transporten skal skje med beltekjøretøy på snødekt mark.

Tillatelsen og kjørebok skal være med på turene og vises fram til oppsyn eller politi når dette kreves. Tillatelse etter motorferdselloven må foreligge fra kommunen.

Transport av store mengder ved eller materialer kan gjøres ved å kjøre flere turer i løpet av en dag. En slik kjøredag for ved eller materialer regnes da som en kjøretur. Det må komme fram av kjøreboken at dette er en slik kjøredag.

Brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen vil kunne medføre straff.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan gir Oddvar Hårstad tillatelse til bruk av snøscooter til hytte ved Stor-Kvennfjellvatnet i Stråsjøen–Prestøyan naturreservat og Skarvan og Roltdalen nasjonalpark i Selbu kommune, på disse vilkårene:

- 1. Tillatelsen gjelder for inntil 8 turer per sesong i vintersesongene 2022/23, 23/24, 24/25 og 25/26 for transport av materialer, utstyr, proviant m.m. Minst 5 av disse turene gjelder persontransport av Oddvar Hårstad.*
- 2. Tillatelsen gjelder videre for transport av vann fra Stor-Kvennfjellvatnet, langs korteste og mest hensiktsmessige trase.*
- 3. Det forutsettes at den faste kjøretraseen fra Vekta til Stor-Kvennfjellvatnet benyttes ved transportene, jf. kart i saken.*
- 4. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter (jf. vedlegg). Kjøreboken skal returneres til nasjonalparkstyret innen 1. juni 2026.*
- 5. Det forutsettes frossen og snødekt mark. Siste kjøredag om våren er 2. mai.*
- 6. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, kulturminner, reindrift og friluftsliv.*

Transport i henhold til denne tillatelsen (unntatt punkt 2) kan også utføres av sønnen Sigmund Hårstad.

Denne tillatelsen er gitt i medhold av forskrift om vern av Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, § 3 punkt 6.3b), hvor det heter at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til transport av ved og utstyr til hytter, setre og buer med beltekjøretøy på snødekt mark. I tillegg er tillatelsen gitt i medhold av forskriftens § 3 pkt 6.3.h), hvor det heter at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av beltekjøretøy på snødekt mark for transport av funksjonshemmede som skal til egen hytte.

For Stråsjøen-Prestøyan naturreservat er tillatelse gitt i medhold av § 48 første alternativ i Naturmangfoldloven.

Tillatelsen og kjørebok skal medbringes under transportene for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves.

Transport av store mengder ved eller materialer kan gjøres ved å kjøre flere turer i løpet av en dag. En slik kjøredag for ved eller materialer regnes da som en kjøretur. Det må fremgå av kjøreboken at dette er en slik kjøredag.

Brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen vil kunne medføre straff.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan gir Fri og Vill AS tillatelse til inntil 3 organiserte skiturer i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, Sylan landskapsvernområde og Stråsjøen - Prestøyen naturreservat på disse vilkårene:

1. Trasevalg for guidede skiturer skal følge angitte ruter i saken. Antall deltagere per tur begrenses til 8 utenom guidene.
2. Arrangøren er ansvarlig for at all ferdsel i verneområdene skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv, reindrift og kulturminner. Deltakerne må informeres om vernebestemmelser, aktsomhetsplikt og [sporløs ferdsel](#).
3. Skituren til Mannseterbakken/Teveldalen bør gjennomføres **så tidlig på vinteren som mulig og før 1. april 2023** av hensyn til sårbare arter som starter yngling/hekking tidlig, reindrift og kalvingstid. Skitur langs «Norge på tvers» løypa bør av samme grunn gjennomføres så tidlig som mulig på vinteren og **senest i løpet av påsken 2023**.
4. Saanti sijte / Essand reinbeitedistrikt ved Lars Aage Brandsfjell skal kontaktes før gjennomføring av hver tur for å sikre dialog og nødvendig informasjon om hvor reinen oppholder seg.
5. Vegetasjon, døde busker og trær, skal vernes mot all skade og ødeleggelse. Skånsom bruk av trevirke til bålbrekking er tillatt i nasjonalparken og landskapsvernområdet. All søppel fraktes ut av verneområdene og leveres godkjent mottak. Forurensning og forsøpling er forbudt.
6. Telting er ikke tillatt i Stråsjøen – Prestøyen naturreservat, og all vegetasjon er fredet mot enhver form for skade eller ødeleggelse jf. punkt IV. Av hensyn til kulturminner fra kvernsteinsdrift, bør det unngås camp i sone A i nasjonalparken.
7. Søker skal sende inn en kortfattet rapport med antall deltakere inkludert guider, dato, sporlogg (gpx-fil) med spor og leirplasser (UTM-koordinater) fra turene. Rapport sendes til Nasjonalparkstyret **innen 1. mai 2023**.

Endrete forutsetninger eller brudd på vernebestemmelsene og vilkårene i dette vedtaket, vil kunne medføre straff eller at tillatelsen endres eller trekkes tilbake med umiddelbar virkning.

Denne tillatelsen er gitt i medhold [forskrift om vern av Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, § 3](#) punkt 5.1 og 5.2. Forskriften viser til [gjeldende forvaltningsplan](#) for nasjonalparken med retningslinjer for utmarksbasert- og miljøtilpasset reiseliv i kapittel 3.3.

Tilsvarende for [forskrift om vern av Sylan landskapsvernområde, § 3](#), punkt 4.1 og 4.2 samt retningslinjer i [kapittel 5.1.9 i forvaltningsplanen for Sylan](#). [Besøksstrategien](#) til Skarvan-Roltdalen og Sylan er en del av forvaltningsplanene.

Vilkår om telting og skade på vegetasjon er hjemlet i [forskrift om Stråsjøen og Prestøyen naturreservat punkt IV](#).

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan gir Hans, Jon og Lars Bårdsgård tillatelse til bruk av snøscooter (YW1946, W5127) fra Bårdsgårdsdalen via Heståsen, Rishaugen til Bårdsgårdsvollen i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark i Selbu kommune på disse vilkårene:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 5 turer per sesong i vintersesongene 2022/23, 23/24, 24/25 og 25/26 for transport av materialer, utstyr, proviant m.m.
2. Det forutsettes at traseen beskrevet på kart i saken benyttes ved transportene.
3. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til nasjonalparkstyret innen den 1. juni 2026.
4. Det forutsettes frossen og snødekt mark. Siste kjøredag om våren er 2.mai.
5. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre.
6. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv.

Denne tillatelsen er gitt i medhold forskrift om vern av Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, § 3 punkt 6.3b, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til transport av ved og utstyr til hytter, setrer og buer. Transporten skal skje med beltekjøretøy på snødekt mark.

Tillatelsen og kjørebok skal være med på turene og vises fram til oppsyn eller politi når dette kreves. Tillatelse etter motorferdselloven må foreligge fra kommunen.

Transport av store mengder ved eller materialer kan gjøres ved å kjøre flere turer i løpet av en dag. En slik kjøredag for ved eller materialer regnes da som en kjøretur. Det må komme fram av kjøreboken at dette er en slik kjøredag.

Brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen vil kunne medføre straff.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan gir Per Jostein Bjerken tillatelse til bruk av snøscooter fra Bjørkhaug i Flora til Søndre Evjevollen (Annevollen) i Roltdalen i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark i Selbu kommune på disse vilkårene:

- 1. Tillatelsen gjelder for inntil 3 turer per sesong i vintersesongene 2022/23, 23/24, 24/25, 25/26 for transport av ved, materialer og proviant.*
- 2. Det forutsettes at traseen beskrevet på kart i saken benyttes ved transportene.*
- 3. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter (jf. vedlegg). Kjøreboken skal returneres til nasjonalparkstyret innen den 1. juni 2026.*
- 4. Det forutsettes frossen og snødekt mark. Siste kjøredag om våren er 2. mai.*
- 5. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre.*
- 6. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv.*

Denne tillatelsen er gitt i medhold av forskrift om vern av Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, § 3 punkt 6.3b, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til transport av ved og utstyr til hytter, setrer og buer. Transporten skal skje med beltekjøretøy på snødekt mark

Tillatelsen og kjørebok skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves. Transport av store mengder ved eller materialer kan gjøres ved å kjøre flere turer i løpet av en dag. En slik kjøredag for ved eller materialer regnes da som en kjøretur. Det må fremgå av kjøreboken at dette er en slik kjøredag.

Brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen vil kunne medføre straff.

DS 48/2022 Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - tillatelse til bruk av snøscooter til Røssetvollen - Jim Hegge
DS 49/2022 Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - tillatelse til transport med snøscooter til Brattslåtten - Sverre Hoven
DS 50/2022 Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - gitt tillatelse til bruk av snøscooter til hytte ved Stor-Kvennfjellvatnet - Oddvar Hårstad
DS 51/2022 Skarvan og Roltdalen og Sylan - gitt tillatelse til organisert ferdsel - 2023 - Fri og Vill AS
DS 52/2022 Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - tillatelse - snøscooter - Bårdsgårdsvollen - Hans Bårdsgård
DS 53/2022 Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - gitt tillatelse til transport med snøscooter til Søndre Evjevollen - Per Jostein Bjerken

Arkivsaksnr: 2022/5277-0

Saksbehandler: Lars Slettom

Dato: 11.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan	27/2022	02.12.2022

Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - søknad om gjerder og platting - Ballvollen - Steinar Grøtte

Vedlegg:

- 1 Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan – søknad fra Steinar Grøtte
- 2 Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - nye opplysninger - søknad om tiltak på Ballvollen - Steinar Grøtte
- 3 Platting – illustrasjon - Ballvollen
- 4 Gjerder – illustrasjon - Ballvollen
- 5 Fjelloven med forskrift – tilleggsopplysning til søknad – Ballvollen – Steinar Grøtte
- 6 Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - høringsbrev - søknad om ulike tiltak på Ballvollen

Forvalters innstilling

1. Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan avslår søknaden fra Steinar Grøtte om inngjerding av seterhus med sauenetting og impregnerte trestolper på Ballvollen i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark. Avslaget begrunnes med hensynet til verneverdier knyttet til vilt, kulturmiljø, naturgrunnlag for reindrift og friluftsliv. Dette vedtaket er fattet med hjemmel i § 3, pkt.1.1, i verneforskriften for nasjonalparken.
2. Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan avslår søknad fra Steinar Grøtte om inngjerding av Ballvollen i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, med to rekker ståltråd på impregnerte trestolper. Avslaget begrunnes med hensynet til verneverdier knyttet til vilt, kulturmiljø, naturgrunnlaget for reindrift og friluftsliv. Dette vedtaket er fattet med hjemmel i § 3 pkt. 1.1, i verneforskriften for nasjonalparken.
3. Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan avslår søknad fra Steinar Grøtte om trelemmer foran seterhuset på Ballvollen i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark. Avslaget begrunnes med hensynet til kulturmiljøet på setervollen, sumeffekt ved nedbygging av natur med byggetiltak som ikke vurderes som nødvendige og sakens presedensvirkning. Dette vedtaket er fattet med hjemmel i § 48, første alternativ, i naturmangfoldloven.

Saksopplysninger

Det vises til søknad fra Steinar Grøtte om inngjerding av seterhus på Ballvollen med sauenetting og impregnerte trestolper, inngjerding av Ballvollen med to rekker ståltråd på impregnerte trestolper og byggetiltak med trelemmer foran seterhuset på Ballvollen.

Kartutsnitt fra Norges kart som viser Ballvollen i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, nordvest for Schulzhytta.

Bakgrunn for saken

- Nasjonalparkforvaltningen mottok rapport fra oppsyn høsten 2021 om ulike tiltak på Ballvollen som ikke var omsøkt: gapahuk, lemmer/platting foran seterhus, dreneringsrør fra uthus, hogst uten blinking, midlertidig inngjerding av setervoll.
- Nasjonalparkforvaltningen sendte forhåndsvarsel om pålegg om retting 20.05.2022 og mottok tilsvaret 06.06.2022.
- Presisering av forhåndsvarsel med tiltak, frister, søknadsprosess og videre saksgang ble sendt av nasjonalparkforvaltningen 21.06.2022.
- Tilbakemelding fra Steinar Grøtte angående utsatt frist for dokumentasjon av fjerning av gjerde ble mottatt 02.07.2022. Nasjonalparkforvaltningen aksepterte anmodningen.
- Nasjonalparkforvaltningen mottok dokumentasjonsbilder fra gjennomførte rettingstiltak 31.07.2022 ihht. frister i forhåndsvarsel.
- Søknad fra Steinar Grøtte om drenering av uthus, platting foran seterhus, oppsetting av gjerde rundt Ballvollen ble mottatt 31.07.2022.
- Nasjonalparkforvaltningen etterspurte ytterligere opplysninger for å kunne behandle søknaden 01.08.2022.
- Tiltakshaver oversendte utfyllende opplysninger 03.08.2022 hvor det søkes om sauenetting rundt seterhus, gjerde rundt setervollen og flyttbare platter foran seterhus.
- Søker ble orientert om at saken behandles av nasjonalparkstyret.
- Høringsbrev ble sendt ut til relevante høringsparter 04.10.2022.

Nærmere beskrivelse - inngjerdig av seterhus og setervoll - bakgrunnen for søknaden:

- Hvit markering viser ca. 100 meter med sauenetting og 30 impregnerte stolper rundt seterhus for å unngå sau- og saueavføring rundt seterhus og uthus.
- Grønn markering viser ca. 350 meter med gjerde rundt setervollen, ca. 70 impregnerte stolper og to høyder med ståltråd. Ståltråd settes opp på sommerhalvåret og tas ned før vinteren. Stolpene blir stående permanent. Formålet er å forenkle beite med hest under opphold på setervollen samt kulturlandskapspleie.

Nærmere beskrivelse - trelemmer foran inngangsparti på seterhus – bakgrunn for søknad:

To flyttbare plattinger på 1,5 x 3 m (9 m²) legges på bakken foran seterhuset for å unngå å dra inn sauelort i seterhuset. Materialet er seintvoksende gran. Størrelse på seterhuset oppgis av søker til å være ca. 10 m², i kartverktøy er arealet ca. 18 m².

Trelemmene er flyttbare og settes bak seterhuset når de ikke brukes.

Høringsinnspill

Saken ble sendt til høring til Statskog SF, Trøndelag Fylkeskommune, Reindriftsavdelingen hos Statsforvalteren i Trøndelag, Saanti sijte og Hersjø- og Kråssådal beitelag.

Det har kommet følgende høringsinnspill:

Statskog SF

Statskog SF har som grunneier ingen merknader eller innvendinger til tiltaket.

Trøndelag Fylkeskommune

Fylkeskommunen er enige i verneområdeforvalter sin faglige vurdering. Moderne permanente gjerder vil svekke kulturmiljøets kulturhistoriske verdier.

Lem som temporær tildekking av åpninger har lite tradisjon i historiske setermiljøer. En tilpasning til lokal byggeskikk er viktig, hvis dette anses som en nødvendig konstruksjon i dette tilfellet.

Vi viser i den sammenheng til prinsipielle estetisk rådgivning i [seterkulturveileder](#) fra Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder.

Reindriftsavdelingen – Statsforvalteren i Trøndelag

Reindriftsavdelingen støtter den foreløpige vurderingen gjort av verneområdeforvalteren. Inngjerding vil medføre at reindriften gjerdes ute fra et område hvor de har beiterett. Reindriftsavdelingen har også gjentatte erfaringer med at slike gjerder langt fra allfarvei kan utgjøre en risiko for reinen.

Samien sijte / Essand reinbeitedistrikt

Området som tiltaket berører er svært viktige beiteområder for vår rein både vår, sommer og høst og er i tillegg et meget sentralt kalvingsområde. Saanti sijte går imot begge søknadene om inngjerding. Saanti sijte har dårlig erfaring med inngjerding rundt hytter og setervoller. Årlig har vi mange tilfeller av at rein setter seg fast i gjerder og strømgjerder. Noen ganger kommer de seg løs selv, men har som regel med seg trå eller en del av gjerdet og også stolpen. Andre ganger blir de sittende fast og lir en smertefull død. Det har blitt reddet rein på Ballvollen før som har blitt sittende fast i et ulovlig oppsatt strømgjerde. Ved et gjerde rundt vollen og hytta vil vi bli gjerdet ute fra å beite der, noe som vi har en sterk bruksrett til.

Vurdering

Vurderinger etter verneforskrift og forvaltningsplan – gjerder på Ballvollen

Formål med nasjonalparken jf. [§ 2](#)

«Formålet med nasjonalparken er å ta vare på et i det vesentligste **urørt** fjell- og skogområde typisk for regionen. Det **biologiske mangfoldet** med økosystemer, arter og bestander skal sikres. Det er også et formål å verne om **kulturminner** og sammenhengen mellom disse, særlig de kulturminnene som er knyttet til kvernsteinsdrifta.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelser gjennom utøving av tradisjonelt og **enkelt friluftsliv** med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Ivaretagelse av **naturgrunnlaget** innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til **reindrift.**»

Søknaden om gjerder rundt seterhus og setervoll må vurderes og vektas mot virkningene på verneverdiene i formålet med nasjonalparken.

Bestemmelser i verneforskrift for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark

- Området er vernet mot oppføring av varige eller midlertidige innretninger, gjerder og anlegg jf. § 3 pkt. 1.1.
- Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppføring av gjerder, sanketrøer og andre anlegg i forbindelse med bufehold og reindrift jf. § 3 pkt.1.3 d.

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppføring av gjerder i forbindelse med bufehold. Vilkårene for dispensasjon er oppfylt. Inngjerding av hest på setervoll reguleres dermed av § 3 pkt. 1.3, d.

Bufe er en samlebetegnelse som beskriver produksjonsdyr og andre nyttedyr, deriblant hest.

Søker viser til [forskrift om seter om seter og tilleggsjord m.m. i statsallmenning § 9](#) – «om når seter skal reknast for å vere i bruk» som lyder; blir setervollen hausta, anten til eige bruk eller for sal, eller gjerda inn og nytta til beite som ein del av den jordbruksmessige drifta på eigedomen som setra ligg til, vil setra vere «i bruk» i høve til [§ 22 i fjellova](#)». Lov og forskrift tolkes av søker som at han har anledning til å sette opp gjerde for beiting med hest på Ballvollen.

Rundskriv om forvaltning av verneområder, [M106](#), omtaler forholdet til annen lovgivning i verneområder.

«Hvis det er motstrid mellom bestemmelser, går normalt verneforskriften foran andre lover eller forskrifter». Det betyr at verneforskriften gjelder foran annet lovverk når verneforskriften har egne bestemmelser knyttet til oppføring av gjerder.

Verneforskriften for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark har egne bestemmelser som regulerer gjerder, og disse går foran fjelloven med tilhørende forskrift.

Retningslinjer for landbruk i forvaltningsplan for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark

Forvaltningen av Skarvan og Roltdalen nasjonalpark skal ikke være til hinder for tradisjonelt landbruk i form av utnyttelse av utmarksbeite til storfe og sau. Landbruket skal foregå innenfor rammen av verneforskrift og vernets formål.

- Hvis den aktive landbruksdriften på setra opphører vil setra, med bygninger, bli betraktet på linje med alminnelige fritidsbygninger i saksbehandlingen.
- Verneforskriften er ikke til hinder for utleie av husvær.
- Søknader om nødvendige anlegg for landbruksdrift (gjerder, sanketrøer) vil bli vurdert opp mot vernets formål i hvert enkelt tilfelle.
- Søknader om tiltak for å fremme kulturlandskapet skal i utgangspunktet behandles positivt såfremt det ikke strider mot vernets formål.

- Tiltak: beitelagene motiveres til å utarbeide driftsplaner/ det stimuleres til vedlikehold og aktiv bruk av setrene.

«Oppføring av gjerder, sanketrøer o.l.; Det legges opp til at det skal kunne utøves et hensiktsmessig bufehold i området, noe som kan innebære behov for nye gjerder og samletrøer.

En er innstilt på å finne løsninger på nødvendige behov i så måte, dersom dette ikke bidrar til at mengden samletrøer og gjerder totalt sett i området økes vesentlig.

Søknader i forbindelse med bufehold skal skje i regi av et beitelag/sankelag og det må foreligge en uttalelse fra landbruksmyndighetene på at tiltaket anses som nyttig og nødvendig for utøvelsen av næringen.

Beiting med hest på setervollen vurderes som et positivt skjøtselstiltak for kulturlandskapsarter og kulturlandskapsverdier. Men inngjerding av hester i forbindelse med begrenset fritidsbruk av seterhus, vurderes ikke som aktiv landbruksdrift. Slik inngjerding vil være til hinder for utmarksbeite for både sau, rein og vilt. Det er grunn til å stille spørsmål om beitetrykket på setervollen totalt sett vil øke som følge av inngjerding av hester og utgjerding av sau, rein og vilt.

Den positive skjøtselseffekten fra hestebeite vurderes og vektet som mindre vesentlig målt mot de negative virkningene inngjerding har for vilt, naturgrunnlag for reindrift, kulturmiljø og friluftsliv.

Inngjerdingen vurderes ikke som et nødvendig anlegg for landbruksdrift, men et tiltak som primært fremmer fritidsinteresser på bekostning av vilt-, landbruks- og reindriftsinteresser. Søknaden er ikke i regi av et beitelag med støtte i uttalelse fra landbruksmyndighet.

Forvaltningsplanen viser til at mengden av gjerder til landbruks- og reindrift totalt sett ikke bør økes vesentlig. Unødvendige tekniske inngrep bør heller reduseres dersom nasjonalparken skal framstå som et urørt skog- og fjellområde.

Reindriften som næring er avhengig av at områdene beholdes intakt og mest mulig uberørt og fri for tekniske inngrep også i fremtiden. Inngjerding som reduserer tilgangen til naturgrunnlaget og beiteressursene for reindriften, vurderes å kunne være i strid med verneformålet.

Gjerder utgjør også en risiko for dyrevelferden til beitedyr og vilt. Reindriftsavdelingen påpeker at det er et gjentakende problem at rein setter seg fast i gjerder i utmarka. Det samme gjelder for hjortevilt og sau. Mindre tilsyn/besøk på setervollen som følge av lang avstand til folk, øker risikoen for uønskede hendelser med dyr som setter seg fast i gjerder.

Fylkeskommunen påpeker at moderne gjerder vil svekke kulturmiljøets kulturhistoriske verdi i nasjonalparken.

Enkelt og tradisjonelt friluftsliv og allemannsretten gir besøkende til fots i nasjonalparken anledning til å ferdes fritt i utmarka. Rundt hytter og setre er det en «privat sone» som anslås å være på ca. 1 dekar. Inngjerdingen av setervollen (ca. 7 dekar) i sommerhalvåret vil begrense ferdsel til fots og privatisere større områder enn hva som regnes for «privat sone» rundt hytter og seterhus. Flere gjerder vurderes å være negativt for friluftslivet i nasjonalparken.

Oppsetting av gjerder vil også kunne medføre et økt behov for motorferdsel i forbindelse med etablering og framtidig vedlikehold av gjerdene. Forvaltningsmyndigheten har som delmål å redusere motorisert ferdsel i nasjonalparken.

Vurderinger etter §§ 8 – 12 i naturmangfoldloven – gjerder rundt voll og seterhus

Kunnskapsgrunnlaget vurderes etter bakgrunnsundersøkelser i naturbasen til å være godt nok til å behandle saken jf. § 8. Førre – var- prinsippet vurderes ikke å være relevant jf. § 9. Hensynet til samlet belastning som følge av negative virkninger fra gjerder på flere verneverdier tillegges stor vekt. Presedensvirkning og presedenshensyn er viktig i saken jf. § 10. Selv om inngjerdingen av setervollen med ståltråd skal tas ned i vinterhalvåret, vil det likevel gi uønsket virkning for verneverdier. Det må vurderes andre løsninger slik at hestene kan beite når setervollen brukes sommer/høst. Midlertidige løsninger må avklares med forvaltningsmyndigheten. For å unngå risiko for dyretragedier må all gjerdestråd fjernes. Av hensyn til kulturmiljøet må midlertidige stolper (jf. hvite stolper på bildet) tas ned hver gang etter bruk. Tiltakshaver må ta ulempene ved ekstra arbeid knyttet til hestebeiting på setervollen jf. § 11.

Konklusjon

Ulempene for vilt, kulturmiljø, naturgrunnlaget for reindrift og friluftsliv vurderes å være klart større enn fordelene knyttet til skjøtsel fra hestebeiting av setervollen.

Lemmer/platting - vurderinger etter naturmangfoldloven, verneforskrift og forvaltningsplan for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark

I verneforskriften [§ 3 pkt. 1.3, e](#) heter det at «forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til ombygging og mindre tilbygg til bygninger».

Miljødirektoratet gjorde vedtak 16.12.2021 i klagesak i Skjækra landskapsvernområde, som legger føringer for tolkning av tilsvarende bestemmelse når det gjelder trelemmer/platting:

- *§ 3, pkt. 1,3 e, kan ikke benyttes til godkjenning av frittstående platting. Bestemmelsen omfatter ikke omsøkt tiltak.*
- **Verneforskriften har derfor ingen bestemmelser som åpner for å kunne gi tillatelse til platting, og søknaden må vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48.**
- *I verneområder føres det generelt en streng praksis med hensyn til byggetiltak, nettopp for å unngå nedbygging og for å kunne unngå tiltak som vil være negative for verneverdiene på både kort og lang sikt. Små eller enkeltvise tiltak vil ofte hver for seg ikke ha stor betydning for **den samlede belastningen** på naturmangfoldet, § 10. Men over tid, og med summen av alle gjennomførte tiltak, vil dette likevel kunne få stor betydning for landskapsbildet og naturmangfoldet.*
- *Plattinger rundt og i tilknytning til hytter, er slik Miljødirektoratet vurderer det **ikke «nødvendige»**. Direktoratet forstår at enkeltvise plattinger av hytteeiere oppleves som et bagatellmessig tiltak, og at det er vanskelig å se at summen av flere tiltak i verneområdet vil kunne bidra til nedbygging og et landskapsbilde som ikke er forenelig med verneformålet.*

- Verneområdestyret må legge stor vekt på vurderinger av § 10 i naturmangfoldloven, «samlet belastning», og presedenshensyn og presedensvirkninger av en tillatelse til plattning for senere saker.

Søknad om flyttbare trelemmer/platt foran seterhuset på Ballvollen må derfor behandles etter § 48 første alternativ, i naturmangfoldloven og hensynet til samlet belastning og presedenshensyn må tillegges stor vekt.

Trøndelag fylkeskommune skriver følgende i sitt høringsinnspill:

Lem som temporær tildekking av åpninger har lite tradisjon i historiske setermiljøer. En tilpasning til lokal byggeskikk er viktig, hvis dette anses som en nødvendig konstruksjon i dette tilfellet.

Miljødirektoratet har ikke vurdert plattinger som nødvendige byggetiltak. I mangel på egen byggeskikkveileder for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, vises det til [Byggeskikkveilederen for Forollhogna nasjonalpark med tilhørende verneområder](#) som gir følgende råd om uteplasser:

- Terrasser eller andre opparbeidete uteplasser fantes ikke i setertraktene tidligere og er relativt sjelden å se i dag.
- Det kan være laget sitteplass med bord og benk ved inngangen til seterstua, men uten at det er laget terrasse eller plattning.
- Grasbakken får da gå helt til husveggen, noe som gjør at bygget visuelt knyttes til terrenget rundt.
- Foran inngangsdøra er det ofte lagt store steinheller eller ei steintrapp.

Treplattinger på bakken gjør mindre av seg enn terrasser som hever seg over terrenget og ofte blir dominerende. Men selv små treplattinger virker fort fremmed i forbindelse med seterbebyggelsen. Vurder derfor om det i stedet kan legges steinheller på terrenget. Ved inngangsdøra bør det også legges steinheller i stedet for plattning i tre.

Vurderinger etter naturmangfoldloven § 48, første alternativ – trelemmer/plattning foran seterhus

Formålet med verneområdet er nevnt tidligere i saken. § 48 skal ikke utvide rammen som er trukket opp i vernevedtaket. Bestemmelsen er en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Forutsetningen for å gi dispensasjon er at tiltaket ikke strider mot verneformålet eller påvirker verneverdiene nevneverdig. Vilårene for å kunne gi dispensasjon etter § 48 første alternativ, vurderes ikke som oppfylt.

Summen av mange plattinger medfører nedbygging av natur og endring av landskapsbildet. Direktoratet påpeker at det skal legges særlig vekt på samlet belastning og presedensvirkning. Plattinger har liten tradisjon i historiske setermiljø og kan virke fremmed i forbindelse med seterbebyggelse.

Trelemmene foran seterhuset på Ballvollen er flyttbare jf. bilde. Men størrelsen på trelemmene er stor (9 m²) i forhold til størrelsen av seterhuset (10/18 m²). Fordelen for søker er at trelemmene gjør bruken av seterhuset mer renselig mtp. sauelort. Visuelt vil

lemmene påvirke setermiljøet både når de ligger på bakken og når de står oppstilt bak seterhuset. Råd i byggeskikksveileder tilsier bruk av steinheller foran inngangspartiet framfor trelemmer/platting.

Vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 8-12

Kunnskapsgrunnlaget vurderes etter bakgrunnsundersøkelser i naturbasen som godt nok jf. § 8. Førre-var-prinsippet vurderes ikke som relevant i saken jf. § 9. Hensynet til samlet belastning skal tillegges stor vekt for å unngå nedbygging og endring av landskapsbildet/kulturmiljøet i nasjonalparken jf. § 10. Det anbefales steinheller i stedet for trelemmer/platting foran seterhuset jf. § 12. Tiltakshaver må bære kostnaden for å unngå miljøforringelse/nedbygging og ivareta kulturmiljøet ved å bruke steinheller i stedet for trelemmer/platting foran seterhuset. jf. § 11.

Konklusjon

Trelemmer/platting foran seterhus er ikke et nødvendig byggetiltak. For å unngå nedbygging av natur og endring av kulturmiljø på setervoller, bør det brukes steinheller foran seterhus i stedet for trelemmer/platting. Hensynet til samlet belastning jf. § 10 og presedens tillegges stor vekt i saken. Påvirkningen av verneverdiene vurderes å være nevneverdige. Vilkårene for dispensasjon vurderes ikke å være oppfylt. Dispensasjon kan derfor ikke gis etter § 48 første alternativ, i naturmangfoldloven.

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan.

Selbu 31.07.2022.

Søknad om tiltak på Ballvollen.

1. Søker om å grave ned drenerør for å få ut vann fra uthus.
2. Søker om å plassere platting foran inngangsparti, størrelse 2x3m.
3. Søker om oppsetting av gjerde på Ballvollen nordre del for å ha hester der i sommerhalvåret. Ber dere se til Svenskmoen hvordan godkjent løsning er der. Grensa mellom Eidem/Berge er bekken mellom Nord Sør. Gjerdet er planlagt å følge bekken i dalen mellom vollene.

Med hilsen

Steinar Grøtte.

Fra: Steinar Grøtte[steinargrotte@hotmail.com]

Sendt: 03.08.2022 15:05:19

Til: Slettom, Lars[lasle@statsforvalteren.no]

Kopi: post@soerens.no[post@soerens.no];

Tittel: SV: Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - tilbakemelding om behov for mer opplysninger- søknad om tiltak på Ballvollen

Til Lars Slettom,

Viser til ditt tilsvar der det etterspørres mer opplysninger vedrørende søknad om tiltak på Ballvollen.

Gjerde rundt hus.

Ser for meg sauegjerde rundt hus og uthus. Det er merket med «hvit» farge på vedlagt tegning. Der søkes det om å bruke impregnerte stolper med samme miljøvennlige impregnering som Turistforeningen bruker til klopping over bløte områder i Roltdalen. Ordinært rutet sauegjerde. Forbruk 100 meter sauegjerde netting og ca. 30 stk. miljøvennlige impregnerte stolper.

Gjerde rundt vollen.

Samme stolper som nevnt ovenfor, ca. 70 stk. Her er det tenkt brukt 2 høyder med ståltråd i sommerhalvåret som tas ned på vinteren, stolpene blir stående. Gjerdet følger bekken mellom vollene på sørsiden. Dette gjerdet er merket med «grønn» farge på vedlagte tegning.

Svenskmoen har samme løsning, dere kan høste erfaringer derifra. Greit om løsning på Svenskmoen lager presedens for senere løsninger på vollene i Roltdalen.

Platt foran inngangsparti. 3x3m.

Har tegnet inn på vedlagte kart. Dette er en løsning der en legger to platter størrelse 1,5m x 3m på bakken, ingen graving. Materiale er seint voksende gran tilkjørt til Roltdalen, ikke impregnert. Platten er flyttbar og kan plasseres inntil veggen når ikke i bruk.

Drenering.

Drensrør for å avlede vann fra tidligere er fjernet.

Legger ikke drensrør.

Tiltak ønskes gjennomført ASAP.

Hilsen

Steinar Grøtte

Sendt fra [E-post](#) for Windows

Fra: [Slettom, Lars](#)

Sendt: mandag 1. august 2022 kl. 10:54

Til: [Steinar Grøtte](#)

Kopi: post@soerens.no

Emne: Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - tilbakemelding om behov for mer opplysninger- søknad om tiltak på Ballvollen

Hei Steinar,

Har mottatt søknaden din om tiltak.

Vi trenger nok mer detaljerte opplysninger som forklarer og beskriver tiltakene for å kunne behandle dette i nasjonalparkstyret (kart, illustrasjoner m.m.),

Viser til veiledningen her <https://www.nasjonalparkstyre.no/Nasjonalparkstyret-for-Skarvan-og-Roltdalen-nasjonalpark-og-Sylan-landskapsvernomrade/soknader/byggesoknad>

- Hvilket gjerde, materialbruk, hvor skal det stå,
- Materialbruk for platting, målsatt byggetegning/illustrasjon
- Utføring av drenering av uthuset, dimensjoner for rør, materialbruk, massedisponering
- Når skal tiltakene gjennomføres ?

Med vennlig hilsen

Lars Slettom

nasjonalparkforvalter

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Telefon 73 19 93 11
: 98 20 97 69
Mobil: lasle@statsforvalteren.no
E-post: www.statsforvalteren.no/tl
Web:

Fra: Steinar Grøtte <steinargrotte@hotmail.com>

Sendt: søndag 31. juli 2022 23:02

Til: Slettom, Lars <lasle@statsforvalteren.no>; post@soerens.no; Steinar Grøtte <steinargrotte@hotmail.com>

Emne: Søknad om tiltak på Ballvollen

Sendt fra [E-post](#) for Windows

12 m

108 m

356 m

From: Steinar Grøtte[steinargrotte@hotmail.com]
Sent: 03.11.2022 19:59:25
To: Slettom, Lars[lasle@statsforvalteren.no]
Subject: Oppfølging av søknad - Ballvollen
Hei Lars Slettom.

Tilleggspunkt vedrørende søknad om oppsetting av gjerde på Ballvollen som skal behandles i møte 2. Desember d.å.

Ved telefonsamtale i oktober d.å. snakket vi om fjell loven gjeldende statsallmeninger.

Slik jeg tolker fjell loven og endring i forskriften 22. Juni 1984 har jeg anledning til å sette opp gjerde for beiting.

Utdrag fra forskriften om endring:

I forskrift 22. juni 1984 nr. 1302 om seter og tilleggsjord m.m. i statsallmenning gjøres følgende endring: § 9 skal lyde: Bli setervollen hausta, anten til eige bruk eller for sal, eller gjerda inn og nytta til beite som ein del av den jordbruksmessige drifta på eigedommen som setra ligg til, vil setra vere «i bruk» i høve til § 22 i fjellova.

Vedlagt endring i forskriften 1984.

Ønsker bekreftet at denne mail blir vedlagt søknaden om å sette opp gjerde i møte 3. desember 2023.

Med hilsen

Steinar Grøtte

Sendt fra [E-post](#) for Windows

Fra: Slettom, Lars <lasle@statsforvalteren.no>
Sendt: Monday, August 29, 2022 8:24:57 AM
Til: Steinar Grøtte <steinargrotte@hotmail.com>
Emne: Oppfølging av søknad - Ballvollen

Hei Steinar,

Jeg hadde ferie fra 1. august til 15. august. Møtedokumentene ble sendt ut 16. august. Det var ikke mulig å behandle søknaden din før møtet, dessverre. Nasjonalparkstyret må behandle den på neste møte som er 2. desember.

Med vennlig hilsen
Lars Slettom
nasjonalparkforvalter

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Telefon: 73 19 93 11

Mobil: 98 20 97 69

E-post: lasle@statsforvalteren.no

Web: www.statsforvalteren.no/tl

Fra: Steinar Grøtte <steinargrotte@hotmail.com>

Sendt: fredag 26. august 2022 23:05

Til: Slettom, Lars <lasle@statsforvalteren.no>

Emne: Søknad

Hei Lars.

Hvordan gikk det med søknaden på Ballvollen?

Fint om du kunne sendt referatet på mail da jeg er på sjøen og ikke på landjorda før 21. September. Med hilsen Steinar Grøtte

Få [Outlook for Android](#)

**Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan**

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer
E-post: sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
705 Senteret
Kløftvegen 1
Ås i Tydal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte:
Epost: lasle@statsforvalteren.no

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

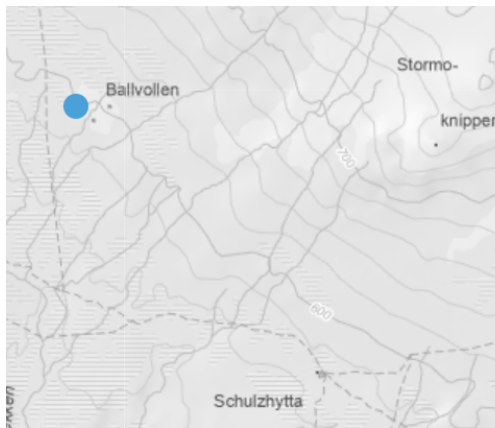
Saksbehandler Lars Slettom

Vår ref. 2022/5277-0 432.3

Deres ref. «REF»

Dato 28.09.2022

Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - høringsbrev - søknad om ulike tiltak på Ballvollen

Ballvollen ligger nordvest for Schulzhytta i nasjonalparken.

Seterhusene til Steinar Grøtte ligger til høyre i bildet (rød prikk). På motsatt side av bekkedalen ligger to andre seterhus som til sammen utgjør Ballvollen.

Register over tekniske anlegg fra 2004 har følgende bilder av bygningene til Steinar Grøtte:

Seterhuset er øverst, uthuset under.

Seterhus med tømmermannskledning og torvtak. Uthus med laftet gammelt tømmer/blikktak.

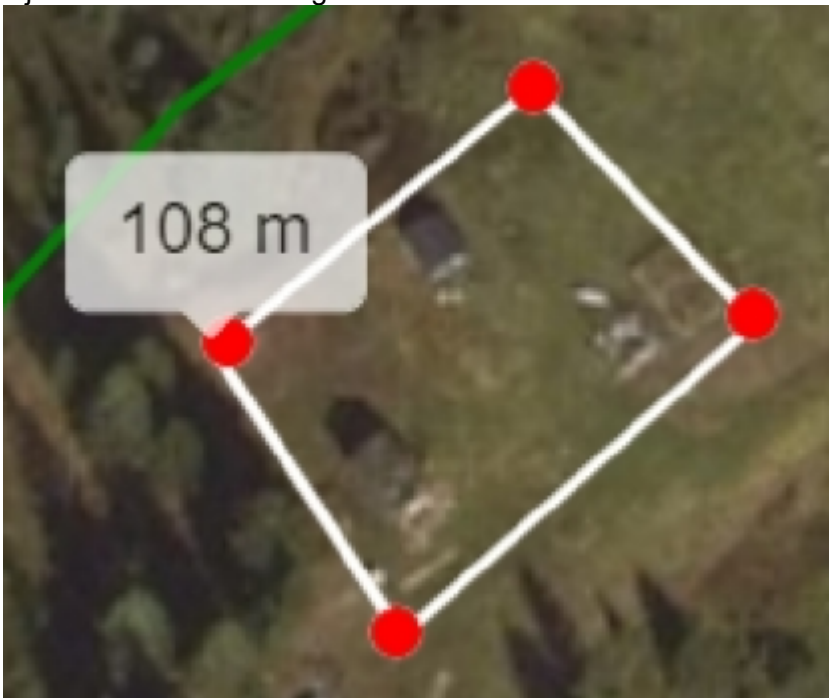
Omsøkte tiltak på Ballvollen

1. Platt/lemmer foran seterhus

To flyttbare lemmer på ca. 1.5 m x 3 m legges på bakken foran seterhus for å unngå at sauelort dras med inn i seterhuset. Materialene er seintvoksende gran. Lemmene er flyttbare og kan plasseres inntil veggen når de ikke er i bruk.

2. Gjerde rundt seterhus og uthus

Seterhus ønskes inngjerdet med saunetting (ca 100 m) for å unngå sauelort rundt husene. Miljøvennlig impregnerte stolper (ca 30 stk).

3. Gjerde rundt setervollen for beitende hester

Hest benyttes ved opphold på Ballvollen. Det er hensiktsmessig med permanent gjerde. Det ønskes brukt impregnerte trestolper (ca.70 stk) med ståltråd i to høyder i sommerhalvåret som tas ned på vinteren. Stolpene blir stående. Gjerdet blir ca. 356 meter, ca 7 dekar inngjerdet areal. Det vises til gjerdeløsning på Svenskmoen som eksempel på hvordan inngjerding kan gjøres rundt vollene i Roltdalen. Beiting med hest bidrar til å holde setervollen åpen. Tiltakene ønskes gjennomført så snart som mulig.

Seterhusene brukes til fritidsformål av eier Steinar Grøtte, men leies også ut til leietaker John Inge Sørensen. Det er ikke aktiv seterdrift med sau eller storfe, men hester beiter på setervollen i forbindelse med besøk i sommerhalvåret. Steinar Grøtte har gyldig tillatelse til motorferdsel med snøscooter til Ballvollen. Det samme har leietaker John Inge Sørensen.

Omsøkte tiltak har som konsekvens at at sau, rein og vilt gjerdes ute fra setervollen i sommerhalvåret for at beiting med hest skal bli mer hensiktsmessig for brukerne når de er på setervollen. Samtidig bidrar beiting med hest til å holde setervollen åpen. Seterhusene gjerdes inn permanent med saunetting for å unngå saueavføring rundt husene. Lemmer/platt foran inngangsparti brukes under besøk for å gjør bruken av seterhuset mer praktisk og renslig.

Foreløpige vurderinger

Formål med nasjonalpark jf. [§ 2e](#)

«Formålet med nasjonalparken er å ta vare på et i det vesentligste **urørt** fjell- og skogområde typisk for regionen. Det **biologiske mangfoldet** med økosystemer, arter og bestander skal sikres. Det er også et formål å verne om **kulturminner** og sammenhengen mellom disse, særlig de kulturminnene som er knyttet til kvernsteinsdrifta.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelser gjennom utøving av tradisjonelt og **enkelt friluftsliv** med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til **reindrift.**»

Bestemmelser i verneforskrift for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark

- Området er vernet mot oppføring av varige eller midlertidige innretninger, gjerder og anlegg jf. § 3, 1.1.
- Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppføring av gjerder, sanketrøer og andre anlegg i forbindelse med bufehold og reindrift jf. § 3, 1.3, d.
- Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til ombygging og mindre tilbygg til bygninger jf. § 3, 1.3, e.
- Vegetasjon er vernet, men ikke til hinder for bruk av området til beite samt slått og skjøtsel av setervoller eller hogst av ved til setre i samsvar med retningslinjer gitt i forvaltningsplan jf. § 3, 2.2, a, e.

Retningslinjer for landbruk i forvaltningsplan for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark

Forvaltningen av Skarvan og Roltdalen nasjonalpark skal ikke være til hinder for tradisjonelt landbruk i form av utnyttelse av utmarksbeite til storfe og sau. Landbruket skal foregå innenfor rammen av verneforskrift og vernets formål.

- Hvis den aktive landbruksdriften på setra opphører vil setra, med bygninger, bli betraktet på linje med alminnelige fritidsbygninger i saksbehandlingen.
- Verneforskriften er ikke til hinder for utleie av husvær.
- Søknader om nødvendige anlegg for landbruksdrift (gjerder, sanketrøer) vil bli vurdert opp mot vernets formål i hvert enkelt tilfelle.
- Søknader om tiltak for å fremme kulturlandskapet skal i utgangspunktet behandles positivt såfremt det ikke strider mot vernets formål.
- Tiltak: beitelagene motiveres til å utarbeide driftsplaner/ det stimuleres til vedlikehold og aktiv bruk av setrene.

«Oppføring av gjerder, sanketrøer o.l.; Det legges opp til at det skal kunne utøves et **hensiktsmessig bufehold** i området, noe som kan innebære behov for nye gjerder og samletrøer. En er innstilt på å finne løsninger på nødvendige behov i så måte, dersom dette **ikke bidrar til at mengden samletrøer og gjerder totalt sett i området økes vesentlig**. Søknader i forbindelse med bufehold skal skje i **regi av et beitelag/sankelag** og det må foreligge en **uttalelse fra landbruksmyndighetene på at tiltaket anses som nyttig og nødvendig for utøvelsen av næringen**.

«Ombygging og mindre tilbygg til bygninger; Ved ombygging og utvidelse av bygninger er forholdet til **byggeskikk og estetikk viktig**. Ombygging som medfører bruksendring fra uthus til fritidsbruk vil ikke tillates. Vesentlige påbygg med begrunnelse i fritidsbruk vil det heller ikke normalt gis tillatelse til. Ombygging og mindre tilbygg med bakgrunn i spesielle behov innenfor landbruksvirksomhet vil komme under de tiltak som kan få dispensasjon»

Foreløpige vurderinger

Seterhusene til Steinar Grøtte betraktes ut fra bruken på lik linje med fritidsbygning i saksbehandlingen. Aktiv bruk av seterhus vurderes som positivt både av hensyn til bygninger, men også for å holde setervollene åpne gjennom beiting og vedhogst.

Permanent inngjerding av seterhus er positivt for fritidsbruk av seterhus, men medfører at beitedyr og vilt gjerdes ute. Inngjerding av setervoll til hestebeite i sommerhalvåret, medfører utgjerding av rein, vilt og sau i samme periode. Oppsetting av gjerder knyttet til fritidsbruk er sånn sett en ulempe for utmarksbeite, reindrift og vilthensyn. Skjøtselseffekten av hestebeite rundt setervollen avhenger av antall beitedøgn for hestene. Inngjerding reduserer beite på setervollen fra rein, sau og hjortevilt. Gjerder utgjør også en risiko for dyrevelferd. Samlet sett vil det være usikkert om beite som skjøtselstiltak på setervollen styrkes eller svekkes som følge av inngjerdingen. Inngjerding i forbindelse med fritidsbruk, bør ikke gi ulemper for tradisjonelt utmarksbeite, rein og vilthensyn. Spørsmålet er om ulempene er akseptable for verneverdiene eller om tiltakshaver bør ta ulempene ved midlertidig inngjerding av hestene selv, hver gang det er aktuelt i sommerhalvåret.

I forvaltningsplanen framgår også retningslinjer som tilsier at nødvendige gjerder og anlegg i landbruksdrift totalt sett ikke økes vesentlig. Det oppfordres nå av forvaltningen til bruk av «no-fence» der dette er mulig for å redusere omfanget av gjerder. Gjerder og anlegg medfører også økt motorferdsel i nasjonalparken i forbindelse med oppsetting og vedlikehold.

Søknader om gjerder bør framføres av beitelag med uttalelse fra landbruksmyndigheten om at tiltakene er nyttige og nødvendige for utøving av næringen. Inngjerding av seterhus og setervoll til fritidsbruk, vurderes ikke å være nyttig og nødvendig i samme grad som gjerder og sanketrøer i aktiv landbruks- og reindrift.

Enkelt og tradisjonelt friluftsliv og allemannsretten gir besøkende til fots i nasjonalparken anledning til å ferdes fritt i utmarka. Rundt hytter og setre er det en «privat sone» som anslås å være på ca. 1 dekar. Inngjerdingen av setervollen (ca. 7 dekar) i sommerhalvåret vil begrense ferdsel til fots og privatisere større områder enn hva som regnes for «privat sone» rundt hytter og seterhus.

Inngjerding av både seterhus og setervoll vurderes å gi nevneverdige ulemper for verneformålene. Flere gjerder gjør fjell- og skogområdet mer berørt. Gjerdene reduserer beitearealene til reindrift og beitelag. De forhindrer viltet, og det er usikkert om hestebeitet totalt sett gir en skjøtselseffekt som er positivt for artsmangfoldet på setervollen. Flere gjerder rundt seterhus/fritidsbygninger vil også privatisere større areal til ulempe for friluftslivet. Vedtak i saken skaper presedens for kommende saker, forvaltningspraksis og har dermed betydning for utviklingen framover når det gjelder bruk av gjerder i nasjonalparken. Nasjonalparkstyret ga avslag på inngjerding av seterhus på Stormoen i møte 10.06.22 jf. [ST 14/2022](#). Inngjerdingen vurderes derfor å være i strid med verneformålet.

Flyttbare lemmer foran seterhus som kun legges ut når det er folk på setervollen, vurderes ikke å gi nevneverdige ulemper. Men av hensyn til kulturmiljøet er byggeskikk og estetikk viktig å ivareta.

**Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan**

I utkast til ny forvaltningsplan er det forslag om at vedtak om plattinger som er mindre enn 15 % av bygningens størrelse målt utvendig vegg (BYA), kan delegeres til nasjonalparkforvalter. Målt med kartverktøy i GISLink er seterhuset ca. 18 m². 15 % er 2,7 m². Lemmene er 9 m².
Frist for tilbakemelding er 4 uker, 31. oktober.

Høringsinnspill sendes til:

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan ved Statsforvalteren i Trøndelag,
Postboks 2600 7734 Steinkjer, sftlpost@statsforvalteren.no med kopi til
lasle@statsforvalteren.no

Med hilsen

Lars Slettom
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Steinar Grøtte C/O Selbuvegen 1874, 7580 Selbu 7580 SELBU

Likelydende brev sendt til:

HERSJØ-KRÅSSÅDAL BEITELAG BA		7580	SELBU
SELBU FJELLSTYRE	v/Unni Killi	7580	SELBU
	Gjelbakken 15		
ESSAND REINBEITEDISTRIKT/SAANTI SIJTE	Postboks 236	7361	RØROS
Selbu kommune	Gjelbakken 15	7580	SELBU
TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE	Fylkets hus	7735	STEINKJER
	Postboks 2560		
STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG	Postboks 2600	7734	STEINKJER
REINDRIFTSAVDELINGEN RØROS			
STATSKOG SF	Postboks 63	7801	NAMSOS
	Sentrum		

Arkivsaksnr: 2022/62-67

Saksbehandler: Lars Slettom

Dato: 25.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan	28/2022	02.12.2022

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan - samarbeidsavtale med Stråsjøen hytteforening

Vedlegg:

- 1 REVIDERT-SAMARBEIDSAVTALE NY FERDSELSVEI VEKTA.docx
- 2 Vedlegg 1 - samarbeidsavtale - KART
- 3 Saksframlegg med vedtak_AU_070422
- 4 SAMARBEIDSAVTALE NY FERDSELSVEI VEKTA_revidert_2022_11_21

Forvalters innstilling

1. Nasjonalparkstyret er positive til samarbeid med Stråsjøen hytteforening om felles ferdselsåre fra Vekta til Prestøyvollen.
2. Nasjonalparkstyret delegerer myndighet til arbeidsutvalget for å sluttforhandle samarbeidsavtalen med hytteforeningen.
3. Arbeidsutvalget må forholde seg til rammer vedtatt av nasjonalparkstyre i møte 02.12.2022.

Saksopplysninger

Arbeidsutvalget for Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan behandlet [07.04.2022](#) sak AU/10/2022 – Stråsjøen og Prestøyan naturreservat – tilbakemelding på utkast til avtale om tilrettelegging for ferdsel fra Vekta – Stråsjøen hytteforening.

Behandling

Lars Aage Brandsfjell støtter eget forslag. Ole Morten Balstad og Even Østbyhaug stemmer for forvalters innstilling.

Forvalters innstilling ble vedtatt med 2 mot 1 stemmer (Lars Aage Brandsfjell)

Etter møtet: Det ønskes ny statusoppdatering i saken i neste AU-møte (Lars Aage Brandsfjell og Ole Morten Balstad).

Vedtak

Nasjonalparkstyret gir Stråsjøen hytteforening tilbakemelding, p avtale om tilrettelegging av ferdsels re fra Vekta til Prestøyvollen, som beskrevet under.

Endelig avtale m behandles og godkjennes av nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan.

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret gir Stråsjøen hytteforening tilbakemelding, p avtale om tilrettelegging av ferdsels re fra Vekta til Prestøyvollen, som beskrevet under.

Endelig avtale m behandles og godkjennes av nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan.

Nasjonalparkforvalter ga Stråsjøen hytteforening tilbakemelding etter møtet i arbeidsutvalget 08.04.2022 (2021/233).

Stråsjøen hytteforening sendte 09.06.2022 et revidert utkast til samarbeidsavtale med tilhørende kartvedlegg.

Nasjonalparkstyret gikk ny trasè for grussti og diskuterte saken med Stråsjøen hytteforening i forbindelse med 2-dagers befaring 24. – 25. august 2022.

Selbu kommune gjorde vedtak 09.09.2022 (2022/1237) og godkjente endring av reguleringsplan Vekta og Borsethlia, og dispensasjon for etablering av turveg. Vedtaket ble ikke påklaget. Stråsjøen hytteforening varslet nasjonalparkforvalter om oppstart 31.10.2022 i arbeidet med gruslagt turveg.

I samråd med leder for nasjonalparkstyret ble det gjennomført et møte med Stråsjøen hytteforening på rådhuset i Selbu 17.11.2022. Der ble revidert utkast fra 09.06.22 gjennomgått og diskutert.

Nasjonalparkforvalter sendte 21.11.2022, i samarbeid med leder for nasjonalparkstyret, en ny tilbakemelding til hytteforening på samarbeidsavtalen (2022/62).

Vurdering

[Besøksstrategi for Skarvan og Roltdalen og Sylan](#) ble vedtatt i 2022. Vekta er valgt som hovedinnfallspurt, og ferdselsåra fra Vekta til Prestøyvollen og Høystakken er omtalt på side 44 og 45. Innholdet i samarbeidsavtalen er i tråd med tiltakene i besøksstrategien.

Ferdselsåren fra Vekta brukes av både hyttefolk, turfolk i forbindelse med jakt, fiske- og friluftsliv, fugleinteresserte og andre besøkende som skal til turisthytter eller gå tur i nasjonalparken. Turstien er ikke merket som turiststi. Nasjonalparkstyrets rett til å kunne merke/skilte/informere langs ferdselsåren er omtalt i samarbeidsavtalen.

Rett til «tiltak og inngrepsløyve for å lette ferdsel i utmark» utenfor verneområdene er regulert av friluftsløven [§ 35](#), hvor Selbu kommune er myndighet. Dersom grunneier/bruker motsetter seg merking/tiltak for å lette ferdsel, kan saken avgjøres ved skjønn. Grunneier/bruker skal uansett varsles i god tid før merking blir satt i verk. Det innebærer at Selbu kommune avgjør merking, og at et evt. erstatningsspørsmål

avgjøres av jordskifteretten. Merking/skilting er ikke beskrevet i reguleringsbestemmelsene for vedtatt endring av reguleringsplan med formål turveg.

Uansett myndighet er det viktig å være omforent om både felles ferdselsåre og skilting/merking/informasjonsiltak. Det er i alles interesse med en tydelig skilting/merking slik at besøkende finner fram. Merkehandboka til DNT brukes som standard ved merking. Når det gjelder informasjon om verneområder, er det Miljødirektoratets designmanual som gjelder.

Eksisterende klopp- og svillesti går i dag gjennom myr- og våtmarksområder i naturreservatet. Spesielt i hekke- og yngletiden er ferdsel uheldig for fugle- og dyrelivet. Disse områdene tåler heller ikke mye tråkk før det blir vegetasjonsslitasje, som forsterkes av erosjon til skader i terrenget.

Gamle impregnerte materialer og kreosotimpregnerte jernbanesviller regnes i dag som farlig avfall og må leveres til godkjent mottak. For verneverdiene i Stråsjøen-Prestøyan naturreservat vil en ny ferdselsåre som kanalisierer ferdselen utenfor reservatet være en klar fordel. Fjerning av klopper/sviller vil trolig redusere ferdselen i stor grad, og innlevering av kreosotimpregnerte sviller til godkjent mottak er positivt for naturmiljøet og samfunnet.

Ny gruslagt turveg gir en ferdselsåre som går nærmere hyttene, men dette er akseptabelt for hytteforeningen siden standarden på turvegen nå blir bedre.

Nasjonalparkstyret leverte høringsinnspill i saken. Her ble blant annet hensynet til hydrologi og naturmangfold påpekt. Disse hensynene er vurdert og lagt vekt på av Selbu kommune.

Det er under diskusjoner kommet fram ulike synspunkter når det gjelder naturinngrep, standard på turveg/turstier, «bit-for-bit-nedbygging av natur» og utfordringer med økende ferdsel som følge av tilretteleggingstiltak. Når turvegen er etablert våren 2023, vil vi kunne få mer erfaring og kunnskap om dette temaet som er relevant for besøksstrategiarbeidet framover. En teller vil bla. være nyttig for å følge med på ferdselen framover.

Det er Selbu kommune som er areal- og planmyndighet. Saken er behandlet, vedtatt og det har ikke kommet inn klager på vedtaket. Arbeidet med grusstien har kommet langt og vil trolig ferdigstilles våren 2023.

Grusstien vil bli den nye ferdselsåren fra Vekta til Bårsethlia og videre til endepunkt ved gnr/bnr. De aller fleste av besøkende vil trolig benytte denne grusstien på vei innover Stråsjøen-Prestøyan til Prestøyhytta og videre inn i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark.

Gruslagt turveg fra Vekta til Bårsethlia

For naturreservatet og nasjonalparken er det sentrale målet å redusere forstyrrelser fra ferdsel på fugle- og dyrelivet samt unngå slitasje på myr- og våtmarksområder som ikke tåler ferdsel. Dette er beskrevet i Sårbarhetsvurdering utført av NTNU Vitenskapsmuseet i 2017 og faktaarket for naturreservatet.

Ny trasè med grussti går utenfor naturreservatet og høyere opp i Bårsethlia. Ferdsel her er positivt siden bufferen blir større i forhold til verneverdiene i naturreservatet. Forutsetningen er derimot at eksisterende klopper/sviller i naturreservatet, på Strekningen Vekta-Svartåsen, må tas opp og kjøres vekk.

Dette arbeidet må gjøres etter hekke- og yngletiden (15. juli), og transporten må skje på frossen og snødekt mark (før 2. mai).

Stråsjøen hytteforening har foreslått at de kan fjerne klopper/sviller fra Vekta til Svendgardsvollen, og at nasjonalparkstyret kan overta klopper/sviller som ligger videre innover mot Svartåsen. Nasjonalparkforvalter og oppsyn har vurdert tilstanden, og ser ikke at materialene fra Svendgardsvollen til Svartåsen har noen verdi for gjenbruk i regi av nasjonalparkstyret. Hytteforeningen vurderer å gjenbruke noen av materialene utenfor naturreservatet, deriblant supplere klopplagt sti som går mot gapahuk ved Svartåsfossen.

Grusstien er vedtatt av Selbu kommune, og Vekta er vedtatt som hovedinnfallsport i besøksstrategien til nasjonalparken. Det vurderes å være i nasjonalparkstyrets interesse å samarbeide om kanalisering av ferdselen etter en felles ferdselsåre som går utenfor naturreservatet.

Når det gjelder fortsettelsen av ferdselsåren fra enden av gruslagt turveg, bekk ved gnr/bnr 54/47, har nasjonalparkforvaltningen vært i dialog med både grunneier og tilgrensende grunneiere på strekningen forbi Svendgardsvollen til Svartåsen. Videre arbeid avhenger av nasjonalparkstyrets vedtak i saken. Når ferdselsåren fra Vekta til Høystakken er tilrettelagt og oppgradert, er det aktuelt for nasjonalparkstyret å inngå samarbeid med Trondhjems turistforening om drift- og vedlikehold og merking/skilting som turiststi.

I 1995 vedtok Fylkesmannen i Sør-Trøndelag en dispensasjon til Peder L. Moslet på vegne av hytteeiere, om tilrettelegging av tursti i Stråsjøen-Prestøyan naturreservat. Det er bakgrunnen for eksisterende klopper/sviller i naturreservatet. Dispensasjonen vurderes i dag å være uheldig for verneverdiene, og vilkårene åpner for metoder og materialbruk som ikke er godkjent i dag. For å unngå at hytteeiere tilrettelegger i naturreservatet med henvisning til denne dispensasjonen framover, vil det være ryddig å oppheve dispensasjonen i lys av samarbeid om ny ferdselsåre, som vil kunne gi et godt alternativ til eksisterende klopper/sviller i naturreservatet.

Rent formelt må det gjøres et opphevingsvedtak etter § 35 i forvaltningsloven og [§ 67 a](#) og b, i naturmangfoldloven. Samarbeidsavtalen endrer ikke dispensasjonen.

Samarbeidsavtalen definerer ansvaret for gruslagt turveg til Stråsjøen hytteforening, og ansvaret for tilrettelagt tursti fra enden av gruslagt turveg, over Svartåsen og inn til Prestøyvollen, som nasjonalparkstyret sitt ansvar. Nasjonalparkstyret tar ansvaret med skilting, merking og informasjon i tråd med retningslinjer i Merkehandbok og Miljødirektoratets designmanual.

Bidraget til nasjonalparkstyret ble først beregnet ut fra lengde på gruslagt turveg multiplisert med 150 kr/m. I tidlige versjoner av samarbeidsavtalen ble 300 000 kroner brukt som bidragsgrunnlag. Utvidet ansvar for hytteforeningen for å ta opp klopp/sviller fra Svendgardsvollen til Svartåsen, gjør at det nå vurderes som akseptabelt å bidra med 165 kr/m. Grusvegen er oppgitt til å være 1808 meter. Det gir da et bidragsbeløp på ca. 300 000 kroner fra nasjonalparkstyret.

Vurderinger etter §§ 8-12 i naturmangfoldloven

Kunnskapen om forstyrrelser på fugle- og dyrelivet som følge av ferdsel, blir stadig bedre og mer detaljert mtp. fluktnespons og hensynssoner for ulike fugler og dyr. Sårbarhetskartlegging utført av NTNU Vitenskapsmuseet underbygger viktigheten av en buffer mot naturreservatet på Stråsjøen-Prestøyan for å redusere forstyrrelseseffekten av økende ferdsel for fuglelivet. Kunnskapsgrunnlaget for å gjøre beslutninger og tiltak som kanalisere ferdsel vekk fra sårbare natur- og dyrelivsområder vurderes å være god jf. § 8. Førre- var-prinsippet vurderes ikke å være relevant i saken jf. § 9.

Samlet belastning på vegetasjon og fugle- og dyrelivet vil reduseres som følge av kanalisering av ferdsel, etter ny ferdselsåre, utenfor naturreservatet og på fastmark/skog som tåler ferdsel bedre enn våtmark og myr. Fjerning av eksisterende klopper/sviller er positivt både for å redusere forstyrrelser og fjerne forurensende

kreosotsviller/materialer jf. § 10 og 12. Samarbeid mellom nasjonalparkstyret og Stråsjøen hytteforening om tilrettelegging av ferdselsåren medfører at ansvar og kostnader for ulike tiltak deles mellom partene jf. § 11.

Konklusjon:

Samarbeid om felles ferdselsåre som kanaliserer ferdselen utenfor Stråsjøen og Prestøyen naturreservat, fra Vekta til Bårsethlia, forbi Stråsjøen, over Svartåsen og inn til Prestøyvollen, vurderes som positivt for verneverdiene i naturreservatet. Det er en forutsetning for positiv effekt at eksisterende klopper/sviller fra Vekta til Svartåsen, må tas opp og fjernes fra naturreservatet. Arbeidet må skje utenfor hekke- og yngletiden (mai-15. juli), og at transport skjer med snøscooter på frossen og snødekt mark (før 2. mai). Nasjonalparkstyret bidrar med inntil 300 000 kroner i økonomisk støtte til turveg. Nasjonalparkstyret kan merke/skilte/informere ferdselsåre for besøkende som bruker Vekta som hovedinnfallsport til naturreservatet og nasjonalparken.

SAMARBEIDSAVTALE NY FERDSLSVEI VEKTA – PRESTØYVOLLEN.

Revidert 09.06.22.

1. Parter i samarbeidet:

Nasjonalparkforvaltningen (NPF) og Stråsjøen hytteforening (SH). Begge parter representeres ved styret eller ved fullmakt fra styret hos partene.

2. Bakgrunn for avtalen.

Samarbeidet ble initiert av styret i SH etter at Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan med naturreservater vedtok ny ferdselsstrategi i 2020. Vekta ble valgt som hoved innfallsport i Selbu kommune. Eksisterende ferdselsåre inn i området består av treklopper, og er gjennom mange tiår etablert og anlagt av SH. I hovedsak etter gamle leder. Etter at Stråsjøen og Prestøyene naturreservat ble realitet i 1983, ble ferdselsåren i 1995, fra Vekta og inn til Stråsjøen flyttet lengere nord-vest, og går i dag delvis inne i naturreservatet, men stort sett helt i ytterkant av reservatet. NPF har i ny strategi et sterkt ønske om å anlegge ferdselsåren fra Vekta, inn til og forbi Stråsjøen i mindre sårbart terreng og lengre fra grense til naturreservatet. Ny trase ihht ønske fra NPF vil medføre at trase vil komme nærmere hytteeiendommene ved Vekta og i Bårsetlia. I strategien vises det også til behov for noen endringer/omlegginger av eksisterende kloppesti på strekningen fra Stråsjøen til Prestøyene og videre inn til Høystakken. Kloppesti fra Prestøyvollen og inn til Høystakken er anlagt i privat regi. I strategien er det i tillegg ønske om at ny ferdselsåre fra Vekta – Høystakken skal TT-merkes og kobles sammen med TT-merket ferdselsveg som kommer fra Kvitfjellhytta via Prestøyhytta og videre innover i Roltdalen.

SH sitt arbeid med å anlegge klopper i området er fundert på behov og ønske om å tilrettelegge for lettere adkomst til hytteeiendommene i området, tilrettelegge for turveier, samt å redusere naturskader i utsatte myrområder ved å kanalisere ferdsel i høyest mulig grad på anlagte klopper. SH sine medlemmer representerer ei stor brukergruppe av ferdselsåren i området, og for SH var det naturlig å søke NPS om samarbeid med det formål å kunne finne en felles løsning der begge parter interesser ble ivaretatt.

NPS har gjennom styret tilbakemeldt interesse til SH for samarbeid mht å tilrettelegge ny ferdselsåren fra Vekta -forbi Stråsjøen –Prestøyvollen.

3. Avtalens omfang.

Samarbeidsavtalen omhandler arbeidet med etablering av ny ferdselsåre fra Vekta, inn til og forbi Stråsjøen, omlegging og oppgradering av eksisterende ferdselsåre fra Svendgaardsvollen og inn til Prestøyvollen, samt drift og vedlikehold av hele strekningen inn til Prestøyvollen. Strekning Vekta – Svendgaardsvollen anlegges som grus-sti. Fra avslutning grus-sti til Prestøyvollen vil samarbeidet omhandle omlegginger/oppgraderinger av eksisterende klopper.

Tiltak ifm omlegging og oppgradering fra dagens klopper til grus-sti, er søkepliktig i Selbu kommune, og det forutsettes at tiltaket oppfyller de bestemmelser som legges til grunn for godkjennelse.

Innenfor grensene til Stråsjøen – Prestøyen naturreservat og Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, er det NPS som er myndighet for all tilrettelegging. Ansvar og forpliktelser i samarbeidet er beskrevet og avgrenset med referanser i kartvedlegg under punkt 6 i avtalen.

4. Målsetting.

Samarbeid mtp å tilrettelegge ferdselsåren forbi Stråsjøen og inn til Prestøyen naturreservat og inn i nasjonalparken med det formål å legge til rette for besøkende gjennom å kanalisere ferdselen på en måte som ivaretar verneformål og verneverdier i verneområdene.

Høyest mulig grad av ferdsel kanaliseres inn i området etter merket preferert og oppgradert ferdselssti/tursti.

Viktig at ferdselssti tydeliggjøres, spesielt i starten fra P-plass på Vekta.

Ny ferdselssti skal lette tilgjengelighet til hytteeiendommene i området.

Sti skal anlegges i terrenget slik at sårbare områder i mest mulig grad unngås, og naturmangfold ivaretas på en god og tilfredsstillende måte.

Tilrettelegging for trivsel og gode opplevelser for brukere av ferdselsåre i området.

5. Forutsetninger i forbindelse med iverksettelse av tiltak.

- Godkjenning fra berørte grunneiere der trase skal anlegges, samt signerte avtaler med grunneiere.
- Samarbeidsavtalen forutsetter godkjenning av søknad for bygging av planlagt grus-sti fra Vekta – Svendgaardsvollen med avstikker til de øverste hyttene i Bårsetlia. Omsøkt i regi av SH.
- Godkjenning ihht Plan- og bygningslov i området for LNRF-formål.
- SH står som ansvarlig søker for delprosjektet, «Grus-sti», Vekta – Svendgaardsvollen m/avstikker, og vil inneha ansvar for planlegging av tiltaket med kostnadsoverslag og finansieringsplan. Det utarbeides egne vedtekter for grus-sti fra Vekta til Svendgaardsvollen. Dersom grus-sti godkjennes og bygging iverksettes, er SH ansvarlig for opptak og bortkjøring av eksisterende klopper fra Vekta – Svendgaardsvollen.
- NPF overtar ansvar for utbedringer/omlegginger av kloppesti fra Svendgaardsvollen og videre inn i nasjonalparken. Ansvar innbefatter nødvendige godkjenninger, legging av klopper og eventuell fjerning av utrangerte klopper på strekningen.
- SH dokumenterer styrebehandlet tilstrekkelig finansiering av grus-sti.

6. Forutsetninger i forbindelse med bygging og drift av ferdselsåre.

- SH skal inneha ansvar for bygging og vedlikehold av grus-sti og eventuelt bruer, det vil si strekningen Vekta – Svendgaardsvollen m/avstikker. Det er utarbeidet egne vedtekter og bestemmelser for grus-sti som er vedlagt byggesøknad. Videre er det SH sitt ansvar at bestemmelser ihht vedtekter og godkjenning etterleves. I vedlegg 1 (kart) til denne avtalen vil stien gå etter eksisterende anlagt vei fra P-plass (punkt A) til punkt B. Strekningen (A-B) vil utbedres i siste del. Ansvar SH. Ny trase anlegges som grus-sti fra

punkt B til C + avstikker D-E. SH vil inneha ansvar for vedlikehold av hele traseen fra B-C + avstikker D-E. Ansvar operativt og økonomisk.

- NPF tillegges ansvar for utbedringer/omlegginger av klopper på strekningen ende grus-sti (punkt C i kartvedlegg) og videre inn i nasjonalparken (Svendgaardsvollen – Prestøyvollen), samt merking av hele strekningen fra P-plass – Prestøyvollen. Merking, skilting, tilrettelegging og informasjon langs hele turstien skal utarbeides i tråd med Miljødirektoratets merkevare og Merkehandboka. Kloppelegging fra ende grus-sti (punkt E i kartvedlegg), der NPS overtar ansvaret, utføres av NPS i tråd med retningslinjer i forvaltningsplan og etablert praksis. Når strekningen fra ende grus-sti til Prestøyvollen er oppgradert til minimum dagens standard, ønsker NPS å inngå avtale med turistforeningen om operativ drift- og vedlikehold av strekningen. Økonomisk ansvar forblir hos NPS.
- Alle parter i avtalen skal sørge for orden og ryddighet langs ferdselsåren, og legge til rette for trivsel og etterleve mål om at de som ferdes i området skal ha en positiv opplevelse og det forutsettes at partene samarbeider om tiltak relatert til tilrettelegging for trivsel og gode opplevelser i og langs trase.
- Samarbeidet ifm drift av tursti vil i praksis fremstå slik at SH har eierskap og ansvar for grus-sti, NPS eierskap og ansvar for klopplagt ferdselsåre fra ende grus-sti – Prestøyvollen. Det legges til grunn at partene i samarbeidet har et gjensidig ansvar for god dialog og informasjonsutveksling.

7. Finansiering / Eierforhold.

SH planlegger finansiering av grus-sti ved salg av andelsbevis til hytteeiere og brukere av ferdselsåre. Hver andel pålydende kr. 1.000,-. Andelsbevis ervervet av hytteeiere vil representeres ved det enkelte gårds/bruksnummer/festenummer for eiendommene, og vil inngå som SH sin egenkapital i prosjektet. I tillegg vil SH søke om tilskuddsmidler og innskudd i form av egeninnsats.

NPS ønsker ikke å erverve andeler i grus-sti. Partene er enige om at NPS økonomiske bidrag i grus-sti (B-C) skal tilsvare en sats lik kr. 150,- pr meter. Grovt anslått til totalt kr. 300.000,- Bidraget gir NPS rett til å skilte og TT-merke hele ferdselsåren samarbeidet omhandler og rettigheter kan dokumenteres gjennom tinglysning.

Bidragets størrelse fastsettes etter oppmålt lengde x kr.150,-.

Det presiseres at eksisterende klopper som allerede er tatt opp til gjenbruk på strekningen Tripoli til Prestøyvollen, og transportert inn i området øst for Prestøyvollen, er SH sin eiendom. Medlemmer i SH har signalisert ønske om erverv av nevnte klopper. Gjenværende eksisterende klopper langs strekningen Svendgaardsvollen – Tripoli overdras vederlagsfritt til NPF/TT til fri anvendelse langs strekningen. Overtakelse gjennomføres etter egen avtale når omsøkt tiltak for å anlegge grus-sti er godkjent av Selbu kommune, og når NPS skriftlig har bekreftet utbetaling (beløp og tid) av økonomisk bidrag til SH for rettigheter til skilting og bruk.

8. Avviksbehandling.

Eventuelle hendelser som oppstår i forbindelse med drift og vedlikehold av ferdselsåren, ønskede endringer og iverksettelse av planlagte tiltak som er relatert til ferdselsåre, skal meldes alle parter i denne avtale, og myndighetsansvar skal avklares før tiltak iverksettes.

9. Varighet.

Avtalen trer i kraft ved undertegningen og løper i sin helhet frem til prosjektet står ferdig til bruk. Etter avvikling av prosjektet har bestemmelsene i pkt. 6 og 8 fortsatt virkning mellom partene.

10. Tvister.

Eventuelle tvister som springer ut av denne avtalen skal søkes løses i minnelighet mellom partene.

11. Signatur.

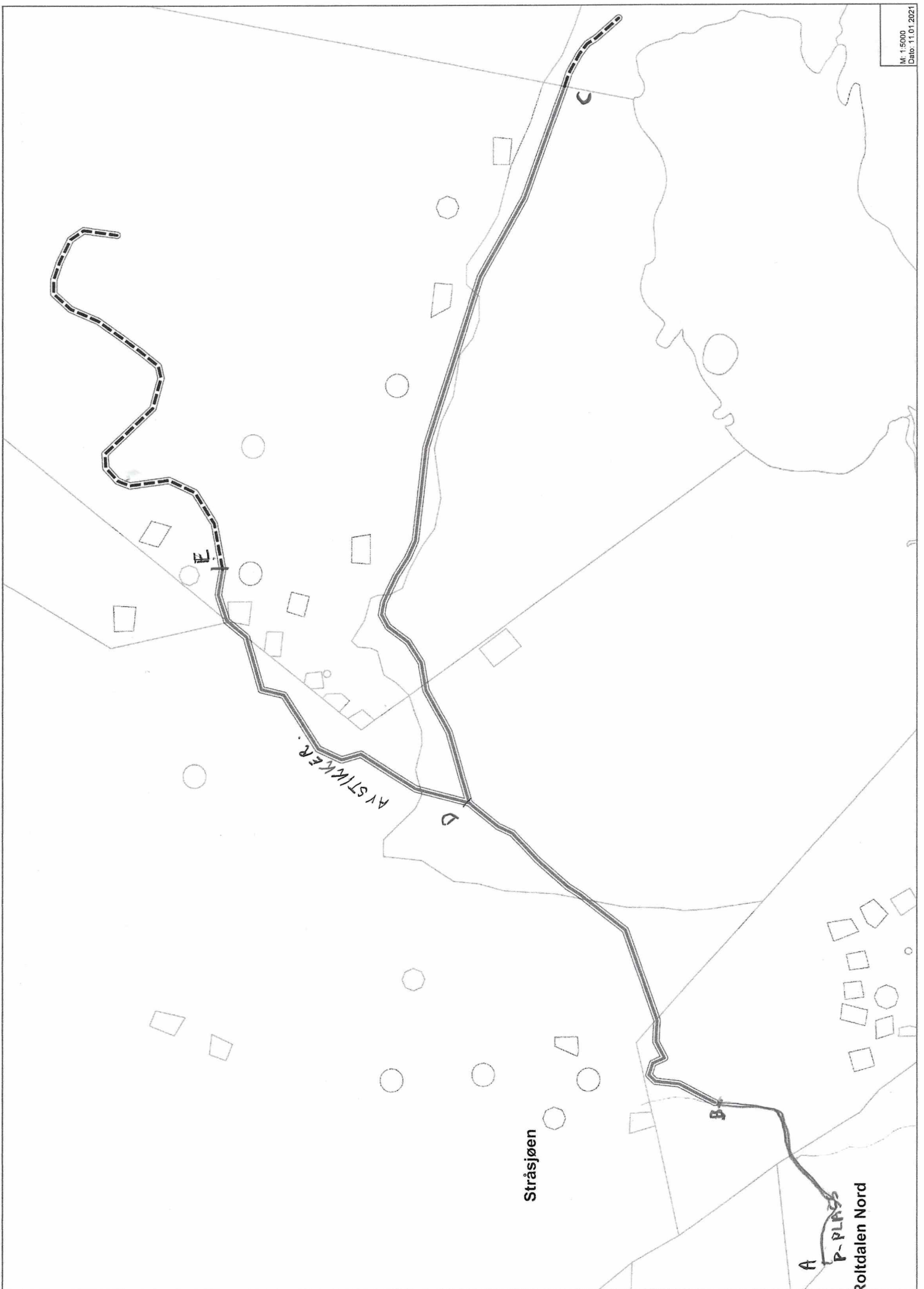
Denne avtale er utstedt i 2 signerte eksemplarer der hver av partene har sin del.

Vedlegg. 1 (Kart med referansepunkter)

Selbu den / 2022.

Skarvan & Roltdalen Nasjonalpark

Stråsjøen hytteforening.

Arkivsaksnr: 2021/233-0

Saksbehandler: Lars Slettom

Dato: 03.04.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Skarvan og Roltdalen og Sylan	10/2022	07.04.2022

Stråsjøen og Prestøyen naturreservat - tilbakemelding fra arbeidsutvalget for Skarvan og Roltdalen og Sylan på utkast til avtale om tilrettelegging for ferdsel fra Vekta - Stråsjøen hytteforening

Vedlegg:

- 1 Utkast til samarbeidsavtale - ny ferdselsveg - Vekta til Prestøyvollen
- 2 Stråsjøen hytteforening - dispensasjon fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag - opprusting av sti - 10.08.95

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Skarvan og Roltdalen og Sylan - 07.04.2022

Lars Aage Brandsfjell Nasjonalparkstyret avventer med å sende inn tilbakemelding på avtalen til saken er behandlet av Selbu kommune etter plan- og bygningsloven og alt er ferdigbehandlet også eventuell klagebehandling.

Behandling

Lars Aage Bransfjell støtter eget forslag. Ole Morten Balstad og Even Østbyhaug stemmer for forvalters innstilling.

Forvalters innstilling ble vedtatt med 2 mot 1 stemmer (Lars Aage Brandsfjell)

Etter møtet: Det ønskes ny statusoppdatering i saken i neste AU-møte (Lars Aage Brandsfjell og Ole Morten Balstad).

Vedtak

Nasjonalparkstyret gir Stråsjøen hytteforening tilbakemelding, på avtale om tilrettelegging av ferdselsåre fra Vekta til Prestøyvollen, som beskrevet under.

Endelig avtale må behandles og godkjennes av nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan.

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret gir Stråsjøen hytteforening tilbakemelding, på avtale om tilrettelegging av ferdselsåre fra Vekta til Prestøyvollen, som beskrevet under.

Endelig avtale må behandles og godkjennes av nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan.

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan har mottatt et utkast til avtale om tilrettelegging for ferdsel fra Vekta, som er valgt som hovedinnfallspport til nasjonalparken i Selbu kommune i [besøksstrategi](#) fra 2020. Tilbakemelding på utkast til avtale behandles i første omgang av arbeidsutvalget. Endelig avtale skal godkjennes av nasjonalparkstyret.

Første del av tilretteleggingen er en gruslagt turveg som er under behandling etter plan- og bygningsloven hos Selbu kommune. Videre arbeid med prosjektet forutsetter godkjenning.

Nasjonalparkstyret har også fått tilsendt en dispensasjon for opprusting av sti fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, 10. august 1995, knyttet til Peder L. Moslett.

Vurdering

Det vises til vedlagt utkast til avtale (feil rekkefølge for punkter ved scanning).

Vurderinger og tilbakemeldinger fra nasjonalparkstyret gis til hvert enkelt nummerpunkt:

1. **Parter i samarbeide:** Trondhjems turistforening (TT) ønsker ikke å være en part i avtalen.
2. **Bakgrunnen for avtalen:** Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan med naturreservater vedtok ny [besøksstrategi](#) i 2020. Vekta er valgt som hovedinnfallspport til nasjonalparken i Selbu kommune. Nasjonalparkstyret ønsker derfor å samarbeide med Stråsjøen hytteforening for å tilrettelegge ferdselsåren forbi Stråsjøen-Prestøyan naturreservat og inn i nasjonalparken. Formålet er å legge til rette for besøkende gjennom å kanalisere og tilrettelegge ferdselen på en måte som ivaretar verneformål og verneverdier i verneområdene. Nasjonalparkstyret er avhengig av tildeling av tiltaksmidler fra Miljødirektoratet for å kunne bidra økonomisk i tilretteleggingen.

Når innfallspport og ferdselsåre er tilrettelagt i tråd med [Miljødirektoratets merkevare](#) og [Merkehåndboka](#), ønsker nasjonalparkstyret at turveg/tursti skal bli en del av turistløypenettet til turistforeningene.

3. Avtalen omfang:

- Avtalen må tilpasses godkjenning fra Selbu kommune.
- Det må utarbeides et kartvedlegg som viser de ulike strekningene med tilhørende drift-, vedlikehold, og økonomisk ansvarsfordeling.
- Nasjonalparkstyret ønsker ikke å erverve andeler av grussti, men vil under forutsetning av tildelte tiltaksmidler fra Miljødirektoratet bidra økonomisk i prosjektet med grussti jf. kartvedlegg.

- Økonomisk bidrag gir nasjonalparkstyret rett til å merke/skilte hele ferdselsåren fra Vekta til Prestøyvollen.
 - Nasjonalparkstyret kan ikke bidra med drift- og vedlikehold av grussti.
 - Innenfor grensene til Stråsjøen-Prestøyan naturreservat og Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, er det nasjonalparkstyret som er myndighet for all tilrettelegging.
- 4. Målsetting:**
- Nasjonalparkstyret kan bidra med skilting/merking slik at ferdselsåren blir tydelig for besøkende fra Vekta, forbi naturreservatet og inn i nasjonalparken jf. punkt 2.
- 5. Forutsetninger i forbindelse med iverksettelse av tiltak:**
- Innenfor grensene til verneområdene er nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan godkjenningsmyndighet. Utenfor verneområdene samarbeider partene om tiltakene ut fra definert ansvars- og oppgavefordeling.
- 6. Forutsetninger i forbindelse med bygging og drift av ferdselsårer**
- Merking, skilting, tilrettelegging og informasjon langs hele turstien fra Vekta til Prestøyvollen skal utarbeides i tråd med Miljødirektoratets merkevare og Merkehåndboka. Klopplagging fra slutten av grussti, hvor nasjonalparkstyret overtar ansvaret, utføres av nasjonalparkstyret i tråd med retningslinjer i forvaltningsplanen og etablert praksis.
 - Nasjonalparkstyret ser det ikke som hensiktsmessig at alle tiltak som planlegges utført ihht. prosjektet skal godkjennes av partene i avtalen. Stråsjøen hytteforening er ansvarlig for grussti, og nasjonalparkstyret er ansvarlig for klopplagt sti fra der grusstien slutter. Partene har gjensidig ansvar for å informere hverandre. På denne måten samarbeider partene om ferdselsåren fra Vekta til Prestøyvollen.
- 7. Finansiering / eierforhold:**
- Nasjonalparkstyret ønsker ikke eierandeler i grussti, men eierskap til klopplagt sti fra slutten av grussti til Prestøyvollen. I dette ligger også rettigheter til å skilte og merke hele turstien fra Vekta til Prestøyvollen.
 - Eksisterende klopp som er tatt opp og ligger øst for Prestøyvollen, kan overtas av medlemmer av Stråsjøen hytteforening. Det er kun vedlikehold av eksisterende klopp som kan gjennomføres uten søknad i verneområdene. Alt impregnert trevirke må fraktes ut av verneområdene og leveres til godkjent mottak ved sanering.
 - Nasjonalparkstyret overtar ansvaret for klopper og klopplagging fra slutten på grusstien og innover til Prestøyvollen. Når strekningen er oppgradert til minst dagens standard, ønsker nasjonalparkstyret å inngå avtale med turistforeningen om drift- og vedlikehold.
 - Stråsjøen hytteforening er eier av grusstien og har ansvar for å opprettholde god kvalitet og god standard på denne som også blir ferdselsåre forbi naturreservat og mot nasjonalparken.
 - Nasjonalparkstyret tar forbehold om tiltaksmidler fra Miljødirektoratet som økonomisk bidrag inn i gruslagt sti. Størrelsen på bidraget fastsettes ut fra godkjent/etablert lengde på grussti, sats er 150 kroner per meter.
- 8. Avviksbehandling:** Innenfor verneområdegrensene til Stråsjøen-Prestøyan naturreservat og Skarvan og Roltdalen nasjonalpark er nasjonalparkstyret myndighet for ferdselsåren. Nasjonalparkstyret ønsker et godt samarbeid med Stråsjøen hytteforening om ferdselsåren.
- 9. Varighet:** Viser til kommentarer i punkt 6 og 8.
- 10. Tvister:**

11. Signaturer:

- TT er ikke part i avtalen. Nasjonalparkstyret involverer TT innenfor sine ansvarsoppgaver- og strekninger knyttet til drift- og vedlikehold i prosjektet, når ferdselsåren er opparbeidet.
- Dispensasjon gitt av Fylkesmannen i Sør-Trøndelag i 1995 inndras av nasjonalparkstyret med bakgrunn i at vilkår er knyttet til enkeltperson som ikke lenger lever, og endringer i forvaltningspraksis (materialbruk, metoder) med tilrettelegging av turstier siden 1995.

SAMARBEIDSAVTALE NY FERDSLSVEI VEKTA – PRESTØYVOLLEN.

Revidert 21.11.22.

1. Parter i samarbeidet:

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan (NPS) og Stråsjøen hytteforening (SH). Begge parter representeres ved styret eller ved fullmakt fra styret hos partene.

2. Bakgrunn for avtalen.

Samarbeidet ble initiert av styret i SH etter at NPS vedtok ny besøksstrategi i 2020. Vekta ble valgt som hovedinnfallsport i Selbu kommune. Eksisterende ferdssåre inn i området består av treklopper/sviller, og er gjennom mange tiår etablert og anlagt av SH. I hovedsak etter gamle leder. Etter at Stråsjøen og Prestøyene naturreservat ble realitet i 1983, ble ferdssåren i 1995, fra Vekta og forbi Stråsjøen, flyttet lengre nord-vest, og går i dag delvis inne i og i ytterkanten av naturreservatet jf. dispensasjon fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag.

NPS har i ny strategi et sterkt ønske om å omlegge ferdssåren fra Vekta, forbi Stråsjøen og inn til Prestøyvollen på fastmark og mindre sårbart terreng for å redusere terrengslitasje, og lengre fra grensen til naturreservatet for å redusere forstyrrelser på fugle- og dyrelivet.

Ny trase ihht. ønske fra NPS vil medføre at ferdssåre vil komme nærmere hytteeiendommene ved Vekta og i Bårsetlia. I strategien vises det også til behov for noen endringer/omlegginger av eksisterende kloppsti på strekningen fra Stråsjøen til Prestøyene og videre inn til Høystakken. Kloppsti fra Prestøyvollen og inn til Høystakken er anlagt i privat regi.

I strategien er det i tillegg ønske om at ny ferdssåre fra Vekta til Høystakken skal merkes i samarbeid med Trondhjems turistforening (TT). Ved Prestøyvollen skal ferdssåre fra Vekta kobles sammen med TT-merket ferdssåre fra Kvittfjellhytta via Prestøyhytta.. Formålet er å kanalisere besøkende til en ferdssåre innover mot Roltdalen.

SH sitt arbeid med å anlegge klopper i området er fundert på behov og ønske om å tilrettelegge for lettere adkomst til hytteeiendommene i området, tilrettelegge for turveier, samt å redusere naturskader i utsatte myrområder ved å kanalisere ferdsel i høyest mulig grad på anlagte klopper. SH sine medlemmer representerer ei stor brukergruppe av ferdssåren i området, og for SH var det naturlig å søke NPS om samarbeid med det formål å kunne finne en felles løsning der begge parter interesser ble ivaretatt.

NPS har gjennom styret tilbakemeldt interesse til SH for samarbeid mht. å tilrettelegge ny ferdssåre fra Vekta, forbi Stråsjøen til Prestøyvollen.

3. Avtalens omfang.

Samarbeidsavtalen omhandler arbeidet med etablering av ny ferdssåre fra Vekta, inn til og forbi Stråsjøen, omlegging og oppgradering av eksisterende ferdssåre fra Svendgardsvollen og inn til Prestøyvollen, samt drift og vedlikehold av hele strekningen inn til Prestøyvollen. Strekningen Vekta – gnr/bnr 54/47 (Tørum) anlegges som grussti jf. kartvedlegg. Fra

avslutning grussti til Prestøyvollen vil samarbeidet omhandle omlegginger eller oppgraderinger av eksisterende klopper.

Tiltak ifb. omlegging og oppgradering fra dagens klopper til grussti, er søkepliktig etter plan- og bygningsloven i Selbu kommune, og det forutsettes at tiltaket oppfyller de bestemmelser som legges til grunn for godkjenning.

Innenfor grensene til Stråsjøen – Prestøyen naturreservat og Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, er det NPS som er myndighet for tilrettelegging etter verneforskriften, og Selbu kommune etter plan- og bygningsloven. Ansvar og forpliktelser i samarbeidet er beskrevet og avgrenset med referanser i kartvedlegg under punkt 6 i avtalen.

4. Målsetting.

Samarbeid mtp. å tilrettelegge ferdselsåren forbi Stråsjøen og Prestøyen naturreservat inn til Prestøyvollen for besøkende med det formål å kanalisere ferdselen på en måte som ivaretar verneformål og verneverdier i verneområdet.

- God informasjon til besøkende om området, ferdselsråd og bestemmelser for verneområdene. Det er viktig at ferdselsåre skiltes godt, spesielt i starten fra parkeringsplass på Vekta.
- Høyest mulig grad av ferdsel kanaliseres inn i området etter merket, tilrettelagt og og oppgradert ferdselsåre
- Ny ferdselsåre skal lette tilgjengeligheten til hytteeiendommene i området.
- Ferdselsåre skal anlegges i terrenget slik at sårbar natur og dyreliv i størst mulig grad unngås, og at naturmangfoldet ivaretas på en god og tilfredsstillende måte.
- Tilrettelegging for trivsel og gode opplevelser for brukere av ferdselsåren i området.

5. Forutsetninger i forbindelse med iverksettelse av tiltak.

- Godkjenning fra berørte grunneiere der ferdselsåre skal anlegges, samt signerte avtaler med grunneiere.
- Samarbeidsavtalen forutsetter godkjenning av søknad etter plan- og bygningsloven for bygging av planlagt grussti fra Vekta – gnr/bnr 54/47 (Tørum) med avstikker til de øverste hyttene i Bårsetlia. Omsøkt i regi av SH.
- SH står som ansvarlig søker for delprosjektet, «Grus-sti», Vekta – Svendgardsvollen m/avstikker, og vil inneha ansvar for planlegging av tiltaket med kostnadsoverslag og finansieringsplan. Det utarbeides egne vedtekter for grus-sti fra Vekta til Svendgardsvollen (gnr/bnr 54/47).
- Dersom grussti godkjennes og bygging iverksettes, er SH ansvarlig for opptak, bortkjøring og deponering av eksisterende klopper fra Vekta – Svartåsen. SH kan gjenbruke kloppe materialer for å supplere kloppesti til gapahuk ved Svartåsen.
- NPS overtar ansvar for utbedringer/omlegginger av kloppesti fra gnr/bnr 54/47, forbi Svendgardsvollen, over Svartåsen til Prestøyvollen. Ansvar innbefatter nødvendige godkjenninger, legging av klopper og eventuell fjerning av utrangerte klopper på strekningen.
- SH dokumenterer styrebehandlet tilstrekkelig finansiering av grussti.

6. Forutsetninger i forbindelse med bygging og drift av ferdselsåre.

- SH skal inneha ansvar for bygging og vedlikehold av grus-sti og eventuelt bruer, det vil si strekningen Vekta – gnr/bnr 54/47 m/avstikker. Det er utarbeidet egne vedtekter og bestemmelser for grus-sti som er vedlagt byggesøknad. Videre er det SH sitt ansvar at bestemmelser ihht. vedtekter og godkjenning etterleves. I vedlegg 1 (kart) til denne avtalen vil stien gå etter eksisterende anlagt vei fra p-plass (punkt A) til punkt B. Strekingen (A-B) vil utbedres i siste del. Ansvar SH. Ny trase anlegges som grus-sti fra punkt B til C + avstikker D-E. SH vil inneha ansvar for vedlikehold av hele traseen fra B-C + avstikker D-E. Ansvar operativt og økonomisk.
- NPS tillegges ansvar for utbedringer/omlegginger av klopper på strekningen ende grus-sti (punkt C i kartvedlegg) og videre inn til Prestøyvollen (gnr/bnr 54/47 – Prestøyvollen), samt merking/skilting av hele strekningen fra p-plass – Prestøyvollen. Merking, skilting, tilrettelegging og informasjon langs hele turstien skal utarbeides i tråd med Miljødirektoratets merkevare og Merkehandboka. Klopplagging fra ende grus-sti (punkt E i kartvedlegg), der NPS overtar ansvaret, utføres av NPS i tråd med retningslinjer i forvaltningsplan og etablert praksis. Når strekningen fra ende grus-sti til Prestøyvollen er oppgradert til minimum dagens standard, ønsker NPS å inngå avtale med turistforeningen om operativ drift og vedlikehold av strekningen..
- Dispensasjon for opprusting av sti gjennom Stråsjøen-Prestøyen naturreservat, gitt i 1995 av Fylkesmannen i Sør-Trøndelag til Peder L. Moslett, på vegne av hytteeierne i området, oppheves og erstattes med denne avtalen. Dette omhandler strekningen som Stråsjøen hytteforening har etablert i naturreservatet fra Stråsjøen og fram til Prestøyvollen.
- Partene melder inn ny trase for ferdselsåre til Statens kartverk. Gammel trase for ferdselsåre fjernes fra kart og nasjonal base for tur- og friluftsruter.
- Alle parter i avtalen skal sørge for orden og ryddighet langs ferdselsåren, legge til rette for trivsel og etterleve mål om at de som ferdes i området skal ha en positiv opplevelse.
- Samarbeidet ifm. drift av ferdselsåre vil i praksis fremstå slik at SH har eierskap og ansvar for grussti, NPS eierskap og ansvar for klopplagt ferdselsåre fra ende grus-sti – Prestøyvollen. Det legges til grunn at partene i samarbeidet har et gjensidig ansvar for god dialog og informasjonsutveksling.

7. Finansiering / Eierforhold.

SH planlegger finansiering av grus-sti ved salg av andelsbevis til hytteeiere og brukere av ferdselsåre. Hver andel pålydende kr. 1.000,- . Andelsbevis ervervet av hytteeiere vil representeres ved det enkelte gårds/bruksnummer/festenummer for eiendommene, og vil inngå som SH sin egenkapital i prosjektet. I tillegg vil SH søke om tilskuddsmidler og innskudd i form av egeninnsats.

NPS ønsker ikke å erverve andeler i grussti. Partene er enige om at NPS økonomiske bidrag i grus-sti (B-C) skal tilsvare en sats lik kr. 165,- per meter. Grovt anslått til totalt kroner. 300.000,-.

Bidraget gir NPF rett til å skilte, informere og TT-merke hele ferdselsåren fra Vekta til Prestøyvollen. Samarbeid og rettigheter som avtalen omhandler kan dokumenteres gjennom tinglysning.

Bidragets størrelse fastsettes etter oppmålt lengde: 1808 meter x kr.165,-.

Det presiseres at eksisterende klopper som allerede er tatt opp til gjenbruk på strekningen Tripoli til Prestøyvollen, og transportert inn i området øst for Prestøyvollen, er SH sin eiendom. Medlemmer i SH har signalisert ønske om erverv av nevnte klopper. Gjenværende eksisterende klopper langs strekningen over Svartåsen til Tripoli overdras vederlagsfritt til NPS til fri bruk langs strekningen.

Overtakelse gjennomføres etter egen avtale når omsøkt tiltak med å anlegge grus-sti er ferdigstilt og godkjent av Selbu kommune, klopper/sviller er fjernet fra Vekta til Svartåsen og NPS skriftlig har bekreftet utbetaling (beløp og tid) av økonomisk bidrag til SH for rettigheter til skilting, informasjonstiltak og bruk.

NPS er avhengig av tiltaksmidler for å kunne gi økonomisk bidrag til prosjektet. NPS tar derfor forbehold om tildeling fra Miljødirektoratet.

Første halvdel av bidraget fra NPS overføres SH når eksisterende klopper/sviller er tatt opp på ferdselsåre fra Vekta til Svartåsen. Andre halvdel utbetales når klopp/sviller er fraktet vekk fra naturreservatet med snøscooter på frossen og snødekt mark.

Av hensyn til hekke- og yngletiden utføres ikke arbeid med fjerning av klopper/sviller i naturreservatet i perioden 2. mai – 15. juli.

8. Avviksbehandling.

Eventuelle hendelser som oppstår i forbindelse med drift og vedlikehold av ferdselsåren, ønskede endringer og iverksettelse av planlagte tiltak som er relatert til ferdselsåre, skal meldes partene i denne avtale, og myndighetsansvar skal avklares før tiltak iverksettes.

9. Varighet.

Avtalen trer i kraft ved undertegningen og løper i sin helhet frem til prosjektet står ferdig til bruk. Etter avvikling av prosjektet har bestemmelsene i pkt. 6 og 8 fortsatt virkning mellom partene.

10. Tvister.

Eventuelle tvister som springer ut av denne avtalen skal søkes løses i minnelighet mellom partene.

11. Signatur.

Denne avtale er utstedt i 2 signerte eksemplarer der hver av partene har sin del.

Vedlegg. 1 (Kart med referansepunkter)

Selbu den / 2022.

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan

Stråsjøen hytteforening.

Arkivsaksnr: 2022/10406-7

Saksbehandler: Lars Slettom

Dato: 25.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan	29/2022	02.12.2022

Sylan landskapsvernområde - bevaringsverdige varder på Blåkkåkleppen/ Blåahke

Vedlegg:

- 1 Sylan landskapsvernområde - høring - varder på Blåkkåkleppen
- 2 Sametingets uttalelse - Fjerning og restaurering av varder på Blåkkåkleppen i Sylan landskapsvernområde, Tydal kommune.
- 3 Sylan landskapsvernområde - uttalelse - varder på Blåkkåkleppen - Fylkeskommunen
- 4 Sylan landskapsvernområde - tilleggsopplysninger - høring - varder på Blåkkåkleppen - FK
- 5 Sylan landskapsvernområde - utfyllende opplysninger om varde på Blåkkåkleppen - Kartverket
- 6 Punktbeskrivelse – trigonometrisk punkt
- 7 Uttalelse til høring - varder på Blåkkåkleppen - Sylan landskapsvernområde - Statsforvalteren
- 8 NGO-1949-Signalinstruks

Forvalters innstilling

1. Området på Blåkkåkleppen/Blåahke kartlegges for samiske kulturminner før tiltak gjennomføres på vardene. En person fra Sametinget /Samediggi deltar under gjennomføringen av tiltaket for å sikre ivaretagelsen av samiske kulturminner.
2. Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan støtter tilbakeføringstiltak for varde/oppmålingspunkt fra 1875 på Blåkkåkleppen/Blåahke i samarbeid med kulturminnemyndigheter, grunneier Thomas Angells stiftelser, Kartverket, lokalt historielag og Trondhjems turistforening.
3. Varde/oppmålingspunkt fra 1875 tilbakeføres etter Kartverkets punktbeskrivelse og Signalinstruksen til Norges geologiske undersøkelser (NGO) i regi av kulturminnemyndigheten.
4. To til tre større varder vurderes opprettholdt av lokalhistorisk verdi jf. bilde i saken.
5. Resterende villvarder rives ned og steiner fordeles mest mulig naturlig i området.
6. Informasjonstiltak gjennomføres i ulike informasjonskanaler for å formidle kunnskap til besøkende om verneverdige kulturminner på Blåkkåkleppen/Blåahke (varde/oppmålingspunkt/samiske kulturminner m.m) og om sporløs ferdsel i Sylan landskapsvernområde.

Saksopplysninger

Allerede i 1782 henvises det til målinger på trigonometrisk punkt (H25T0001) på Blåkkåkleppen/Blåahke. Målingene ble trolig brukt som grunnlag for å lage rektangelkart fra 1819. I 1875-77 var det et nytt måleprosjekt i Sylan for å etablere grunnlag for ny kartlegging, og da ble det bygget nye varder av de gamle punktene fra 1782-84. Blant dem var Blåkkåkletten (Blåkkåkleppen). Det er denne varden fra 1875 som står på Blåkkåkleppen i dag. Stabsfanejunker Glad hadde ansvaret for vardebyggingen. Det antas at han leide inn lokale krefter til arbeidet (Kilde: Kartverket).

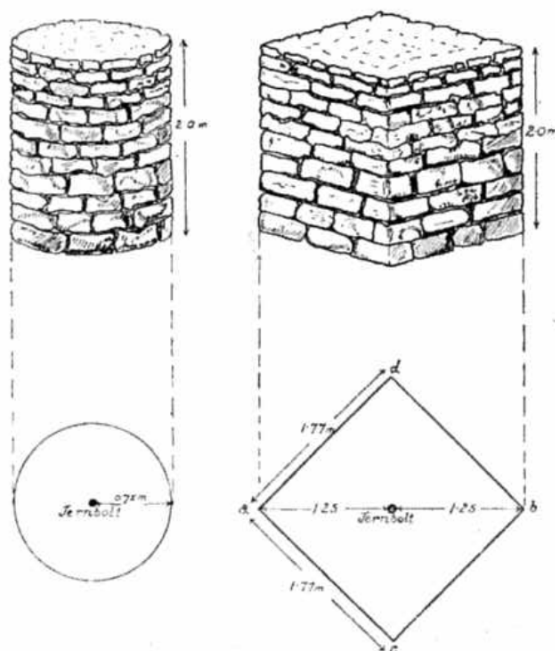
Transkripsjon av punktbeskrivelse fra 1875-77

«Blåkkåkleppen inden Gaarden Østby i Tydals Annex til Selbo, Varden staar paa høieste Punkt, er en sylinder af Sten med 5 Fods Diameter [**ca. 1,57 meter**] og 6 Fods Høide [**ca. 1,88 meter**], i sentrum Jernbolt i Fjeldet. Fra Varden sees, foruden nærmeste Fjelde, Essandsjøen med omliggende Sætre. Fra Østby til Essandsætren 4 Timer og derfra til Fjeldets Top 2 Timers Marsch.»

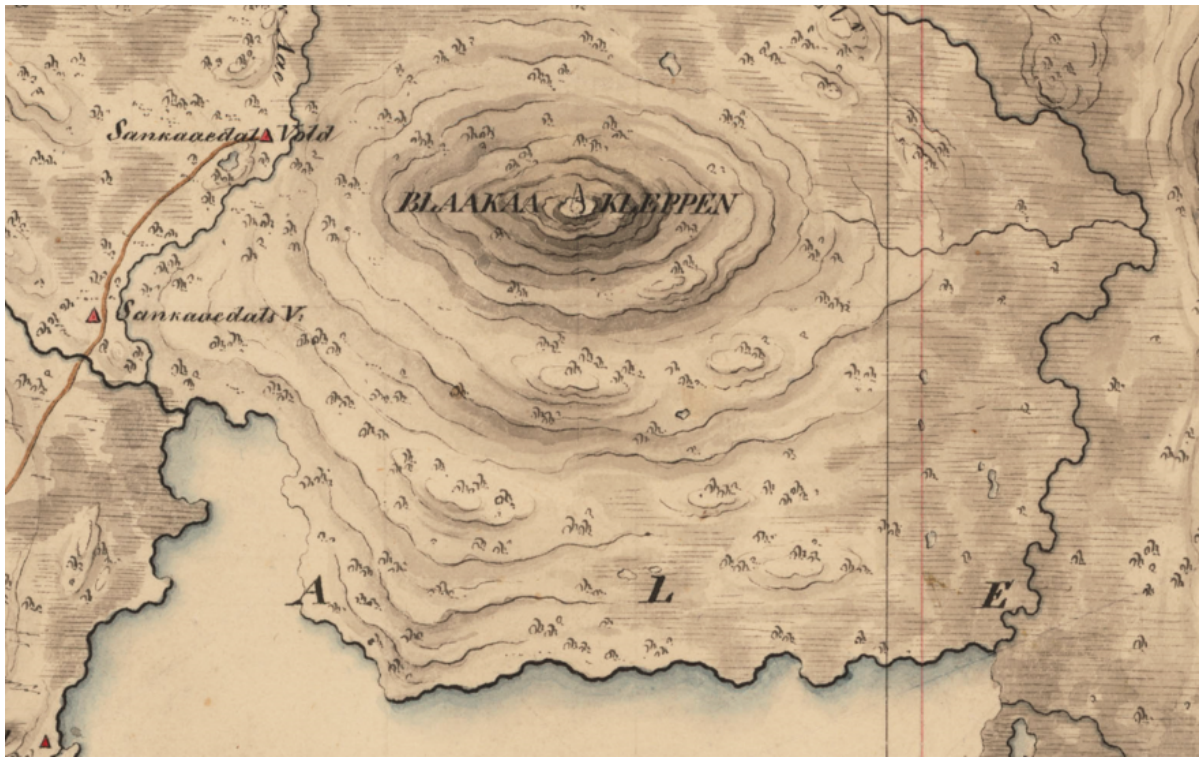
Den runde steinvarden på Blåkkåkleppen var bygd etter «Instruks for bygging av trigonometriske signaler – signalinstruksen, NGO» s. 19, 20 og bilag 5.

[Fonnfjellvarden](#) som nylig ble fredet av Riksantikvaren, er grensepunkt for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, bygd som firkantet varde. Punktet på Fonnfjellet er blant de eldste trigonometriske punktene som vi har i Norge (1783-1784). Formålet med fredningen er å bevare Fonnfjellet som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge. Fonnfjellet er et førsteordenspunkt i det landsdekkende førsteordensnett. Førsteordensnett skulle danne grunnlaget for all oppmåling i ulike målestokker i Norge. Dagens varde/oppmålingsmerke på Fonnfjellet ble bygget i 1955. Fonnfjellvarden er blant 37 kulturminner som er vernet i [landsverneplanen for Kartverket](#).

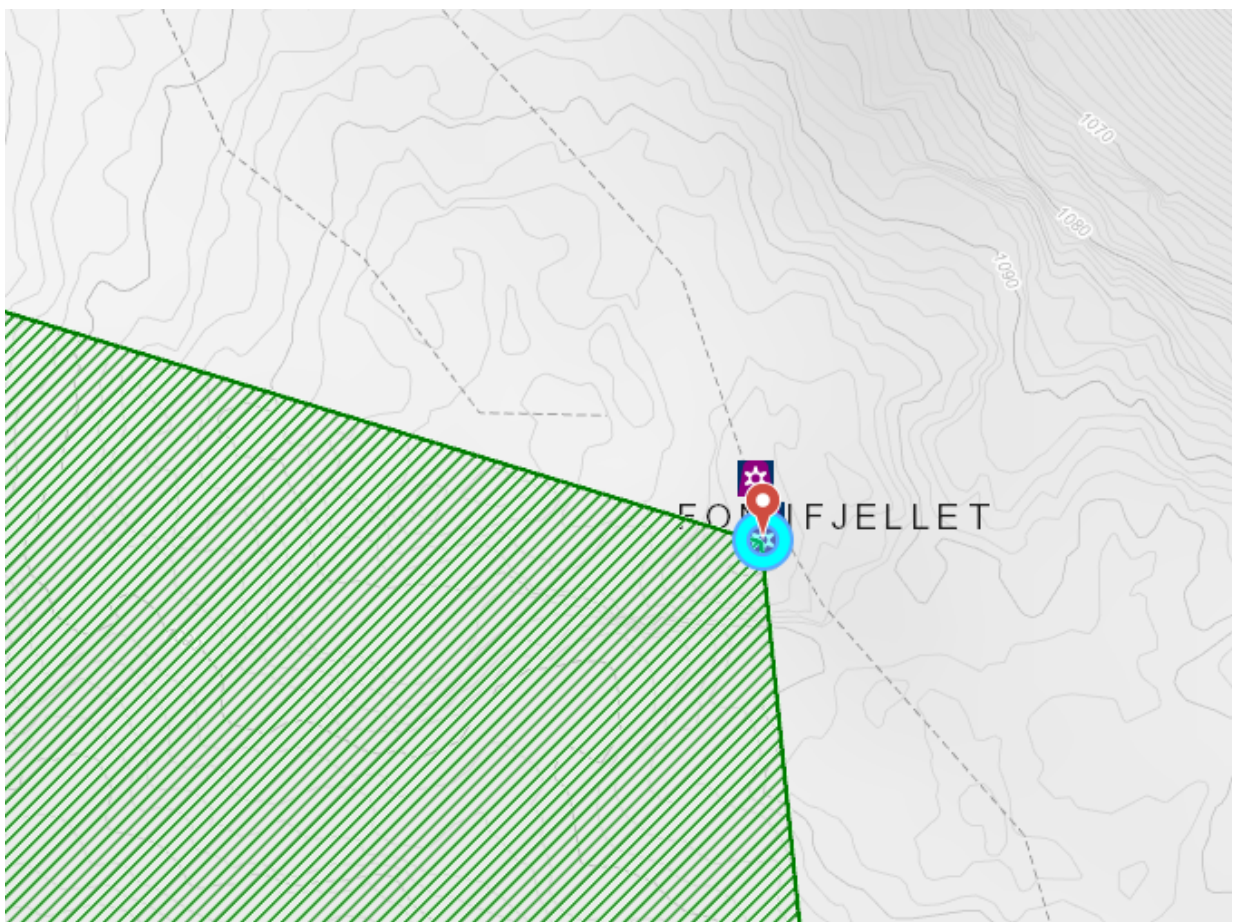
Steinvarder:

Norges geologiske oppmåling (NGO) – Signalinstruksen – bilag 5 - steinvarder

Rektangel kart fra 1819 viser Blaakaakleppen, trigonometrisk punkt.

Fonnfjellvarden er en fredet varde/oppmålingslokalitet og et grensepunkt for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark. Nylig fredet kulturminne i nasjonalparken.

Varde/oppmålingspunkt på Blåkkåkleppen/ Blåahke bygd av stabsjunker Glad i 1875. Verneverdig kulturminne i Sylan landskapsvernområde. Opprinnelig var varden 6 fot høy, 5 fot bred og flat på toppen, men fra midten av 1970-tallet kom nye varder opp, og folk la stein på toppen av varden slik at den fikk ny form.

Ifølge Ketil Østby Nilsen ble det satt opp nye varder på Blåkkåkleppen/Blåahke på midten av 1970-tallet. Flere lokalkjente påpeker at de to høyeste og nærmeste vardene har stått der lenge (ca. 50 år) og har en lokalhistorisk verdi.

Bildet viser i alt 23 ulike varder på Blåkkåkleppen/Blåahke i dag. Bildet er tatt i forbindelse med befaring sammen med SNO i oktober 2022.

Høringsinnspill

Høringsbrev ble sendt ut til Statsforvalteren i Trøndelag, Sametinget/Samediggi, Essand reinbeitedistrikt/Saanti sijte, Thomas Angells Stiftelser, Trondhjems turistforening og Trøndelag Fylkeskommune. I tillegg er flere lokalkjente kontaktet underveis for opplysninger og billedokumentasjon.

Sametinget/Samediggi, Trøndelag Fylkeskommune og Statsforvalteren i Trøndelag kom med høringsinnspill.

Sametinget/Samediggi:

Villvarder er spesielt utfordrende for kulturminner, og særskilt samiske kulturminner. Vi synes det er veldig bra at nasjonalparkstyret ønsker å ta tak i dette problemet. Vi ser imidlertid noen utfordringer med et slikt arbeid:

- Freda varder – noen steder kan det finnes varder som er automatisk freda. Det gjelder for eksempel tsiegth (veivisere) eller andre markeringer. Det er viktig at man fjerner stein lagvis og hele tiden vurderer hva som er gammelt og nytt ut fra lavvekst og lignende.
- Deponering av stein – ved å spre vardestein i området omkring står man i fare for å tildekke, forstyrre og i verste fall ødelegge freda kulturminner slik som for eksempel ildsteder. Det er derfor viktig at man har oversikt over alle freda kulturminner i området.
- Samiske / norske kulturminner – Det er ikke alltid legg å vurdere hva som er samisk og norsk. I dette området med såpass sterk samisk tilstedeværelse bør man ha som hovedregel at kulturminner er samiske. Det betyr at de kan være freda helt fram til byggeår 1917.

Sametinget ønsker å delta under rivningsarbeidet for å ivareta samiske kulturminner.

Trøndelag fylkeskommune

Trøndelag fylkeskommune støtter den foreløpige vurderingen fra verneområdeforvaltningen med forslag om tilbakeføring. Det understrekes at det er viktig med god kulturhistorisk informasjon, enten på Blåkkåkleppen/Blåahke eller ved Storerikvollen turisthytte, på [nettsiden til lokale/regionale friluftsansjoner](#) (DNT) og/eller nettsiden til nasjonalparkstyret.

Den mest kulturhistorisk riktige tilbakeføringen vil være å finne bilder fra 1970-årene eller tidligere som viser den historiske varden slik den opprinnelig var utformet.

Det viktigste er at den historiske varden sin kulturminneverdi respekteres, og at den samarbeides om en felles konstruktiv løsning i samråd med verneområdemyndigheten og kulturminneforvaltningen.

Steinvarden på Blåkkåkleppen/Blåahke er satt opp av NGO/Kartverket som trigonometrisk punkt for kartkonstruksjon. Punktet er tegnet som oppmålingspunkt på kart fra 1819. Byggeprinsippet er beskrevet i vedlagt Signalinstruks. Ny informasjon tilsier at det trolig ikke har vært en varslingsvarde, men et viktig kartverk-relatert kulturminne.

Etter forespørsel fra Fylkeskommunen til Kartverket ble utfyllende opplysninger om varden på Blåkkåkleppen/Blåahke tilsendt verneområdeforvaltningen. Disse opplysningene gir sikker kildeinformasjon om varden og er gjengitt i saksopplysningene over.

Statsforvalteren i Trøndelag

Statsforvalteren er i utgangspunktet positiv til at slike «villvarder» tas ned, og at området tilbakeføres til sin naturlige tilstand. Imidlertid bør nasjonalparkstyret være oppmerksomme på følgende:

- Enkelte varder kan være samiske kulturminner, og Sametinget bør kontaktes og bistå i arbeidet med å sjekke ut dette. Samiske kulturminner fra før 1917 er automatisk fredet.

- Før arbeidet med å rive vardene og spe steinene ut over området, bør arealet sjekkes ut for både samiske og ikke-samiske kulturminner, slik at man ikke risikerer at kulturminner forringes eller ødelegges.
- Tilbakeføring av den opprinnelige varslingsvarden bør gjøres i samråd med kulturminnemyndighetene.

Vurdering

Verneforskrift og forvaltningsplan for Sylan landskapsvernområde

Området er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Bygging av varder på Blåkkåkleppen/Blåahke har utviklet seg fra en varde til ca. 23 varder siden midten av 1970-tallet. Også i andre verneområder som i Saltfjellet landskapsvernområde, er [vardebygging et økende problem](#) på grunn av besøkende som ønsker å sette spor etter seg. Mangel på kunnskap har også ført til hærverk på gamle kulturminner, deriblant samiske kulturminner.

VARDEBYGGING: – Området med vardar blir berre større og større, seier sekretariatsleiar i Midtre Nordland nasjonalparkstyre. Turistar starta med å bygge vardar for 10 til 15 år sidan.

FOTO: FRANK NYGÅRD / NRK

Forvaltningsplanen for Sylan landskapsvernområde har som mål at det ikke skal iverksettes byggeaktivitet eller inngrep i de urørte fjellområdene i Sylan. Forvaltningen skal ivareta en bærekraftig utvikling av vår nærings- og kulturarv.

Vardebygging fra besøkende som ønsker å sette spor etter seg, er det motsatte av sporløs ferdsel. Vardene bidrar til unødvendige inngrep i et urørt landskap og truer verneverdige kulturminner.

I forvaltningsplanen står det «av de påviste kulturminnene- og miljøene som ikke er automatisk fredet, finnes det få som kan vurderes å være av en slik kvalitet at de kan vurderes som fredningsverdige. De har likevel betydning for forståelsen av hvordan landskapet har vært anvendt opp gjennom tidene».

Fylkeskommunen i Trøndelag har i denne saken innhentet nye opplysninger om oppmålingspunktet på Blåkkåkleppen/Blåahke som etter verneforvaltningens vurdering bidrar til sikker kildeinformasjon og økt forståelse for verneverdien som den opprinnelige varden har.

Fonnfjellvarden som nylig ble vernet av Riksantikvaren, ble brukt som trigonometrisk punkt i 1783-84. Blåkkåkleppen/Blåahke ble brukt allerede i 1782. Fonnfjellvarden slik den står i dag ble bygd i 1955. Varden på Blåkkåkleppen/Blåahke ble bygd i 1875. Oppmålingspunktet har i flere omganger vært grunnlag for utarbeiding av kart, og varden vurderes å være et viktig kulturminne for den statlige oppmålingen av Norge.

Det foreligger beskrivelse av både form og høydeangivelser, noe som gir et godt grunnlag for istandsetting/tilbakeføring av varden til sin opprinnelige tilstand. Matrikkelloven [§ 49](#) – skadeverk på fastmerker – har en bestemmelse som medfører straff for den som med forsett eller uaktsomt endrer/flytter/skader et fastmerke. Mangel på kunnskap hos besøkende er trolig årsaken til at varden har endret fasong. Kunnskapsformidling er derfor et skaderisikoreduserende tiltak som verneområdeforvaltningen må iverksette sammen med kulturminneforvaltningen.

Det er også behov for å registrere samiske kulturminner på Blåkkåkleppen/Blåahke slik at vi får avklart om varder med byggeår fram til 1917 kan være automatisk freda, og at deponering av stein ikke påvirker andre freda samiske kulturminner. Arbeidet må skje i barmarksesongen slik at registrering er mulig, og at vardesteiner kan legges tilbake på mest mulig naturlig måte.

I tillegg vil et tett samarbeid mellom verneområdeforvaltningen, SNO, Fylkeskommunen i Trøndelag, Sametinget/Samediggi, Kartverket, lokalbefolkningen og grunneier være avgjørende for et godt resultat og en bærekraftig forvaltning av natur- og kulturarven.

Veileder [M-420 / 2015](#) - *Kulturminner i områder vernet etter naturmangfoldloven*, gir en god beskrivelse lovverk, ansvar og rollefordeling i arbeidet med kulturminner.

Veilederen beskriver også ansvar for og hjemmel til skjøtsel og istandsetting av kulturminner.

- Skjøtsel av automatisk freda kulturminner kan bare skje i samarbeid med kulturminneforvaltningen
- Istandsetting av vedtaksfreda kulturminner krever tillatelse fra kulturminneforvaltningen. Ordinært vedlikehold krever ikke tillatelse.
- For verneverdige kulturminner må kontakt med kulturminneforvaltningen vurderes fra sak til sak.

Varden på Blåkkåkleppen/Blåahke er ikke fredet, men vurderes med bakgrunn i ny kunnskap som et verneverdig kulturminne for landskapsvernområdet.

Kulturminner er ikke omtalt i formålet med landskapsvernområdet. Derimot skal verneforskriften ta vare på et egenartet og vakkert fjellområde som er relativt lite påvirket av menneskelig aktivitet. Villvarder uten funksjon eller kultur- og lokalhistorisk verdi vurderes som en menneskelig påvirkning som virker negativt inn på verneformålet og verneverdiene. Bygging av «villvarder» er en ukultur som truer både norske og samiske kulturminner og er ikke i tråd med en sporeløs ferdselskultur. Istandsettings- og informasjonstiltak er nødvendig for å kunne ivareta verneverdige kulturminner og

landskapet i verneområdet. Grunneier må varsles og samtykke til gjennomføring av tiltaket.

God kunnskap om kulturminner gir grunnlag for formidling og informasjon. Dette er også en anledning til å fremme sporløs ferdselskultur. Dette kan gjøre i samarbeid mellom verneområdemyndigheten, kulturminnemyndighetene og Trondhjems turistforening.

Vurderinger etter §§ 8-12 i naturmangfoldloven

Ny kunnskap gjør at kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt nok til å gjøre vedtak i saken. Kartlegging av samiske kulturminner og aktiv deltakelse fra kulturminneforvaltningen hos Fylkeskommunen og fra Sametinget/Samediggi bidrar til et godt beslutningsgrunnlag jf. § 8. Førre-var-prinsippet ivaretas gjennom bred involvering av ulike myndigheter og interessegrupper. Lokalhistorisk verdi av varder bygd på midten av 1970-tallet bør vurderes nærmere og vektlegges i saken jf. § 9. Villvarder er et økende problem som samlet sett påvirker verneverdiene og kulturminner negativt jf. § 10. Manglende kunnskap fra ulike besøkende over tid, gjør at forvaltningen må ta kostnadene med istandsetting og informasjonstiltak knyttet til vardene på Blåkkåkleppen/Blåahke jf. § 11. Signalinstruksen til NGO og opplysninger fra Kartverket gir entydig beskrivelse av metode og opprinnelig tilstand for varden /oppmålingspunktet. Arbeidet må utføres på barmark av hensyn til kartlegging av samiske kulturminner og utenfor hekke- og ynglingstid og kalvetid for rein. Vardestein fordeles naturlig i terrenget jf. § 12.

Konklusjon:

Verneområdeforvaltningen samarbeider med kulturminneforvaltningen hos Fylkeskommunen i Trøndelag, Sametinget/Samediggi, SNO, grunneier Thomas Angells stiftelser, lokalt historielag og Trondhjems turistforening om tiltak rettet mot vardene på Blåkkåkleppen/Blåahke sommeren 2023. Vardene og området kartlegges med tanke på samiske kulturminner. Varde/oppmålingspunkt fra 1875 tilbakeføres til opprinnelig tilstand i tråd med instruks og beskrivelser. 2-3 større varder vurderes opprettholdt av hensyn til lokalhistorisk verdi. Resterende villvarder rives, og stein deponeres mest mulig naturlig i terrenget. Informasjonstiltak gjennomføres av verneområdeforvaltningen på ulike informasjonsplattformer i samarbeid med øvrige involverte.

**Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan**

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer
E-post: sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
705 Senteret
Kløftvegen 1
Ås i Tydal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte:
Epost: lasle@statsforvalteren.no

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Lars Slettom

Vår ref. 2022/10406-1 432.2

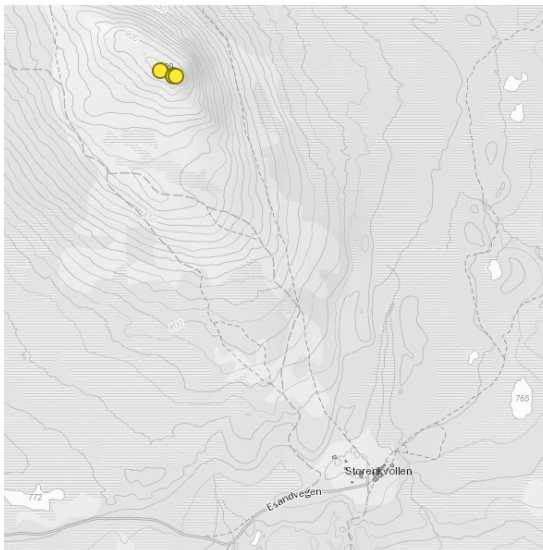
Deres ref. «REF»

Dato 26.10.2022

Sylan landskapsvernområde - høring - varder på Blåkkåkleppen

Bakgrunn

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan vurderer gjennomføring av tiltak for å fjerne «villvarder» på Blåkkåkleppen som ikke har noen funksjon eller kulturhistorisk verdi. Formålet er å ivareta landskapet og det kulturhistoriske miljøet i verneområdet.

Varder (gult) på Blåkkåkleppen, nord for Storerikvollen i Sylan landskapsvernområde.

Det ble registrert 23 større og mindre varder på Blåkkåkleppen. Opprinnelig var det en stor varslingsvarde (til høyre i bildet) som skulle varsle med ild om «fare fra øst».

[Tydalsboka](#) beskriver varslingsvarder i Tydal, men omtaler ikke varslingsvarden på Blåkkåkleppen. Så langt er det ikke kjent når varslingsvarden ble satt opp. I følge Ketil Østby Nilsen var det bare en stor varslingsvarde fram til 1970-tallet. Denne var flat på toppen slik at det skulle være mulig å tenne bål. I senere tid har det blitt kastet stein på toppen slik at denne nå er avrundet. Fra 1970-tallet og fram til i dag har det kommet stadig flere varder i ulike størrelser og fasonger.

Verneområdeforvaltningen er opptatt av sporløs ferdsel og ivaretagelse av « et egenartet og vakkert fjellområde som er relativt lite påvirket av menneskelig aktivitet» jf. § 2 i verneforskriften. Området er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Det er forbud mot anlegg og innretninger. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Statsforvalteren avgjør i tvilstilfeller om et tiltak kan endre landskapets art eller karakter vesentlig jf. § 3, 1.1.

Varslingsvarden på Blåkkåkleppen vurderes å være et kulturminne og spor etter menneskelig virksomhet, som del av et kulturmiljø hvor varslingsvarden inngår i en større helhet eller sammenheng. Forvaltningen jobber med å finne billedokumentasjon som viser hvordan varslingsvarden opprinnelig så ut, slik at den kan tilbakeføres som den var. Nye varder vurderes ikke å ha noen funksjon utover at de som bygger vardene bidrar til nye spor i landskapet, noe som vurderes å være negativt for både landskapet og kulturmiljøet på Blåkkåkleppen.

Opprinnelig varde er ca. 2,5 m høy og 1,8 m i diameter. Denne står ved høydepunktet 909 moh., vendt mot bygda.

Fire litt større varder lenger mot øst som også bærer preg av å ha stått ei stund, men disse har ikke samme utforming som varslingsvarden. I tillegg kommer en rekke mindre varder.

Foreløpig vurdering

Opprinnelig varslingsvarde tilbakeføres i den tilstanden den ble satt opp. De øvrige vardene rives ned, og stein tilbakeføres til landskapet rundt Blåkkåkleppen. Forhistorie og alder til varslingsvarden fastslås. Med bakgrunn i foreliggende kunnskap vurderer kulturminnemyndighetene verneverdi og eventuell registrering av kulturminne/kulturmiljø i Askeladden. Verneområdeforvaltningen informerer besøkende om varslingsvarder, kulturminner/kulturmiljø, og om sporløs ferdsel i landskapsvernområdet.

**Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan**

For at sak skal kunne behandles av nasjonalparkstyret 2. desember 2022, må høringsinnspill **sendes innen 16. november** til Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan, postboks 2600, 7734 Steinkjer eller epost sftlpost@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Lars Slettom
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Likelydende brev sendt til:

Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
TRONDHJEMS TURISTFORENING	Sandgata 30B	7012	TRONDHEIM
ANGELLS THOMAS STIFTELSE AVD SKOGBRUK		7580	SELBU
SAMEDIGGI SAMETINGET SNÅSA		7760	SNÅSA
TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE	Fylkets hus Postboks 2560	7735	STEINKJER
ESSAND REINBEITEDISTRIKT/SAANTI SIJTE	Postboks 236	7361	RØROS

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan
Postboks 2600
7734 STEINKJER

AAMHTESE/SAK
22/5682 - 2

MIJ VUESUEHT./VÅR REF.
22/35943

DIJ VUESIEHT./DERES REF.

BIEJJIE/DATO
03.11.2022

Sametingets uttalelse - Fjerning og restaurering av varder på Blåkkåkleppen i Sylan landskapsvernområde, Tydal kommune

Vi viser til deres brev 26.10.2022 angående planlegging av arbeid på Blåkkåkleppen. Dere beskriver et økende problem med «villvarder» og behov for å fjerne dem.

Villvarder er spesielt utfordrende for kulturminner, og særskilt samiske kulturminner. Vi synes det er veldig bra at nasjonalparkstyret ønsker å ta tak i dette problemet.

Vi ser imidlertid noen utfordringer med et slikt arbeid.

- **Freda varder**
Noen steder kan det finnes varder som er automatisk freda. Det gjelder for eksempel tsieggh (veivisere) eller andre markeringer. Det er viktig at man fjerner stein lagvis og hele tiden vurderer hva som er gammelt og nytt ut fra lavvekst og lignende.
- **Deponering av stein**
Ved å spre vardesteinen i området omkring står man i fare for å tildekke, forstyrre og i verste fall ødelegge freda kulturminner slik som f.eks. ildsteder. Det er derfor viktig at man har oversikt over alle freda kulturminner i området.
- **Samiske / norske kulturminner**
Det er ikke alltid lett å vurdere hva som er samisk og norsk. I dette området, med såpass sterk samisk tilstedeværelse bør man ha som hovedregel at kulturminner er samiske. Det betyr at de kan være freda helt fram til byggeår 1917.

For å løse disse utfordringene foreslår vi at en person fra Sametinget er med på rivingsarbeidet, slik at vi kan sikre at freda, samiske kulturminner ikke tar skade. Da kan vi samtidig få undersøkt nærområdet og registrert freda kulturminner. Spredning av steinen kan dermed skje i etterkant av rivingen.

Arbeidet bør også foregå i barmarkssesongen slik at vi kan få registrert kulturminnene og slik at steinene blir lagt tilbake på mest mulig «naturlig» måte.

Heelsegh/Med hilsen

Bjørn Berg
seniorráđdeaddi/seniorrádgiver

Harald Bugge Midthjell
Raeriestæjja/Rådgiver

*Tjaatsege lea elektrovneles jááhkesjamme j'ih seedtesávva vuelietjaalegaph/
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Åejviedåastoje / Hovedmottaker: Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Kopija / Kopi til: Essand Reinbeitedistrikt Saanti Sijte	Postboks 236	7361	RØROS
Trøndelag Fylkeskommune	Fylkets hus	7735	Steinkjer

Fra: Hauke Haupts[hauha@trondelagfylke.no]
Sendt: 14.11.2022 14:17:31
Til: Postmottak SFTL[sftlpost@statsforvalteren.no]
Kopi: Slettom, Lars[lasle@statsforvalteren.no];
Tittel: Svar på - Høring - Sylan landskapsvernområde - Varder på Blåkkåkleppen

Vi viser til deres henvendelse.

Vi har blitt orientert muntlig om saken av verneområdeforvalter.

Jf. drøftingen støtter vi den foreløpige faglige vurderingen med forslag om tilbakeføring, vi nå har mottatt.

Det er trolig den opprinnelige historiske steinkonstruksjonen som har inspirert friluftsfolk til å etablere flere slike liknede varder.

Ingen var trolig klar over at dette ikke var et moderne «friluftskulturminne», men et viktig kulturhistorisk varslingsystem i grenseområdet mellom Norge og Sverige over lang tid.

Toppen til varslingsvarden var flat, slik at et bål kunne tennes.

Dette er i dag ikke lenger tilfelle, fordi besøkende har kastet stein på toppen.

Det viser at det er viktig med god kulturhistorisk informasjon, enten på stedet, eller ved nærmeste DNT hytte, på nettsidene til lokale og regionale friluftsansjoner og/eller på nettsiden til nasjonalparkforvaltningen.

Den mest kulturhistorisk riktige tilbakeføringen vil være å finne bilder fra 1970-årene eller tidligere som viser den historiske varden slik den opprinnelig var utformet.

Vi har funnet et bilde fra 1972, som trolig er tatt fra en posisjon rett foran varslingsvarden:

<https://digitaltmuseum.no/0210111697924/essandsjoen-og-nye-nesjoen-fra-blakkakleppen-909-moh>

Mulig det finnes liknende bilder som er tatt av den historiske varslingsvarden i samme tidsperiode.

Her kan sosiale medier være en kilde, hvis noen digitaliserer sine gamle turpapirfotografier fra den tidsperioden.

Selv om det ikke har noe kulturhistorisk betydning, hadde det vært interessant å vite når dette moderne varde fenomenet med denne uvanlig store aktiviteten (23 varder) har oppstått som vises her:

<https://ut.no/turforslag/117407/minitopptur-til-blakkakleppen>

En mulighet er å vurdere om all den steinen som er samlet og stablet opp, kan delvis brukes til noe praktisk som sitteplasser for eksempel.

Dette var selvsagt ansvaret til dem som en dag kom på ideen å lage flere og flere moderne friluftsvarder på Blåkkåkleppen.

Uklart er videre om dette stort sett har skjedd før verneforskriften trådte i kraft.

Vi er enige i at denne aktiviteten er i strid med gjeldende verneforskrift.

Konklusjon

Det viktigste er at den historiske varslingsvarden sin kulturminneverdi respekteres og at det samarbeides om en felles konstruktiv løsning i samråd med verneområdemyndighet og kulturminneforvaltning.

Med vennlig hilsen
Hauke Haupts

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjelle

Hauke Haptops

Seniorrådgiver

Seksjon kulturminner

hauha@trondelagfylke.no

74 17 51 71

74 17 40 00 (sentralbord)

www.trondelagfylke.no

Fra: Hauke Haupts[hauha@trondelagfylke.no]
Sendt: 16.11.2022 10:29:03
Til: Slettom, Lars[lasle@statsforvalteren.no]
Tittel: VS: Svar på - Høring - Sylan landskapsvernområde - Varder på Blåkkåkleppen

Hei,
I forbindelse med forespørsel om innlegging i Askeladden kunne min arkeolog kollega Hans Marius Johansen komme med viktige kulturhistoriske opplysninger om denne historiske varden. Det er per i dag ikke grunnlag for å omtale varden som en varslingsvarde. Samtidig er dette et viktig kartverket relatert kulturminne. Det er viktig at det vises til en sikker kildeinformasjon, hvis teorien om varslingsvarden skal opprettholdes. Vårt innspill til tilbakeføring av situasjonen på Blåkkåkleppen er ellers uendret.

Med vennlig hilsen
Hauke Haupts

Fra: Hans Marius Johansen <hanjo@trondelagfylke.no>
Sendt: mandag 14. november 2022 15:43
Til: Hauke Haupts <hauha@trondelagfylke.no>
Kopi: David Berg Tuddenham <davtu@trondelagfylke.no>
Emne: SV: Svar på - Høring - Sylan landskapsvernområde - Varder på Blåkkåkleppen

Hei.

Steinvarden på Blåkkåkleppen (Blåahke) er satt opp av NGO/Kartverket som trigonometrisk punkt (oppmålingspunkt) for kartkonstruksjon.

Punktet er inntegnet som oppmålingspunkt på kart 1819, så det er sannsynlig at varden eksisterte allerede da. Ifølge kartverkets landsverneplan gikk en over til firkantvarder i 1912. Det er uklart for meg om dette er en varde av 1., 2. eller 3. orden.

Byggeprinsippet m.m. for runde varder finner du i vedlagte publikasjon s. 20ff.

I dag oppgir kartverket fastmerket som trekantpunkt H25T0034.

Om det har vært en varslingsvete (eller våttå) av trestokker eller tjæretønne for ildvarsling er ukjent for meg. Disse ble reist på bakken i kjegleform av halvkløyvninger eller ved bruk av tjæretønner som avga sort røyk, og i beste fall kan det være bevart en ring med steiner som markering.

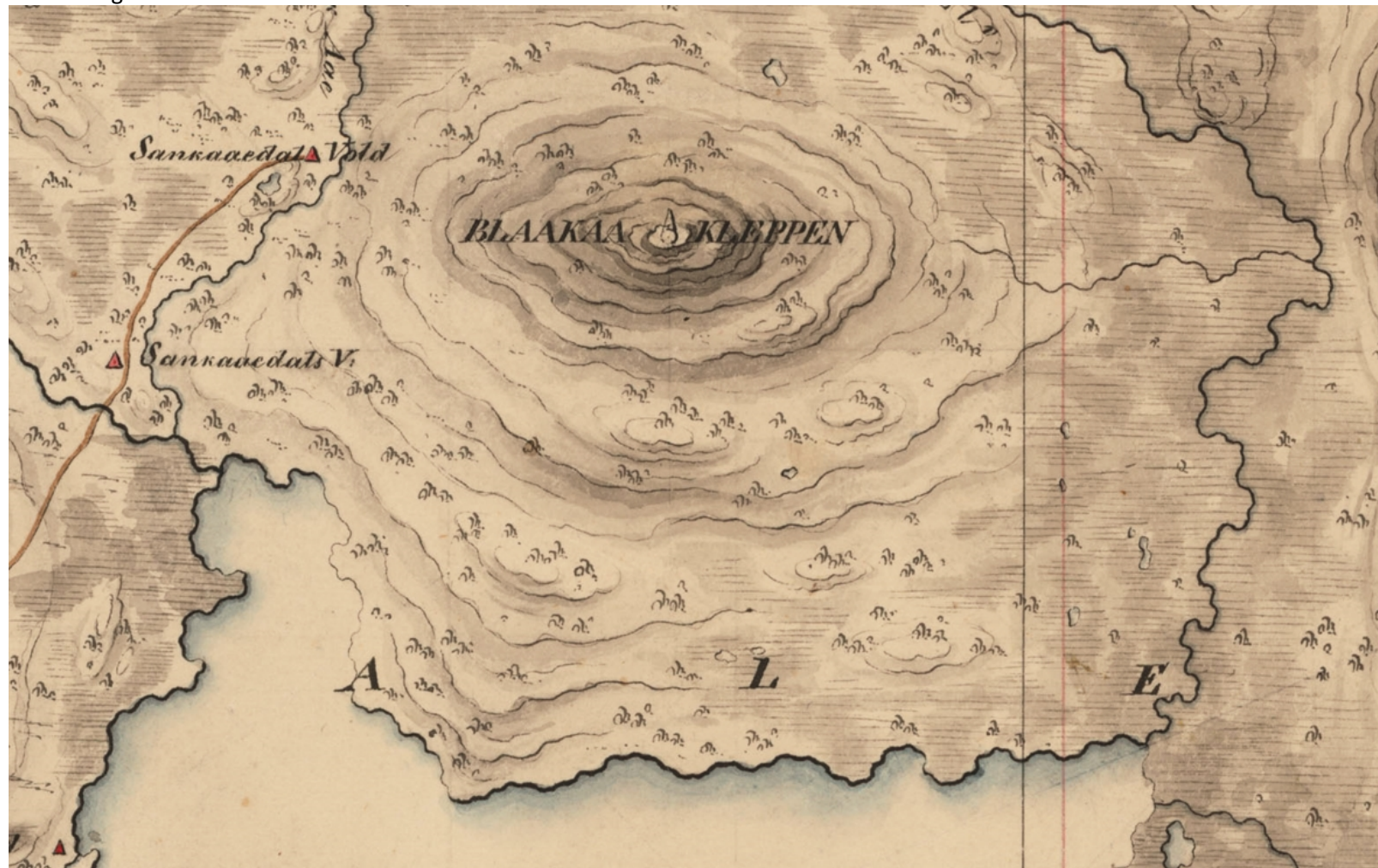
Setter David på kopi hvis det blir aktuelt med befarings.

Her er foto jeg tok fra besøk 2020:

Fra rektangelkart 1819:

Fra rektangelkart 1915:

Med vennlig hilsen
Hans Marius Johansen
Tlf: 74 17 51 69 / 952 62 324

Fra: Hauke Haupts
Sendt: mandag 14. november 2022 14:17
Til: Postmottak SFTL <sftlpost@statsforvalteren.no>
Kopi: Slettom, Lars <lasle@statsforvalteren.no>
Emne: Svar på - Høring - Sylan landskapsvernområde - Varder på Blåkkåkleppen

Vi viser til deres henvendelse.

Vi har blitt orientert muntlig om saken av verneområdeforvalter.

Jf. drøftingen støtter vi den foreløpige faglige vurderingen med forslag om tilbakeføring, vi nå har mottatt.

Det er trolig den opprinnelige historiske steinkonstruksjonen som har inspirert friluftsfolk til å etablere flere slike liknede varder.

Ingen var trolig klar over at dette ikke var et moderne «friluftskulturminne», men et viktig kulturhistorisk varslingsystem i grenseområdet mellom Norge og Sverige over lang tid.

Toppen til varslingsvarden var flat, slik at et bål kunne tennes.

Dette er i dag ikke lenger tilfelle, fordi besøkende har kastet stein på toppen.

Det viser at det er viktig med god kulturhistorisk informasjon, enten på stedet, eller ved nærmeste DNT hytte, på nettsidene til lokale og regionale friluftsansjoner og/eller på nettsiden til nasjonalparkforvaltningen.

Den mest kulturhistorisk riktige tilbakeføringen vil være å finne bilder fra 1970-årene eller tidligere som viser den historiske varden slik den opprinnelig var utformet.

Vi har funnet et bilde fra 1972, som trolig er tatt fra en posisjon rett foran varslingsvarden:

<https://digitaltmuseum.no/0210111697924/essandsjoen-og-nye-nesjoen-fra-blakkakleppen-909-moh>

Mulig det finnes liknende bilder som er tatt av den historiske varslingsvarden i samme tidsperiode.

Her kan sosiale medier være en kilde, hvis noen digitaliserer sine gamle tur-papirfotografier fra den tidsperioden.

Selv om det ikke har noe kulturhistorisk betydning, hadde det vært interessant å vite når dette moderne varde fenomenet med denne uvanlig store aktiviteten (23 varder) har oppstått som vises her:

<https://ut.no/turforslag/117407/minitopptur-til-blakkakleppen>

En mulighet er å vurdere om all den steinen som er samlet og stablet opp, kan delvis brukes til noe praktisk som sitteplasser for eksempel.

Dette var selvsagt ansvaret til dem som en dag kom på ideen å lage flere og flere moderne friluftsvarder på Blåkkåkleppen.

Uklart er videre om dette stort sett har skjedd før verneforskriften trådte i kraft.

Vi er enige i at denne aktiviteten er i strid med gjeldende verneforskrift.

Konklusjon

Det viktigste er at den historiske varslingsvarden sin kulturminneverdi respekteres og at det samarbeides om en felles konstruktiv løsning i samråd med verneområdemyndighet og kulturminneforvaltning.

Med vennlig hilsen

Hauke Haptops

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjielte

Hauke Haptops

Seniorrådgiver

Seksjon kulturminner

hauha@trondelagfylke.no

74 17 51 71

74 17 40 00 (sentralbord)

www.trondelagfylke.no

Fra: Hauke Haupts[hauha@trondelagfylke.no]
Sendt: 18.11.2022 13:05:13
Til: Slettom, Lars[lasle@statsforvalteren.no]
Tittel: Fwd: Utfyllende opplysninger om varde Blåkkåkleppen i Sylan LVO, Tydal

Hei,
Da kommer der enda mer om kulturhistorien.
Vennlig hilsen
HAUKE HAUPTS

Få [Outlook for Android](#)

From: Hans Marius Johansen <hanjo@trondelagfylke.no>
Sent: Friday, November 18, 2022 12:59:52 PM
To: Hauke Haupts <hauha@trondelagfylke.no>
Cc: David Berg Tuddenham <davtu@trondelagfylke.no>
Subject: Utfyllende opplysninger om varde Blåkkåkleppen i Sylan LVO, Tydal

Hei!

Mottok følgende utfyllende opplysninger om varden på Blåkkåkleppen fra Kartverket, som du kan videreformidle til verneforvalter i Sylan LVO:

Punktet hadde tidligere nummer H25T0001. Det er referert til målinger på punktet så tidlig som 1782, så det er nok disse målingene i området som ble brukt som grunnlag for rektangelkartet fra 1819. I 1875-77 var det et nytt måleprosjekt i området for å etablere grunnlag for ny kartlegging, og da ble det bygget nye varder på mange av de gamle punktene fra 1782-84, blant dem Blåkkåkletten [Blåkkåkleppen]. Det er denne varden fra 1875 som står der i dag. Det var stabsfanejunker Glad som hadde ansvaret for vardebyggingen, og vi må anta at han leide inn lokale krefter til arbeidet. Det stemmer at man gikk over til firkantvarde omkring 1912, men det var hovedsakelig på førsteordenspunkter. På andre punkter ble det bygget runde varder også etter 1912.

Transkripsjon av vedlagt punktbeskrivelse fra 1875-77:

1. Blåkkåkleppen inden Gaarden Østby i Tydals Annex til Selbo, Varden staar paa høieste Punkt, er en sylinder af Sten med 5 Fods Diameter [ca. 1,57 meter] og 6 Fods Höide [ca. 1,88 meter], i sentrum Jernbolt i Fjeldet. Fra Varden sees, foruden nærmeste Fjelde, Essandsjøen med omliggende Sætre. Fra Østby til Essandsætren 4 Timer og derfra til Fjeldets Top 2 Timers Marsch.

Med vennlig hilsen
Hans Marius Johansen

Trøndelag fylkeskommune
Tröndelagen fylhkentjælte

Hans Marius Johansen

Arkeolog/Seniorrådgiver
Seksjon kulturminner
hanjo@trondelagfylke.no
74 17 51 69 / 952 62 324
74 17 40 00 (sentralbord)
www.trondelagfylke.no

✓ 1. Blåakleppes under Gaarden Pøstby i Tydals Amne til Selbo; Varden
staar paa høieste Punkt, er en Cylinder af Sten med 5 Fods Diameter og 6 Fods
Hvide, i Centrum Jernbolt i Fjeldet. Fra Varden sees, foruden nærmeste Fjælde,
Essandsjøen med omliggende Lætre. Fra Pøstby til Essandssetren 4 Fimers og dere
fra til Fjeldets Top 2 Fimers Mærck.

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og
Sylan
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Saksbehandler, innvalgstelefon
Inge Hafstad, +47 74 16 80 66

Uttalelse til høring - varder på Blåkkåkleppen - Sylan landskapsvernområde

Det vises til brev datert 26. oktober 2022 der det bes om uttalelse til forslag om gjennomføring av tiltak – fjerning av «villvarder» på Blåkkåkleppen i Sylan landskapsvernområde. Dette er varder som ikke har noen funksjon eller kulturhistorisk verdi.

Statsforvalteren er i utgangspunktet positive til at slike «villvarder» tas ned, og at området tilbakeføres til sin naturlige tilstand. Imidlertid bør nasjonalparkstyret være oppmerksomme på følgende:

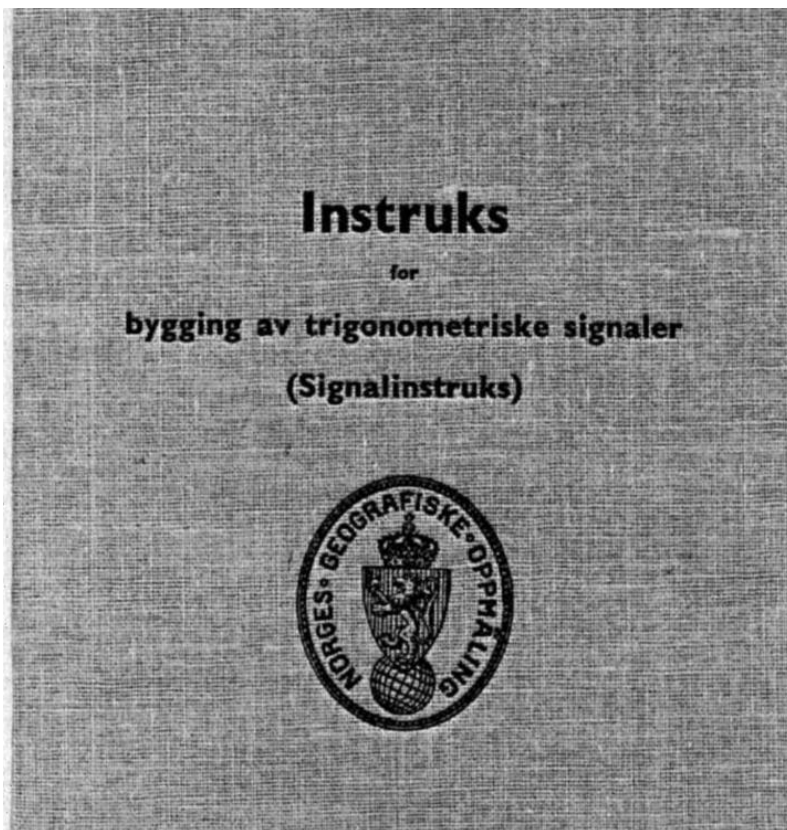
- Enkelte varder kan være samiske kulturminner, og Sametinget bør kontaktes og bistå i arbeidet for å sjekke ut dette. Samiske kulturminner fra før 1917 er automatisk fredet.
- Før arbeidet med å rive vardene og spre steinene ut over området bør arealet sjekkes ut for både samiske og ikke-samiske kulturminner, slik at man ikke risikerer at kulturminner forringes eller ødelegges.
- Tilbakeføring av den opprinnelige varslingsvarden bør gjøres i samråd med kulturminnemyndighetene.

Med hilsen

Gry Tveten Aune (e.f.)
seksjonsleder
Seksjon naturmangfold

Inge Hafstad
seniorrådgiver
Seksjon naturmangfold

Dokumentet er elektronisk godkjent

Muringa må utføres så nøyaktig som råd er, og ingen varde må forlates for den tilfredsstiller disse krava:

- 1) Den skal være helt regelmessig sett fra alle kanter.
- 2) Den skal være så stabil at den hverken ramler ned eller endrer form.

b. Rund steinvarde.

(Se bilag 5.)

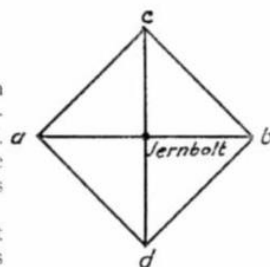
Jernbolten slås ned. Om bolten slås en sirkel med en radius på 0,75 m. Dette gjør en lettst ved å feste ei snor på 0,75 m til bolten med ei løkke. Omkretsen merkes på fjellet. Muringa utføres etter de regler som er nevnt på side 19, bokstav a.

Tverrmålet på varden må aldri være mindre enn 1,50 m. Er det meget vanskelig om stein, kan rekognoseringen bestemme at hogda på varden skal gjøres noe mindre enn vist på bilag 5.

c. Firkantet steinvarde.

(Se bilag 5.)

Jernbolten slås ned. Den ene diagonalen (a-b på skissa) bestemmes og måles ut. Skal lengda på diagonalene eksempelvis være 2,50 m, går fram slik:

Diagonalen a-b måles ut og punktene a og b merkes med feisel. 0-streken på målebandet holdes ved a og 3,54 m streken ved b. Målebandet strammes mot c som svarer til 1,77 m streken. Punktet c merkes med feisel og punktet d bestemmes på samme måte. Til kontroll måles

Arkivsaksnr: 2022/62-64

Saksbehandler: Lars Slettom

Dato: 24.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan	30/2022	02.12.2022

Skarvan og Roltdalen og Sylan - oppsummering av tiltak i 2022 og plan for 2023

Vedlegg:

- 1 Rammer og opplegg for statsforvalteren og verneområdestyrer - innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder, naturrestaurering og SNO-ressurser i verneområder - 2023
- 2 Vedlegg 1 Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder 2020-2025
- 3 Oppsummering - planleggingsmøte 1 - SNO - 01.11.2022 - SRS.docx
- 4 Planleggingsmøte1 011122 SRS.pdf
- 5 Innspill om ønsket SNO ressurs_2022_SRS

Forvalters innstilling

1. Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan godkjenner årets bruk av tiltaksmidler. Rapport fra oppsynets virksomhet i 2022 tas til orientering.
2. Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan ber nasjonalparkforvalteren merke seg innkomne forslag til tiltaksplanen på styremøtet og innarbeide disse, før søknad om midler for 2022 utarbeides.
3. Utforming og oversendelse av endelig søknad om tiltaksmidler til Miljødirektoratet og bestilling av oppsynstjenester fra SNO delegeres til arbeidsutvalget.

Saksopplysninger

Planleggingsmøtene er en formalisert prosess mellom forvaltningsmyndigheten og SNO lokalt for å sikre god dialog og forutsigbarhet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats og gjennomføring av tiltak i felt.

Tiltaksmidler til verneområdene blir tildelt fra Miljødirektoratet etter søknad hvert år. Planleggingsmøtet mellom verneforvaltningen og Statens naturoppsyn danner grunnlaget for søknad. Det ble gjennomført møte med oppsynet i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark og Sylan landskapsvernområde 01.11.2022. Referat fra møtet er vedlagt. Miljødirektoratet sender hvert år ut brev med rammer og opplegg for innmelding av behov for midler og bestilling av tjenester fra SNO. Miljødirektoratet har også utarbeidet en egen strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder gjeldende for 2020-2025.

Disse dokumentene er lagt ved som vedlegg, og er førende for hva nasjonalparkstyret kan få midler til.

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan fikk i februar tilsagn fra Miljødirektoratet på **kr 500 000**, og vi fikk senere en ekstrabevilgning på **300 000**, med bakgrunn i at vi hadde fått for lite til å gjennomføre planlagte tiltak. Tildelingen er gitt som en rund sum, slik at det er opp til styret å disponere midlene til de tiltakene som er innmeldt.

Tabellen viser oversikt over plan for tildelte og forventet bruk av midler til tiltak i 2022.

TILTAK Skarvan og Roltdalen og Sylan	Planlagt 2022	Forventet brukt	Kommentarer Status
<p>Tilretteleggingstiltak: Sti Vekta- Høystakken, kloppegging ved Nedre Stubbvollen</p> <p>Sti Storskarven, kloppegging, omlegging, istandsetting av bru ved Lomkjølbekken</p>	250 000 130 000	270 - 320 000 180 000	<p>Tiltaket er gjennomført. 550 meter ferdig klopp. Gjenværende materialer er klargjort for transport og for bruk i 2023. Ny ferdselsåre forbi Svendgardsvollen er under planlegging i samarbeid med grunneiere. Dialog med Stråsjøen hytteforening om ny samarbeidsavtale for ferdselsåre fra Vekta til Prestøyvollen. Innkjøp av kloppmaterialer Svendgardsvollen-Svartåsen (supplerende tildelingsmidler).</p> <p>Tiltak er gjennomført. 450 meter ferdig klopp. Omlegging 1 er påstartet, bru over Lomkjølbekken istandsatt, kloppmaterialer som skal gjenbrukes ved omlegging er klargjort for transport. Mer materialer innkjøpt. Ny adkomst fra Sildra er avklart etter befaringer med grunneier Sondalsskogene ANS.</p>
<p>Etablering av informasjonspunkt</p> <ul style="list-style-type: none"> - 705 Senteret i Tydal - Meråker sentrum 	150 000	160 000	<p>Infopunktet ved 705 Senteret er ferdig. Benker settes ut våren 2023.</p> <p>Grunnarbeid er utført ved infopunkt Meråker. Tavlevegg for infoplakater bestilles før årsskiftet. Ferdigstilles våren 2023. Delfinansiering på 200 000 kroner er utbetalt i 2020.</p>
Vedlikehold/oppfølging av skilt og besøkstellere	60 000	41 000	Innkjøp av stenger og skilt. Utskifting av løveskilt og 3 defekte opplysningsskilt i Sylan. Sykkel forbudt skilt satt opp ved Ekorrdøren. Oppfølging av besøksteller Nedalshytta.
<p>Informasjonstiltak</p> <ul style="list-style-type: none"> - Besøksrettet nettside for Sylan landskapsvernområde - Utstilling /foredrag 705 senter <p>«Natur under press»</p>	Egeninnsats	Egeninnsats	Opplysningsskilt, utarbeiding av temaplakater og brosjyrer, kjøp av bilder ble nedprioritert pga. begrenset tildeling av tiltaksmidler. Ny besøksrettet hjemmeside og FB-side for Sylan er etablert. Delfinansiering av utstilling og skolebesøk (egeninnsats).
<p>Skjøtselstiltak:</p> <p>Skjøtsel på setervoller Godtgjøring setereiere Prestøyvollen</p>	100 000	90 000	Gjelder skjøtsel på Røsetvollen, Stormoen, Svenskmoen og Øvre Stubbvollen utført av bruksberettigede. Prestøyvollen utført av eksterne.
<p>Kartlegging og opprydding av leirplasser -Langs Nesjøen og Essand</p>	20 000	0	Ikke gjennomført pga. mangel på tiltaksmidler
SUM	710 000	791 000	Rest på 9 000 kroner kan benyttes til uforutsette utgifter på postene over.

Arbeidet på Infopunktet ved 705 Senteret i Tydal er nå ferdigstilt. Benker vil bli satt ut våren 2023. På infopunktet i Meråker er det utført grunnarbeid. Tavlevegg for infoplakater bestilles før årsskiftet og ferdigstilles våren 2023.

I tillegg ble nasjonalparkstyret tildelt midler til utarbeiding av skjøtelsesplan for slåttemark på Stubbslåtten ved Prestøyen (50 000 kr). Skjøtelsesplanen for Stubbslåtten sammenstilles i felles rapport med skjøtelsesplaner for Stormoen og Svenskmoen. Tiltaket er gjennomført, og utkast til skjøtelsesplaner er utarbeidet av NTNU Vitenskapsmuseet og gjennomgått av brukere og nasjonalparkforvalterne. Fellesrapport vil bli levert innen utgangen av året.

Vi har hatt et eget prosjekt for utvikling av forvaltningsknutepunktet. Gjenværende midler fra dette prosjektet har blitt brukt til utstilling «Natur under Press» og foredrag om «røddlistearter i vår nære natur». Prosjektet ble sluttrapportert i juni 2022. Det ble søkt om autorisasjon for besøkssenter skog, men 705 Senteret ble ikke valgt ut i denne prosessen. Det er derfor aktuelt å søke om midler via ordningen tilskudd til besøkssenter for å kunne videreføre utstillinger på 705 Senteret. Søknadsfristen er 15. januar 2023.

Oppsynstjenester 2022

I bestillingen inngår også de ordinære oppsynsoppgavene SNO skal utføre. Det vises til referat fra planleggingsmøte 01.11.2022 og rapport fra oppsynet som presenteres i møte.

Plan for oppsynstjenester 2023-2026

Oppsynstjenester ligger i kjerneoppgavene for SNO og finansieres over SNOs budsjett. I møte skal vi også diskutere hvilke oppsynstjenester nasjonalparkstyret ønsker å prioritere.

Tabell 3: Plan og prioritering av oppsynstjenester

OPPSYN Skarvan og Roltdalen og Sylan	2023-2026	Prioritet 2023	Ansvar/ Kommentarer
Oppsyn sårbare arter (artskart)	x	1	SNO/fjelloppsyn.
Motorferdsel / kjøretraseer (GPS)	x	2	SNO/fjelloppsyn i samarbeid med politi
Bygninger/anlegg (bilder)	x	3	SNO/fjelloppsyn.
Ferdse, slitasje (herunder kjørespør) og forsøpling	x	4	SNO/fjelloppsyn ved tilstedeværelse i områdene. Sti-traseer kartlegges med tanke på behov for tiltak

Alle oppsynstjenester loggføres i SNOs verneområdelogg. Det legges opp til samme bestilling av oppsynstjenester som tidligere år.

Plan for tiltak i 2022-2025

I tabellen under er aktuelle tiltak i et 4-års-perspektiv satt opp. Det er satt opp en fireårig plan for tiltak basert på vedtatt besøksstrategi. Både styret og oppsynet oppfordres til å tenke over foreslåtte tiltak og aktuelle tiltak ut over dette. Søknadsfrist for tiltaksmidler er 10. januar 2023. Tiltakene skal også prioriteres i forhold til hverandre. Utarbeiding av endelig søknad til Miljødirektoratet foreslås delegert til arbeidsutvalget.

Tabell 2: Forslag til tiltak i 2023 og prioritering, samt foreløpig plan fram til 2026

TILTAK Skarvan/Roltdalen/ Sylan	2023		2024	2025	2026	Kommentarer
	Beløp	Prioritet				
Tilretteleggingstiltak: Sti fra Vekta og inn til Høystakken;		1				Grussti ferdigstilles vår 2023. Må prioriteres forutsatt avtale.
Bidrag grussti Vekta-Bårsethlia	300 000	1				Tilrettelegging forbi Svendgardsvollen prioriteres pga. grussti. Nødvendig med turskilt.
Tilrettelegging forbi Svendgardsvollen/Turskilt	85 000	2				Klopplegging til Høystakkbrua vil gi ny ferdselsåre til Prestøyhytta. Legge ned TT-sti. Materialer er kjøpt inn 2022.
Klopplegging Høystakken	50 000	2				
Steintrapper elvdal Høystakken	100 000	3	100 000			Steintrapper prioriteres hvis nok tiltaksmidler. Kan bli behov for tilrettelegging fra Prestøyvollen-Nedre Stubbvollen
Oppgradering Prestøyvollen – Nedre Stubbvollen, fjerne sviller/ ny klopp	100 000	4	150 000	150 000		
Klopplegging mot Storskarven Steintrapp Storskarven /vannrenner.	120 000	2				Beløp er grove anslag. Materialer er kjøpt inn i 2022. Ca. 30 m enkel steintrapp og 4-5 vannrenner
		1				
Ny adkomststi fra Sildra	130 000	2	130 000			Lage avtale med grunneier i 2023. Ferdigstille eksisterende sti først.
		3				
		3	300 000			
Tiltak innfallsporier - grunnarbeid - infotavler(cortenestål m fundamentering) - benker	600 000	3	600 000	600 000	100 000	2023: Ferdigstille Meråker. Nye innfallsporier på Nedalshytta og Bjørneggen
Skjøtsel - kulturlandskap - Skjøtsel på setervoller	150 000	4	150 000	150 000	150 000	Fortsette tidligere arbeid. Stubbslåten er ny voll
Vedlikehold av anlegg/skilt og besøkstellere	60 000	5	60 000	60 000	60 000	Gjelder alle verneområdene
Omlegging – tursti – Bjørneggen - Schulz	50 000	6				AU og TT gjennomførte befarings, august 2022
Kjøretrase – kraftgate Sylan	50 000	7	50 000			Befaring gjennomført 2022 - Samarbeidsprosjekt
Kartlegging og opprydding langs stranda Nesjøen og Essand	30 000	8				Telt og rasteplasser, både sommer og vinter
SUM	1 825 000		1 540 000	960 000	310 000	

Ansvarlig for gjennomføring av tiltakene er forvalter i samarbeid med oppsynet. Kostnader til flere av tiltakene er grove anslag, og det skal lages mer detaljerte kostnadsoverslag for tiltakene før søknad sendes.

Mer detaljer rundt de ulike tiltakene vil bli presentert på møte.

Adresseliste

Trondheim, 02.11.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/11767Saksbehandler:
Vibeke Husby

Rammer og opplegg for statsforvalteren og verneområdestyrer - innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder, naturrestaurering og SNO-ressurser i verneområder - 2023

Elektronisk søknadssenter (ESS) skal benyttes for å melde inn behov for midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering, finansiert over ny kap./post 1420.31. Frist for innmelding er 10. januar 2023. Innmeldingen skal bygge på planleggingsmøter mellom forvaltningsmyndighet for verneområdene og SNO lokalt. Prioritering av oppsynsinnsats fra SNO skal inngå i møtene. Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet skal inviteres til planleggingsmøtene hos Statsforvalteren.

1. Post 1420.31 – Tiltak i verneområder og naturrestaurering

Ny kap./post 1420.31

Kap./post 1420.38 (restaurering av myr og annen våtmark) er i forslag til statsbudsjett for 2023 slått sammen med den gamle kap./post 1420.31 - *Tiltak i verneområder*. Ny 31-post heter *Tiltak i verneområder, og annen natur, inkludert restaureringstiltak*.

For 2023 vil vi opprettholde to skjemaer i ESS for innmelding av behov for tiltak finansiert over den nye 31-posten. Ett skjema heter *Midler til tiltak i verneområder* og det andre heter *Midler til naturrestaurering*, altså tilsvarende ordning for innmelding som før.

Naturrestaurering

Posten kan benyttes til å restaurere forringet natur i terrestriske økosystemer som våtmark, skog, fjell, kulturlandskap og åpent lavland. Vi er inne i FNs tiår for naturrestaurering (2021-2030). Restaurering er nødvendig for å stoppe tapet av naturmangfold og under dette virkninger av klimaendringene. Midlene skal benyttes til å gjennomføre restaureringstiltak, blant annet med grunnlag i *Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025)*. Statsforvalteren i Oslo og Viken og

Statsforvalteren i Innlandet kan bistå med faglige råd knyttet til restaurering av myr. Det kan meldes inn behov for midler til styrket kapasitet på naturrestaurering hos Statsforvalterne fra kap. 1420.21.

Restaurering i de trua naturtypene sanddynemark, sørlig etablert sanddynemark og åpen grunnlendt kalkmark i boreonemoral sone prioriteres høyt, men det kan også meldes inn behov for midler til restaurering i andre terrestriske naturtyper, såfremt det legges ved en prosjektbeskrivelse av tiltakene. Behov for midler til hogst av fremmede treslag i verneområder meldes også inn i skjemaet for *Naturrestaurering* i ESS. Statsforvalteren i Vestland kan bistå med faglige råd knyttet til slike hogster.

Midlene kan benyttes til naturrestaurering både innenfor og utenfor verneområder. Kap. post 1420.31 er ikke en tilskuddspost og kan ikke benyttes til tilskudd. Det er kun Statsforvalteren og verneområdestyrene som har adgang til å melde inn behov for midler i ESS. Eventuelle initiativ fra annet hold, med plan om restaurering utenfor vernegrensene, må gå via Statsforvalteren. Det er Statsforvalteren og verneområdestyrene som har det økonomiske ansvaret for tiltakene, inklusive ansvar for rapportering.

Tiltak i verneområder

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes og bedres. Miljødirektoratet legger *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder* til grunn for tildeling av midler, se vedlegg 1. Prioriteringene i strategien skal også følges ved innmelding av tiltak. Det kan meldes inn behov for tiltak i alle typer av verneområder, inkl. marine verneområder og andre verneområder i sjø.

Alle tiltak skal kostnadsberegnes og gis unik prioritering. Alle innmeldte tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings- eller skjøtselsplan, besøksstrategi eller andre relevante styringsdokumenter. Tiltaksplaner i FPNV (forvaltningsplan på nett) er koblet til søknadskjema i ESS. Disse tiltaksplanene åpnes i ESS, og FPNV-tiltak velges direkte inn i søknadsskjemaet.

Det kan tildeles midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er direkte knyttet til tiltak.

Statsforvalteren har ansvar for å kontakte kommuner med forvaltningsmyndighet for mindre verneområder for å registrere behov for tiltaksmidler. Innmeldte behov skal samordnes og prioriteres av Statsforvalteren i dialog med kommunene og inngå i den samlede prioriterte innmeldingen.

Pågående skjøtselstiltak

Statsforvalteren kan for 2023 søke om en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke for pågående skjøtselstiltak (ved senere endringer i fylkesinndeling tar vi forbehold om endret fordeling). Dersom behovet skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Tiltak der SNO er økonomisk ansvarlig, meldes inn som enkelttiltak i ESS, og ikke som del av en ramme.

Fremmede arter

For bekjempelse av mink, rynkerose og stillehavsøsters er det utarbeidet handlingsplaner (DN-rapport 5-2011, DN-rapport 2013-1 og Rapport M-588, 2016). Prioriteringer gitt i handlingsplanene skal følges ved innmelding av behov for midler til slike tiltak, og metodene som er gjengitt i planene skal benyttes.

Ved minkbekjempelse kan fellingsinstruksen kun tas i bruk av tjenesteytere som er kontraktert av SNO.

Informasjonstiltak

Alle informasjonstiltak som iverksettes skal være i henhold til [merkevaren Norges nasjonalparker](#) og være forankret i en besøksstrategi. For verneområder forvaltet av verneområdestyrer og for verneområder med status som Ramsarområde, skal besøksstrategier sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning. Alle henvendelser knyttet til informasjonstiltak rettes til merkevare@miljodir.no.

Områder som har eller tåler mye besøk, områder som har særlig sårbare naturverdier (med behov for kanalisering av ferdsel), samt bynære områder skal prioriteres ved utarbeidelse av besøksstrategier.

Behov for midler til informasjonstiltak i prioriterte områder meldes inn via ESS. Statsforvalteren må samordne og gjøre en prioritering av forslag om informasjonstiltak fra kommuner med delegert forvaltningsmyndighet.

Statsforvalteren kan for 2023 melde inn behov for en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke til informasjonstiltak m.m. (ved senere endringer i fylkesinndeling tar vi forbehold om endret fordeling). Dersom Statsforvalterens behov skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Informasjonstiltak som SNO skal være økonomisk ansvarlig for, meldes inn som enkelttiltak i ESS.

Verneskilt og skiltstenger

Totalt behov for antall verneskilt, underskilt og skiltstenger meldes inn sammen med de andre tiltakene i ESS. Det skal benyttes en egen linje for skilt og en annen for stenger, og respektive antall og type skilt/stenger oppgis i merknadsfeltet.

Retningslinjene for bruk av verneskilt er justert, og det er utviklet et opplegg for å ta i bruk underskilt med spesiell lokal tilpasning. Retningslinjene og mer informasjon om verneskilt finner du her:

https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/alle-tema/verneomrader/retningslinjer-for-bruk-av-verneskilt_mdir_mai_2021.pdf

Verneskilt, underskilt og skiltstenger til verneskiltene kan nå bestilles via en felles bestillingsløsning fra vår leverandør Reklameservice AS: <https://miljodir.reklameservice.no/>. Bestillingsløsningen krever innlogging, og passordet er *miljodirektoratet*.

2. Innmeldinger av diverse andre behov

Driftsmidler til verneområdestyrene

Verneområdestyrene skal melde inn ønske om driftsmidler over post 1420.21 i ESS. Nærmere informasjon om hva det kan søkes om finnes i veiledningen til søknadsskjemaet i ESS under "Bestillingsdialog", "Behovsinnmelding statsforvalteren". Midler til driftsoppgaver i verneområdene kan ikke dekkes over post 1420.31, men kan omsøkes under post 1420.21.

Forvaltningsplaner og bevaringsmål

Forvaltningsplaner skal utarbeides i det nettbaserte FPNV-systemet. Behov for midler til forvaltningsplaner skal meldes inn i ESS.

Det legges stor vekt på effektmåling av tiltak, og vi oppfordrer forvaltningsmyndigheten til å etablere bevaringsmål i NatStat - Naturstatus for verneområder, som er utviklet for dette formålet. Se informasjonsskriv for fremgangsmåte og nærmere detaljer her: [Etablere bevaringsmål i NatStat \(fm-nett.no\)](https://www.miljodirektoratet.no/om-miljodirektoratet/verneomradene/natstat)

Ferdselstellere

Behov for Miljødirektoratets elektroniske ferdselstellere meldes inn i ESS. Det skal meldes inn både behov for å kunne beholde tellere som allerede er i bruk og behov for nye tellere. I kostnadsfeltet skrives kr 1. Behovet må begrunnes, da det erfaringsvis er stor etterspørsel etter tellere. SNO, eller en av SNOs tjenesteytere, skal bistå ved utsetting og innrapportering av koordinater, stedsnavn og innlegging i basen. Behov for personalressurser i felt for oppsetting og drift, meldes inn i SNOs bestillingsskjema, se vedlegg 2.

Marint søppel

Det er en egen tilskuddspost (post 71) som omhandler marin forsøpling. Statsforvalteren vil her kunne oppfordre frivillige og ideelle organisasjoner og stiftelser, private bedrifter, selvstendige kommunale og interkommunale selskaper og samarbeidsorganer til å søke for å få til et samarbeid om rydding innenfor de kystnære verneområdene. Minstesummen det kan søkes om over denne ordningen er kr. 300.000. Behov for midler til mindre tiltak knyttet til rydding av marint søppel i verneområder kan meldes inn i ESS (*Tiltak i verneområder*).

3. Planleggingsmøter for verneområdearbeid

Planleggingsmøtene med Statsforvalteren (tidligere omtalt som bestillingsmøter) skal som i fjor kun omhandle verneområdearbeid. Møtene skal sikre god dialog og forutsigbarhet i verneområdearbeidet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats, gjennomføring av tiltak og overvåking (bevaringsmål) som SNO kan utføre.

På møtet i november/desember skal SNO rapportere fra årets arbeid, og utfordringer og behov for kommende år skal diskuteres. SNO er selv ansvarlig for planlegging, prioritering og økonomi for gjennomføring og rapportering av tilsyns- og kontrolloppgaver. Det er viktig at

forvaltningsmyndigheten drøfter faglige utfordringer og tilsynsbehov med SNO og kommer med innspill til prioriteringer av tilsynsvirksomheten for kommende år. Forvaltningsmyndighetene kan i tillegg ha behov for å få utført feltoppgaver som registreringsarbeid, bevaringsmål eller tiltak i verneområder (restaurerings-, skjøtsels- eller tilretteleggingstiltak). Behov for slike tiltak fra SNO drøftes i møtet. Dette gjelder også tiltak knyttet til Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025) og eventuelle andre oppgaver knyttet til restaurering av natur.

Behov for personalressurser sendes SNO til postmottak@miljodir.no på vedlagte skjema (vedlegg 2) i Excel-format. Det samme skjemaet skal brukes for både store og små verneområder. SNO vil avstemme disse oppgavene opp mot andre pålagte oppgaver, samt kapasitet og kompetanse.

For tilsynsoppdrag i verneområder forvaltet av Statsforvalteren, ønsker vi at embetets «Skjema tilsynsbehov i verneområdene» brukes som grunnlag og at aktivitetsomfanget diskuteres og eventuelt justeres.

Oppgaver knyttet til registrering og skjøtsel av kulturminner må avklares med regional kulturminnemyndighet før de meldes inn til SNO-lokalt. Dette er for å kunne vurdere muligheten for å samkjøre ønskede tiltak.

4. Elektronisk søknadssenter (ESS)

Elektronisk søknadssenter (ESS) vil være klart for innmeldinger i skjemaene *Tiltak i verneområder og Naturrestaurering* fra og med 15. november 2022.

Behov for tiltaksmidler skal meldes inn med netto beløp, det vil si uten merverdiavgift. Den regnskapsmessige håndteringen ved bokføring av merverdiavgift, omtales i Rundskriv R-116 fra Finansdepartementet.

Tiltaksmidlene vil bli tildelt i hovedtildelingen i februar 2023. Dersom det skulle bli behov for supplerende tildelinger knyttet til uforutsette utgifter, meldes behov inn på e-post, se adresser under.

Det må være klart hvem som skal være økonomisk ansvarlig for de ulike tiltakene når de legges inn i ESS. Dette lar seg ikke lett endre etter tildeling av midler.

Dersom klimatiske forhold, som for eksempel frossen mark, gjør at enkelttiltak bør realiseres før midler formelt blir tildelt, må tiltaket forhåndsklareres med Miljødirektoratet, ved:

- Vibeke Husby vibeke.husby@miljodir.no for verneområder forvaltet av Statsforvalteren og av kommuner med delegert forvaltningsmyndighet
- Olav Nord-Varhaug olav.nord-varhaug@miljodir.no eller Ingrid Moe Dahl ingrid.moe.dahl@miljodir.no for verneområder forvaltet av verneområdestyrer

Forhåndsklareringen forutsetter at tiltaket er høyt prioritert i bestillingen. De aktuelle tiltakene legges *både* inn med prioritering i ESS med merknad om forhåndsklarering og formidles i egen e-post.

Frist for forvaltningsmyndigheten for innmelding i ESS og for bestilling av SNO-ressurs i eget skjema, er **10. januar 2023**.

Elektronisk søknadssenter <https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/>

5. Rapportering

Rapporteringen av mer-/mindreforbruk skal skje i forbindelse med rapport pr. 31. aug. 2023, økonomirapportering pr 1. november og Endelig årsrapport (EÅR) pr. 31. des. 2023. Samtidig med EÅR skal det i 2023 rapporteres i ESS på enkelttiltak finansiert over post 1420.31 (*Tiltak i verneområder og Naturrestaurering*). Manglende rapportering kan få konsekvenser for senere tildelinger.

Planlagte tiltak som ikke blir realisert, rapporteres fortløpende til Miljødirektoratet. Det kan da frigjøres tiltaksmidler som kan komme andre verneområder til gode.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust

Morten Kjørstad

avdelingsdirektør
Land- og friluftslivavdelingen

avdelingsdirektør
Statens Naturoppsyn

Vedlegg

1. Strategi for bruk av tiltaksmidler 2020-2025
2. Skjema for innspill om ønsket SNO-ressurs

Adresseliste:
Alle Statsforvaltere
Alle verneområdestyrer

Kopi til: Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder, 2020-2025

Innledning

Regjeringen vil bevare et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner, og en god forvaltning av verneområder er viktig for å kunne nå dette målet. Regjeringen ferdigstilte i 2019 Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene, og ett av tiltakene i planen er å oppdatere strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder innen 2021. Ifølge tildelingsbrevet til Miljødirektoratet for 2019 skal "Styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene og oppfølging av handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene" prioriteres. Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, samt forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Klimaendringene kan forventes å gi økt stress for mange av artene og naturtypene i verneområdene og kan gi endringer i sammensetningen av arter. For å minimere de negative effektene av klimaendringer på verneverdiene, må andre negative påvirkninger begrenses mest mulig. Eksempler på dette er gjengroing, forstyrrelser og forurensning. I tillegg bør forvaltningen av verneområder nå ta ekstra hensyn til klimaeffekter i planlegging av tiltak. Skjøtselstiltak, som fjerning av fremmede arter, må for eksempel antas å øke i omfang som følge av klimaendringene, og planlegging av tilretteleggingstiltak som etablering av stier og broer, må ta høyde for økte nedbørsmengder med påfølgende flom- og rasfare.

Tiltaksposten – Statsbudsjettets kap./post 1420.31

Det overordnede målet for forvaltning av verneområder er å ivareta verneformålet og verneverdiene i det enkelte verneområde. Postbeskrivelsen for post 1420.31 Tiltak i verneområde, gir viktige formelle rammer for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres. Størrelsen på tiltaksposten avsettes i hvert års statsbudsjett og har i de siste årene økt. I statsbudsjettet for 2019 (Prop.1S (2018-2019) står følgende:

"Midlane går til tiltak som er naudsynte for å ta vare på verneverdiene, inkludert utgreiingar som er naudsynte før tiltak, informasjonstiltak og skjøtels- og tilretteleggingstiltak. Tilretteleggingstiltaka omfattar opparbeiding av stigar, klopping og merking for å betre tilgjenge i verneområda og samstundes styre ferdsla i og rundt sårbar natur i verneområda. Midlane nyttast òg til informasjonstiltak i alle typar av verneområde i samband med ny merkevarer for Noregs nasjonalparker og til utarbeiding av besøksstrategiar for nasjonalparker og andre verneområde med store besøkstal eller særskilde utfordringar. Alle tiltak skal vere i tråd med godkjent forvaltings-/skjøtelsplan for verneområda og andre relevante styringsdokument."

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.

For å kunne ivareta verneverdiene innenfor verneområder, vil det av og til være nødvendig å gjennomføre tiltak også utenfor verneområdene. Dette betinger samarbeid og avtale med grunneiere. Et eksempel på et slikt tiltak er når uttak av fremmede arter innenfor og utenfor vernegrensene må sees i sammenheng for at tiltaket skal få optimal effekt.

For å oppnå en god forvaltning av verneområder, kan det være nødvendig med generelle naturkartlegginger, sårbarhetsvurderinger, brukerundersøkelser, utarbeidelse av forvaltnings- og skjøtelsplaner, overvåking og

utarbeidelse av nettsider o.a. Slike tiltak finansieres ikke over kap./post 1420.31, men over andre budsjettposter.

Forutsetning for tildeling av midler

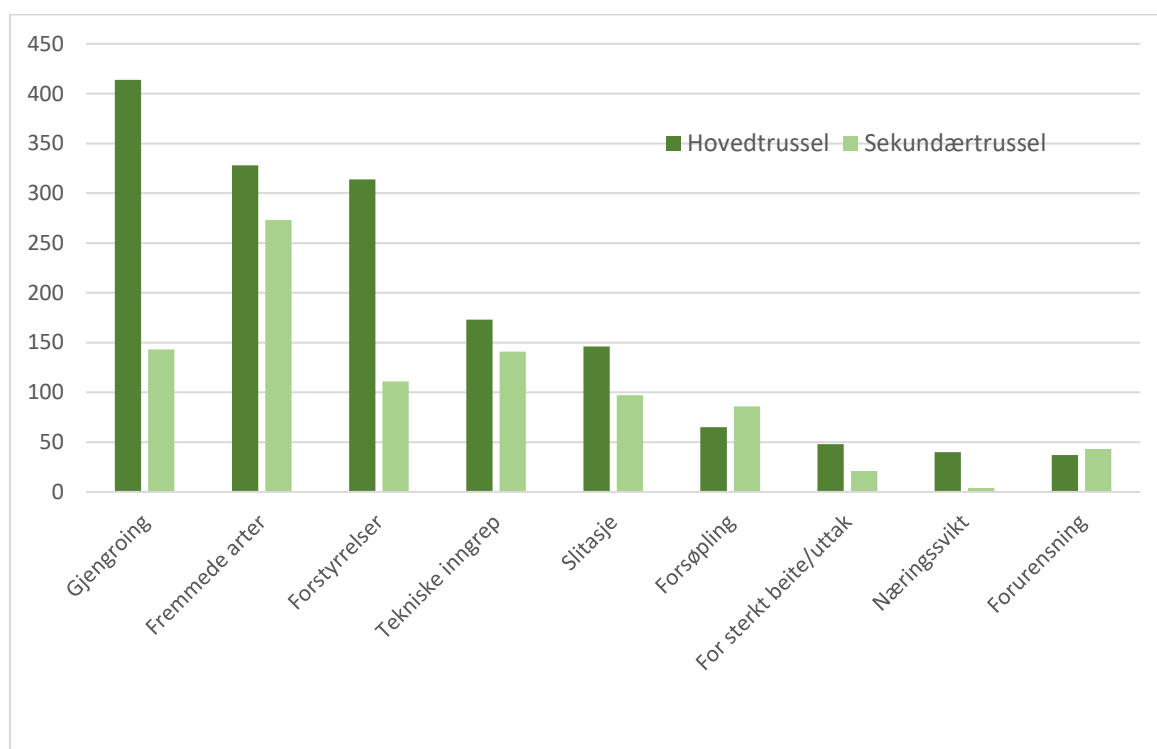
Tiltak skal være forankret i en skjøtts- eller forvaltningsplan, en besøksstrategi for området eller andre relevante styringsdokumenter.

I forkant av innmeldingen må formaliteter rundt tiltaket være avklart, som planavklaringer og innhenting av nødvendige tillatelser for gjennomføring av tiltaket. I tillegg må eierforhold og tilsyns-/drift- og vedlikeholdsavtaler være avklart.

I Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene er det presisert at "For større installasjoner som fugletårn mv. er det krav om en betydelig samfinansiering fra andre for å kunne prioritere tiltaket. Videre må eierforholdet og vedlikeholdsansvaret avklares på forhånd."

Prioriteringer ved bruk av midler til tiltak i verneområder

Klima – og miljødepartementet har bedt om en styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene. Bedring av tilstanden i verneområder, slik at antall truede verneområder reduseres, vil derfor ha fokus. De største negative påvirkningsfaktorene er gjengroing, fremmede arter, forstyrrelse av dyrelivet, tekniske inngrep og slitasje på vegetasjon, figur 1.

Figur 1. Trusselfaktorer i verneområder pr 31.12.2017

Ved fordeling av midler til skjøtsel og besøksforvaltning, skal tiltakene som gir størst positiv effekt på tilstanden og som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer prioriteres.

Etablerte skjøtselstiltak i naturtyper som krever kontinuerlig skjøtsel for å opprettholde god tilstand (løpende

skjøtsel), skal prioriteres høyere enn nye, større prosjekter. Det finnes likevel tilfeller der strakstiltak bør prioriteres. Dette gjelder f.eks. der det oppdages nye forekomster av fremmede arter med stort spredningspotensiale og der trua arter eller naturtyper står i fare for å gå tapt. Et annet eksempel kan være sikkerhetstiltak knyttet til besøksforvaltningen.

I verneområder der verneformålet trues av manglende skjøtselstiltak, og der det er behov for oppstart av tiltak umiddelbart, vil slike tiltak prioriteres foran besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet. Tiltak for å styrke besøksforvaltningen kan eventuelt gå parallelt med nødvendige skjøtselstiltak.

Et delmål med budsjettposten er å tilrettelegge for de besøkende med informasjon i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker. I enkelte verneområder er det ikke ønskelig med økt ferdsel av hensyn til verneverdiene. I slike områder er likevel god, oppdatert informasjon i tråd med merkevaren viktig.

Målet med forvaltningen av verneområdene er å redusere truslene mot verneverdiene og å ønske folk velkommen inn for gode naturopplevelser.

Strategien vår for å nå dette målet, vil være å prioritere tiltak som innretter seg mot en bedret tilstand i verneområdene. Dette vil være tiltak som innrettes mot trusselfaktorene for de aktuelle områdene, og slike tiltak kan være både skjøtselstiltak og tilretteleggingstiltak. For å sikre en god opplevelse for besøkende, vil vi følge opp tiltak som er fremmet i besøksstrategier, og inkludert er bruk av merkevaren Norges nasjonalparker.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer knyttet til trusselbildet. Ramsar-områder og truede naturtyper prioriteres høyest blant disse tiltakene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Bruk av merkevaren Norges nasjonalparker i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Bruk av merkevaren i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

Finansiering av større tilretteleggingstiltak

Midler til opprettelse av installasjoner som informasjonspunkt, toalettbygg og parkeringsplasser i tilknytning til verneområder, må være forankret i en godkjent besøksstrategi for å kunne bli prioritert. Tiltaksmidler kan brukes til (primært å delfinansiere) gjennomføring av denne typen tilrettelegging, og søknader til slike anlegg skal være godt begrunnet med bl.a. informasjon om besøkstall og eksisterende bruk av området.

Tilrettelegging etter universell utforming i verneområder

Universell utforming av stier innebærer krav til dekke, terrengutforming og bredde som vanskeliggjør denne typen tiltak i verneområder. I verneforskriftene er det et generelt forbud mot tyngre tekniske inngrep, og de har som den klare hovedregel ikke dispensasjonsbestemmelser som hjemler universell tilrettelegging i verneområdet. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml. § 48 første ledd, første alternativ, vil sjelden kunne anvendes da universell utforming medfører terrenginngrep som strider mot verneformålet og påvirker verneverdiene. Hvorvidt et omsøkt tiltak er i konflikt med forskriften må vurderes i det enkelte tilfellet.

Utenfor verneområdet, i tilknytning til innfallsporter eller startpunkt, kan det i enkelte tilfeller være aktuelt å etablere tilretteleggingstiltak med universell utforming. Også utenfor verneområder bør forvaltningsmyndighet være bevisst på inngrep som påføres terrenget og gjøre en vurdering av om behovet står i forhold til kostnader og inngrep.

På denne bakgrunnen vil det være høy terskel for tildeling av midler utover det som kan defineres som "enkel tilrettelegging" i verneområder.

Kulturminner i verneområder

Kulturminner er en del av verneformålet i de aller fleste nasjonalparker og i enkelte andre verneområder. Ansvar for oppfølging og ivaretagelse av kulturminner ligger hos kulturminnemyndighetene. Det er egne poster på statsbudsjettet for forvaltning av kulturminner, og tiltaksmidler prioriteres vanligvis ikke til dette formålet. Skjøtsel av enkelte kulturminner, slik som steingjerder, gravrøyser og fangstsystemer, kan likevel vurderes prioritert for samfinansiering med kulturminnemyndigheten. Eksempler på tiltak som *ikke* finansieres av tiltaksmidler eller driftsmidler er vedlikehold av bygninger i verneområder. Ansvar for finansiering av vedlikehold og drift av bygninger ligger hos eier.

Oppsummering – planleggingsmøte 1 med SNO – 01.11.2022

Skarvan og Roltdalen nasjonalpark og Sylan landskapsvernområde

KL. 09 – 12 på 705 Senteret i Ås i Tydal

Deltakere:

Ivar Rimul – Stjørdal og Meråker fjellstyrer

Unni Killi – Selbu fjellstyre

Kristin Lund Austvik, SNO

Berit Broen, SNO

Marit Østby Nilsen, Fjelldriv AS

Marit Sophie Berger, nasjonalparkforvalter

Lars Slettom, nasjonalparkforvalter

Møtet tok utgangspunkt i bestillingen for 2022

- **Stien Vekta-Høystakken:**

Befaring med «Stiskolen» 13.juli. 550 m klopp er lagt ut ved Nedre Stubbvollen. Befaring med Nasjonalparkstyret fra Prestøyhytta og til Vekta 23. – 24. august. Grusstiprosjektet til Stråsjøen hytteforening er godkjent etter pbl. av Selbu kommune. Prosjektet ble igangsatt 31.10.22. Samarbeidsavtale med Stråsjøen hytteforening er under arbeid. Denne avtalen må også avklare forholdet med den gamle dispensasjonen som ble gitt til eksisterende kloppsti, slik at denne blir ryddet bort. Eksisterende klopp gjennom reservatet er delvis i svært dårlig forfatning. Klopp fram til gapahuken ved Svartåsfossen går også innom naturreservatet. Denne er anlagt av hytteforeningen og er ikke verneforvaltningens ansvar.

Siste biten fra elvedal ved Nedre Stubbvollen og videre inn til Høystakken gjenstår for klopplegging. Har behov for 350 m ny klopp + stein til enkle steintrapper i bekkedalen. Stein tas fra elva – avklart med NVE, men må i tillegg avklares med grunneier.

Kråkebur innenfor Stubblia er brent opp og netting blir kjørt ut med snøscooter.

Behov for tilrettelegging på sti fra enden av grussti før Svendgardsvollen og inn på eksisterende sti ved Svartåsen. Fjerning av klopp må skje fram til Svartåsen. (ansvar Stråsjøen hytteforening)

- **Turstien til Storskarven**

Ny bru ved Lomkjølen. 450 m ny klopp. Omlegging 1 startet klopplagt med ca 70 m ny klopp. Flytting og gjenbruk av klopp. Befaring med «Stiskolen» og Aajege 12.juli. Nasjonalparkstyret, NTT, grunneierne og Sametinget deltok på befaring 23.08. Omlegginger godkjent av de aktuelle parter. Gjenstår å inngå avtale. (viser til lysark). Omlegging 1 er klargjort, mindre

supplering av klopp, kan ferdigstilles i 2023. Omlegging 2 – trasevalg er klart. 100 m klopp er tatt opp og klar til flytting – må ha en del i tillegg. Gjennomføre både omlegging 1 og 2 i 2023. Aktuelt med bevaringsmål for å følge med på tilgroing av vegetasjonsskader på gammel trase. Videre tiltak oppover mot toppen planlegges for 2023, sårbarhetskartlegging med forslag til tiltak; klopp, vannrenner, steintrapp (viser til lysark). Få til et opplegg med «Stiskolen» for arbeidet med stein i øvre del?. Få med våre lokale aktører for kompetanseoppbygging.

- **Kartlegging av samiske kulturminner**

Feltarbeid i Skarvan og Roltdalen 2022. Flere nye funn og vi har fått bedre dialog med Sametinget om samiske kulturminner. Informasjonstiltak vurderes ift. de samiske kulturminnene.

- **Skjøtsel av slåttemark. (viser til lysark).**

Skjøtelsesplanene må kunne brukes som eksempel for andre voller. Vedhogst til Schulz – blinking ved Statskog i tråd med skjøtelsesplanen vil være en vinn-vinn-situasjon. TT kan være interessert i dette.

- **Omlegging turiststi - Bjørneggen Schulzhytta.**

Befaring gjennomført og enighet om omlegging – (viser til lysark). Vintertrasè må flyttes – detaljplanlegge med TT om gjennomføring – unngå forstyrrelser i hekke- yngletiden. SNO ønsker å delta på arbeidet.

- **Ny bru er planlagt over Fagermoa**

TT ønsker ny bru og søknad kommer. Viktig med dialog tidlig i prosessen – plassering må vurderes.

- **Telledata**

Aktuelt å søke om ekstra teller ved Stråsjøen. Teller tatt ned fra Sundalen og levert til Miljødirektoratet. Teller i Skarpdalen står ute. Flyttes til bru når sti flyttes av TT. Telledata for de ulike tellerne ble vist i presentasjon.

- **Infopunkt**

705 Senteret er ferdig. Meråker sentrum – gjenstår en del her. Bjørneggen og Nedalshytta i 2023. Natursti ved Nedalshytta er aktuelt. TT er positive.

- **Oppsynstjenester**

Få gps-registrert kjøretreaser for snøscooter. Lagre gpx-filer i egen mappe. Brukes i forvaltning av motorferdsel og koordinering med kommunen.

Verneområdeloggen (VOM) er under utvikling.

Registrering av bygg og anlegg. Her kan vi bruke VOM, men det er foreløpig tungvint. Fieldmaps er en annen mulighet. Lagre bilder av bygninger/anlegg i egen bildemappe for de ulike verneområdene.

Registrering av arter i artsobservasjoner – viktig for å bedre kunnskapsgrunnlaget i verneområdene. Registrere forvaltningsmessig viktige arter /rødlistearter / fremmede arter med høy risiko.

- **Informasjon**

Viser til lysark. Lage kommunikasjonsplan – mulig vi får til et samarbeid om en kommunikasjonsmedarbeider for flere verneområdestyrer.

- **Ulovligheter**

Viser til lysark. Mer fokus på forebyggende arbeid -informasjon og veiledning. Følge opp ulovligheter i tråd med veileder – straffespor/forvaltningsspor/veiledning.

Sylan landskapsvernområde

- Varder på Blåkkåkleppen. Behov for tiltak mot villvarder. Avklare med kulturminnemyndigheter og grunneier.
- Defekte skilt med rein/fjellrev - alle tre skilta i Sylan er byttet ut. Sykling forbudtskilt mangler fortsatt ved Nordsylen og Fiskåhøgda ellers OK.
- Teller ved Ekorrdøren i 2022 flyttes til Storerikvollstien i 2023. Teller tatt ned for lagring.
- Kjøresporet under kraftledningen. Prøve å få til en langsiktig løsning der naturverdiene ivaretas (klopplagte kjørespor), og en omforent løsning med brukerne også om finansiering. Viser til lysark.
- TT vil legge tråkkstein i Fiskåa for å forenkle kryssing av elva. Finnes det stein i nærområdet? Store steiner vil kunne endre vannstrømmen, må i tilfelle få uttalelse fra NVE.
- Sti til Syltjønna – unngå rundløype rundt tjønna av hensyn til dyrelivet.
- Bra fjellrevår i år - 8 kull verifisert i Sylan – Skardsfjella – Kjølffjella - 37 valper. Ett kull i Kjølifjella med 10 valper! En fjellrevtiske hentet inn i avlsprogrammet til Miljødirektoratet/NINA på Oppdal.
- Sylan får publikumsvennlig nettside og egen FB-side.

Det vises til presentasjon med lysark som ble vist på møtet.

Referent: Marit Sophie Berger og Lars Slettom

Bestillingsmøte 2

Skarvan og Roltdalen

01.11.2022

Innspill om ønsket SNO ressurs i verneområder. (Sett inn nye linjer for hvert ønsket utført oppdrag)

2022					
Forvaltningmyndighet					
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan					
Verneområde/Tema	Prioritering	Beskrivelse av oppdrag og metode	Forankring i planverktøy	Rapportering (Verneområdelogg, Artsobs, Natstat).	Merknad
Verneområde/Tilrettelegging					
Vedlikeholdsarbeid/ettersyn på eksisterende anlegg.	1	Gjelder vedlikehold av tavler og løveskilt med underskilt, samt oppfølging av teller. Sylan landskapsvernområde og Sankkjølen NR	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Delvis tjenestekjøp lokalt.
Stitrase Nedalshytta - Syltjønna	1	Gjelder supplerede tiltak på sti ned mot steintrappene, samt utbedring klopp på stistrekningen inn til Syltjønna.	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Trondhjems Turistforening er ansvarlig for stien.
Vedlikeholdsarbeid/ettersyn på eksisterende anlegg.	1	Løpende vedlikehold av tavler og løveskilt med underskilt, samt oppfølging av tellere. Skarvan og Roltdalen NP, Stråsjøen-Prestøyen NR og Rangeldalen NR	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Tjenestekjøpsavtale mellom SNO og fjellstyrene.
Stitrase Sundalen- Storskarven.	1	Ansvar for gjennomføring av tiltak for tilrettelegging jf nærmere bestilling. Samarbeid med Nord-Trøndelag turistforening	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Tjenestekjøpsavtale mellom SNO og fjellstyrene.
Stitrase Prestøvollen - Høystakken	1	Ansvar for gjennomføring av tiltak for tilrettelegging jf nærmere bestilling. Avklaring med grunneiere og Stråsjøen hytteforening.	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Tjenestekjøpsavtale mellom SNO og fjellstyrene.
Verneområde/Skjøtsel					
Skjøtsel på prioriterte setervoller i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark	1	Kontaktperson for setereierne vedrørende praktisk gjennomføring av skjøtsel. Kontroll av gjennomført skjøtsel. Ansvarlig for gjennomføring av evt. skjøtsel ved tjenestekjøp.	Skjøtelsplan	Verneområdelogg	Skjøtsel utføres av setereierne etter nærmere avtale. Skjøtsel ved tjenestekjøp utove dette kan bli aktuelt
Verneområde/Bevaringsmål					
Registrering/overvåking av arter	1	Spesielt Jaktfalk og fjellrev, men også andre rødlista arter, Skarvan og Roltdalen, Stråsjøen-Prestøyen, Rangeldalen	Forvaltningsplan	Artsobs	Tjenestekjøpsavtale mellom SNO og fjellstyrene.
Registrering/overvåking av arter	1	Spesielt Jaktfalk , kongeørn og fjellrev, men også andre rødlista arter. Sylan og Sankkjølen	Forvaltningsplan	Artsobs	Delvis tjenestekjøp lokalt
Verneområde/Tilsyn og kontroll					
Oppsyn med motorferdsel(1), ferdse(2),forsøpling(2) og byggetiltak(3)	1,2,3	Oppsyn kjørespor etter barmarkskjøring, og evt ulovlig snøscooterkjøring. Oppsyn med forsøpling langs TTs ruter og strandsonen langs Nesjøen-Essand, samt gjerderester. Oppsyn med løshunder, og ferdse nær fjellrevhi.	Forvaltningsplan, Styrevedtak	Verneområdelogg	Gjelder Sylan og Sankkjølen
Oppsyn med motorferdsel(1), ferdse(2),forsøpling(2) og byggetiltak(3)	1,2,3	Oppsyn med snøscootertrafikken, og kjørespor etter barmarkskjøring. Oppsyn med forsøpling og gjerderester. Oppsyn med løshunder.	Forvaltningsplan, Styrevedtak	Verneområdelogg	Gjelder Skarvan og Roltdalen, Stråsjøen-Prestøyen og Rangeldalen

Stier – Vekta- Høystakken - 2022

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan

- Befaring med «Stiskolen» gjennomført 13. juli
- 550 meter med klopp er lagt ut – Utmarkstjenester
- Befaring med nasjonalparkstyret – 24.08.22
- Stråsjøen hytteforening har fått godkjent grussti – oppstart 31.10.2022 - arbeid med samarbeidsavtale – NPS møte i des. 2022
- Juridiske veiledning - Miljødirektoratet

Tiltak i 2023 – tursti Vekta

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan

- Kloppegging – 420 m
- Kloppbehov – 350 m ferdig
- Steintrapper – 5 m / 10 m
- Turskilt – 3 stk
- Utstyrsbehov – SNO
- Kostnadsoverslag

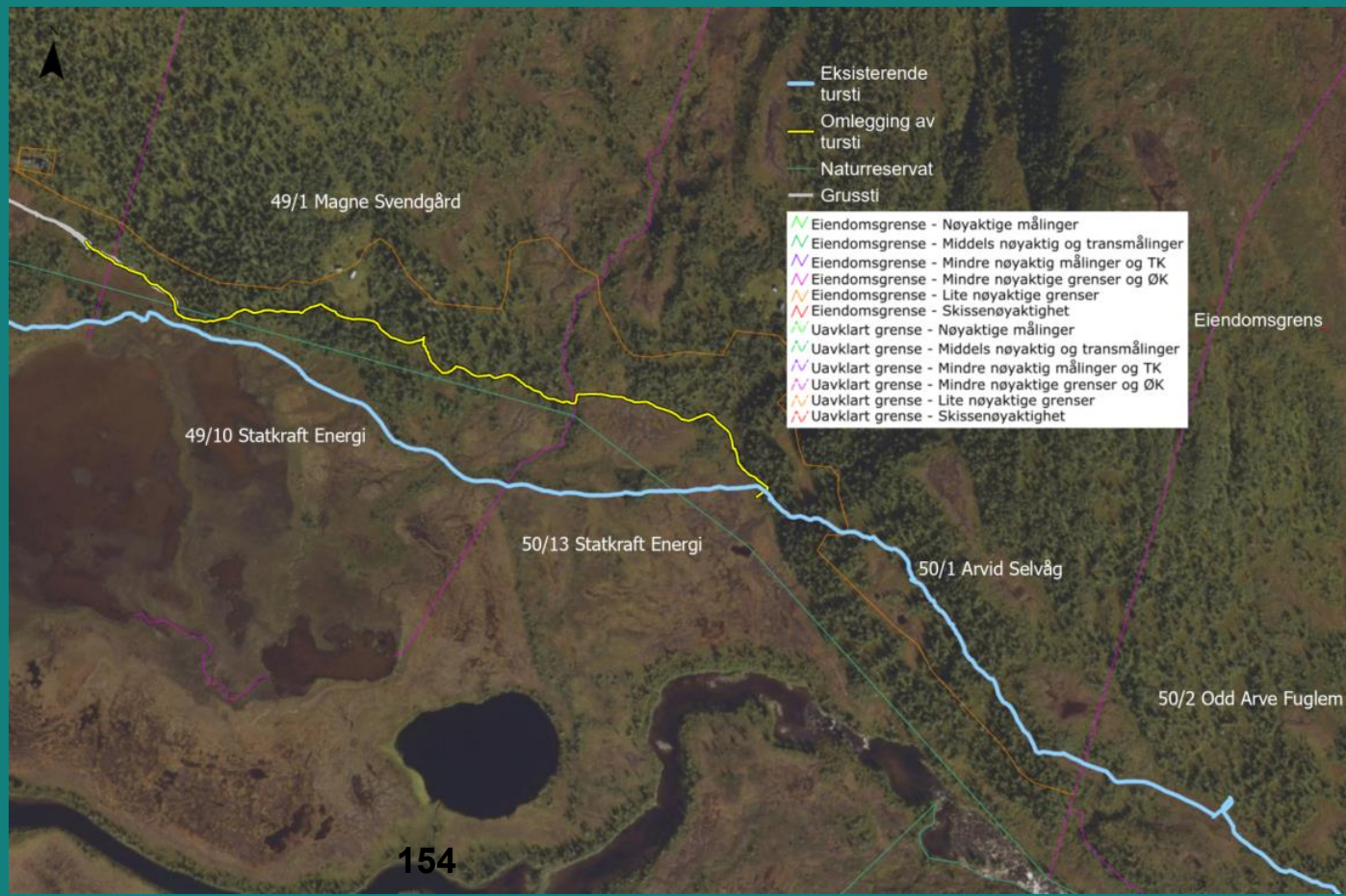

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan

Forts. Tiltak 2023 – tursti Vekta

- Kloppsti/fastmark sti etter grussti – ca 990 m
- Avtale med Statkraft Energi
- Ta vekk eksisterende sti
- Gjenbruk av kloppmaterialer ?
- Bevaringsmål

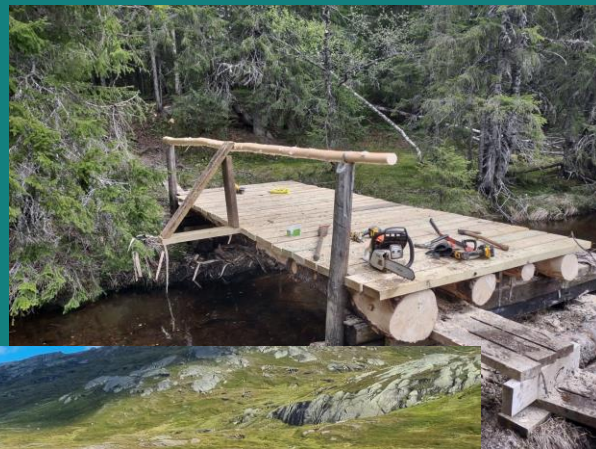

Tursti til Storskarven

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan

- Ny bru over Lomkjølbekken
- 450 m med ny klopp
- Befaringer med «Stiskolen» og grunneiere og Aajege 13.07.22 jf. befaringsnotat
- Befaring med nasjonalparkstyret, grunneier og Sametinget 23.08.22

Tursti til Storskarven 2023

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan

- Omlegging 1
- Ca. 70 m klopplagt
- Gjenstår ca 360 m klopping
- Gjenbruk av klopp 320 m
- Kloppbehov 30-50 m
- Rydde kratt langs trasè
- Klargjort for transport til vinteren
- Avtale med Sondalsskogan ANS-trasè fra Sildra – vinter 2023

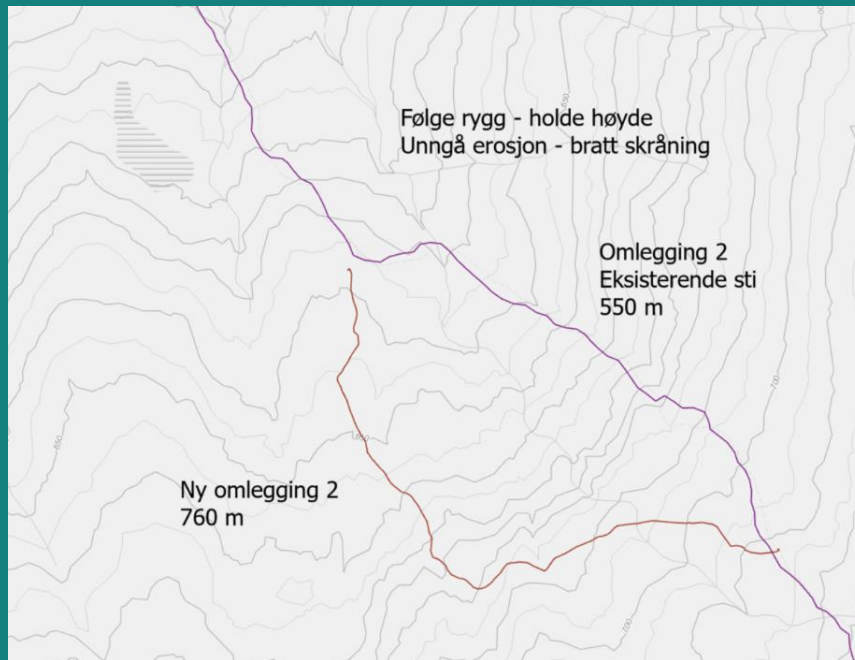

Forts. – Tursti Storskarven 2023

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roldalen og Sylan

- Omlegging 2
- Trasè gjennomgått
- Gjenbruk av 100 m ferdig klogg
- Klargjort for transport
- Sårbarhetsvurdering 2022
- Dialog - trimposter
- Bevaringsmål

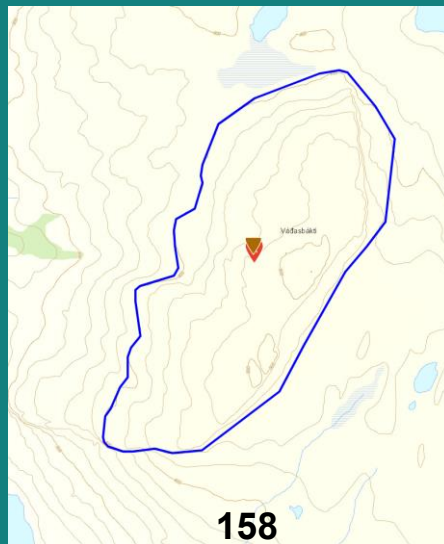
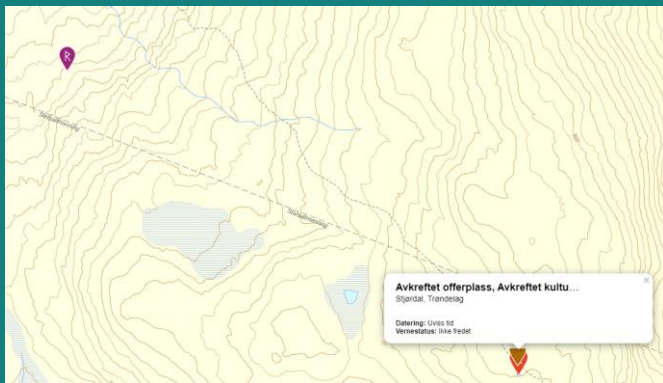

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan

Kartlegging av samiske kulturminner – Aajege rapport 2023

- Feltarbeid i 2022 – rapport 2023
- Dialog med Sametinget rundt Storskarven som hellig fjell – retningslinjer / informasjon – vinter 2023
- Tilretteleggingstiltak ?

Kulturminneregistrering 2020:

**Samiske kulturminner
i nasjonalparker og
landskapsvernområder
innenfor
Saanti- og Gåebrien sijte**

Prosjektskisse

AAJEGE
SAEMIEN GÍELE & MAAHTOEJARNGE

Februar 2020

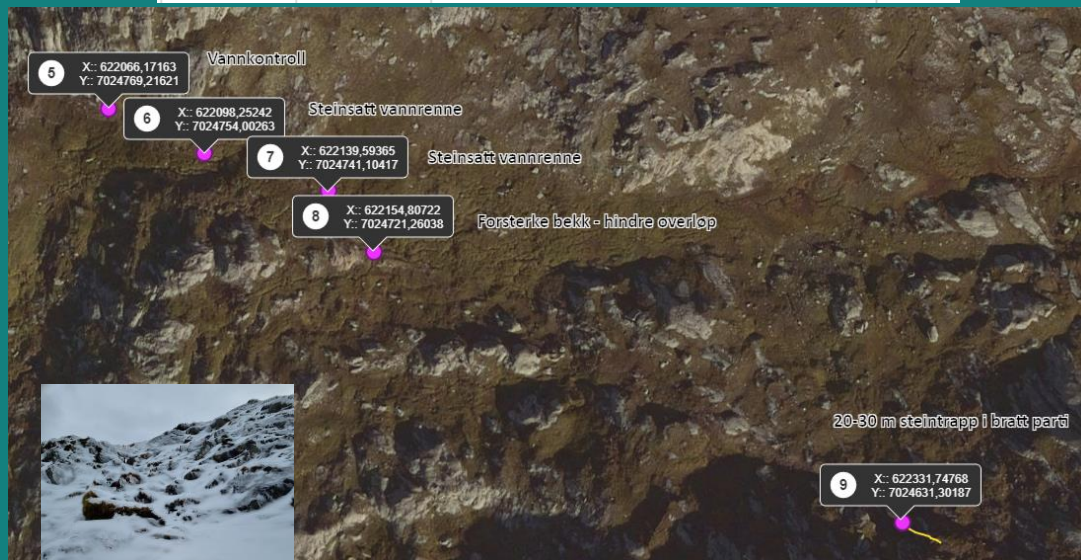

Tiltak – tursti Storskarven 2023

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan

- Fortsette klopplegging – 1174 m
- Utbedre eksisterende trasè før vi begynner klopping fra Sildra
- Tråkkheller på utsatte steder – dialog med Sametinget
- Kontroll på vann / vannrenner
- Lage enkel steintrapp i ustabil skråning – gjennomføring ?

1174 m	Ferdig klopp	
322 m	Gjenbruk, omlegging 1	
100 m	Gjenbruk, omlegging 2	
752 m	Klopplegging i 2023	
1880 m	Innkjøp i løpemeter (2,5 m / 1 m ferdig klopp)	
1880	60	112 800 kr (60 kr/m)

Tiltak i 2022 – skjøtsel av slåttemark

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan

- 5 setervoller er slått
- Svenskmoen, Røssetvollen, Øvre Stubbvollen og Prestøyvollen er ok, delvis slått på Stormoen
- 3 skjøtelsesplaner leveres 15. november

 Skarvan og Roltdalen nasjonalpark
Publisert av Lars Slettom · 28. oktober kl. 14:14 · 🌐

Skjøtsel av slåttemark er utført på 5 setervoller i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark. Dette gjelder Stormoen, Svenskmoen, Røssetvollen, Øvre Stubbvollen og Prestøyvollen. 🌿🍄🍄🍄

Slåttemark er en truet og utvalgt naturtype som er viktig for naturmangfold og kulturlandskap. Naturtypen er en artsrik naturtype og et viktig leveområde for blomster, bier, sommerfugler og andre insekter. Setervollene er også gode utmarksbeiter for sau, storfe, rein og vilt. 🐏🐄🐐🐑🐓

Nasjonalparkstyret t... Se mer

1 074
Antall personer nådd

219
Engasjement

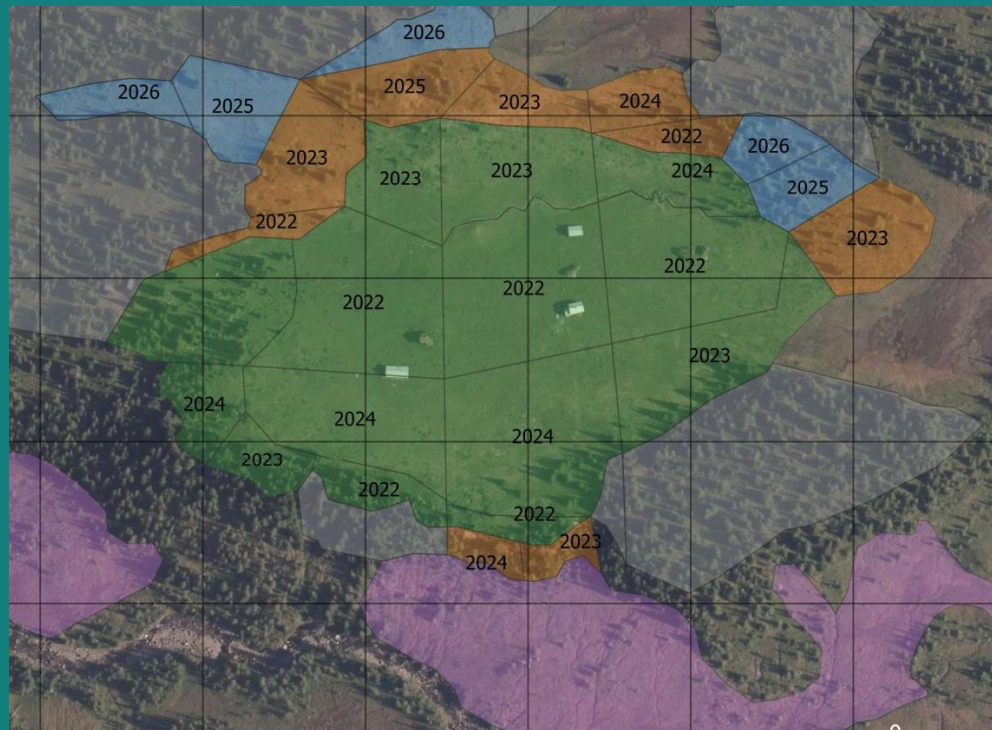
Frem innlegg

Tiltak 2023 – skjøtsel av setervoller

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan

- Videreføre eksisterende skjøtsel
- Vurdere vedhogst til Schulzhytta som et ledd i skjøtsel i tråd med skjøtelsesplan ?
- Inkludere flere setervoller ?
- Hyppighet av slått ?
- Informasjon om skjøtsel til eiere av andre setervoller

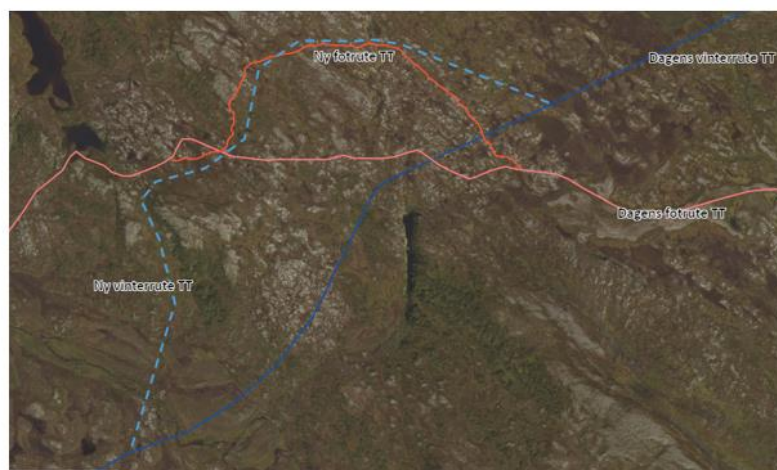
Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Røldalen og Sylan

Omlegging av turiststi – kjørespor langs kraftgate

- Bjørneggen – Schulzhytta – se egen rapport – Skjøtselstiltak i regi av forvaltningen/TT - 2023
- Kjørespor langs kraftgate – se egen rapport – i hvilken grad skal forvaltningen bidra i prosjektet ? Samarbeidsprosjekt i 2023?
- Bruk av stein – standard – restaurering - miljøtilstand

Kjøresporet starter NØ for Sankåvallen og går langs kraftgate og over Bustvola til riksvegen

Dagens fotrute (lyse blå) legges om og følger ny fotrute (mørk rød). Dagens vinterrute (mørk blå) legges om og følger ny vinterrute (stiplet lys blå).

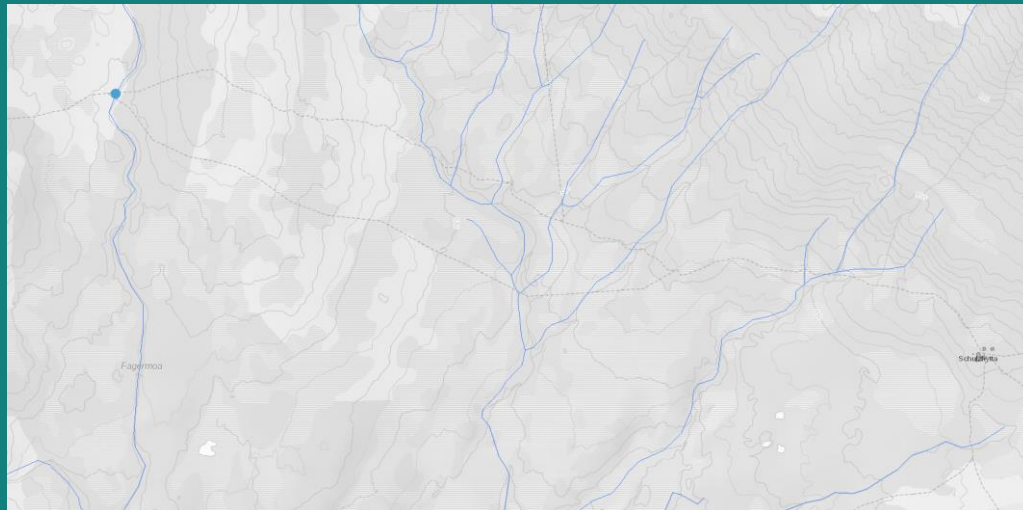

Andre tiltak på gang

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan

- TT ønsker enkel bru over Fagermoa

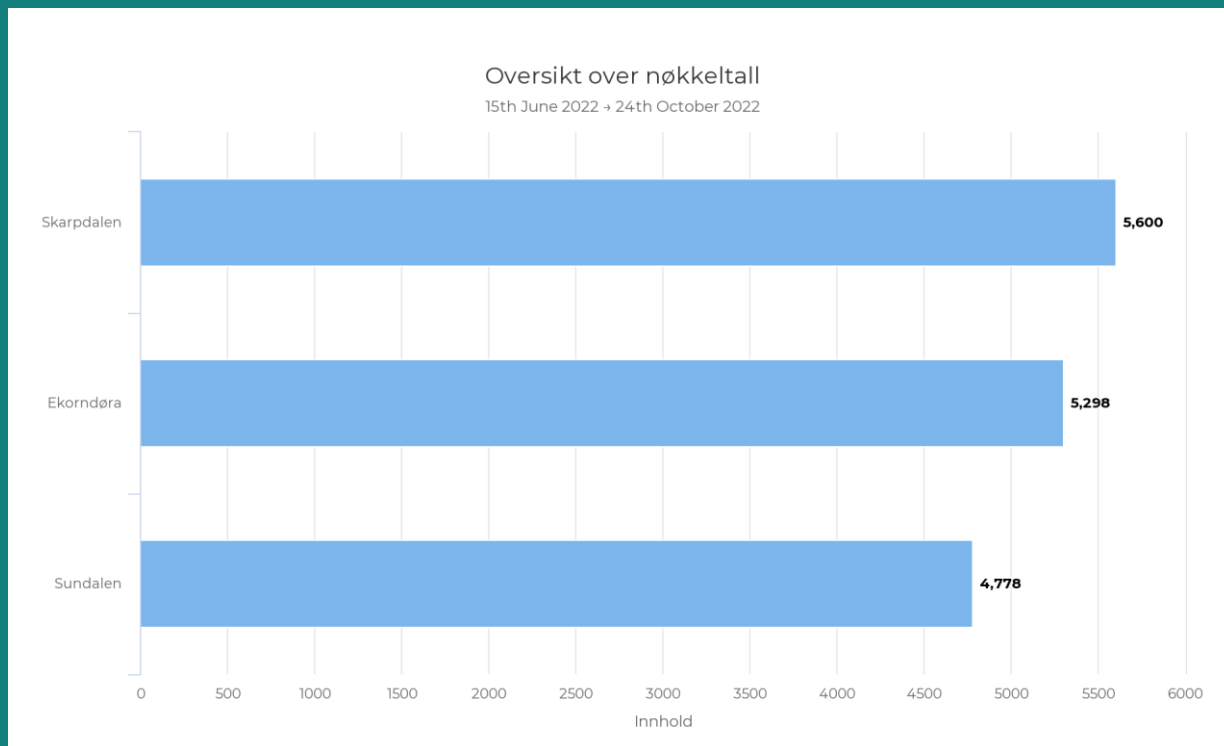

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roldalen og Sylan

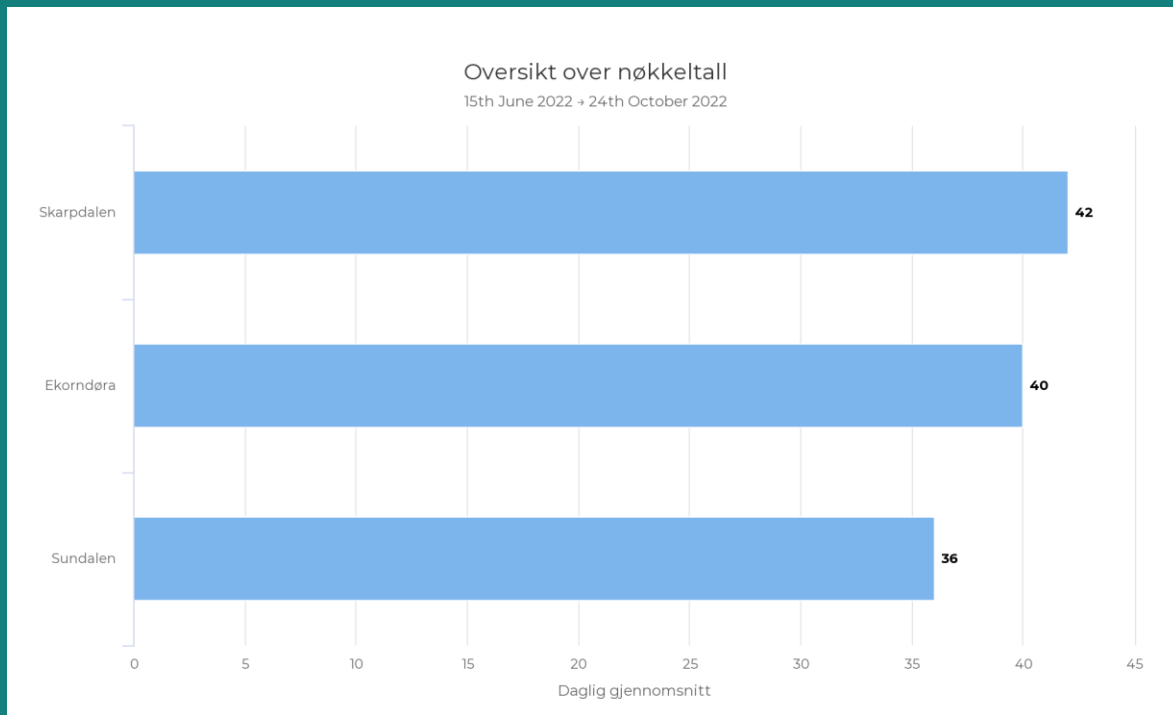
TILTAK 2022 – skilt og tellere

- 3 tellere i drift
- Skarpdalen, Sundalen og Ekorndøra
- Teller i Skarpdalen er ikke flyttet

Daglig gjennomsnitt

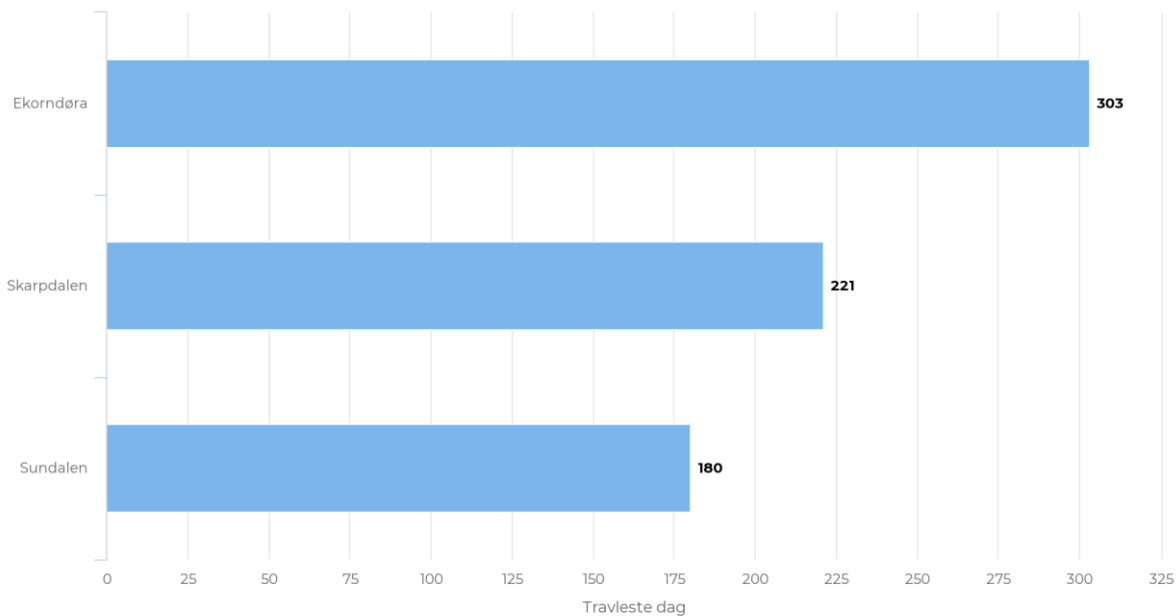

Travleste dag

Oversikt over nøkkeltall

15th June 2022 + 24th October 2022

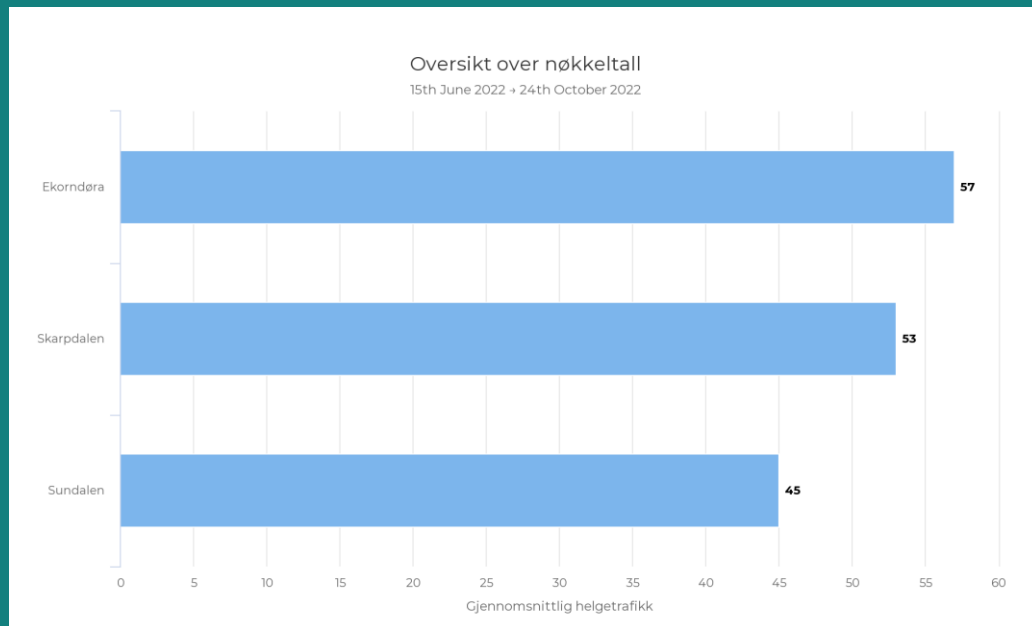

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan

Skilt og teller - 2023

- Videreføre telling
- Teller ved Skarpdalen må trolig flyttes til brua
- Behov for teller ved Stråsjøen – hvor skal den stå ?
- Flytte noen tellere ?
- Sette opp turskilt – Nedre Stubbvollen / elvdal

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan

Infopunkt - 2022

- Ferdig på 705 Senteret
- Mangler noen benker
- Venter tilbakemelding i Meråker

Skarvan og Roltdalen nasjonalpark
Publisert av Marit Sophie Berger · 26. juli · 🌐

Informasjonspunktet ved 705 Senteret i Ås i Tydal er så og si ferdig. Tavler og klatrevennlige treskulpturer er på plass, grønt gras og benker kommer etterhvert . Velkommen innom!

3 150
Antall personer nådd

553
Engasjement

Frem innlegg

Infopunkt 2023

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan

- Videreføre arbeidet i tråd med planen i besøksstrategien
- Bjørneggen / Nedalshytta
- Aktuelt med natur- og kultursti ved Nedalshytta

Informasjon - kommunikasjon

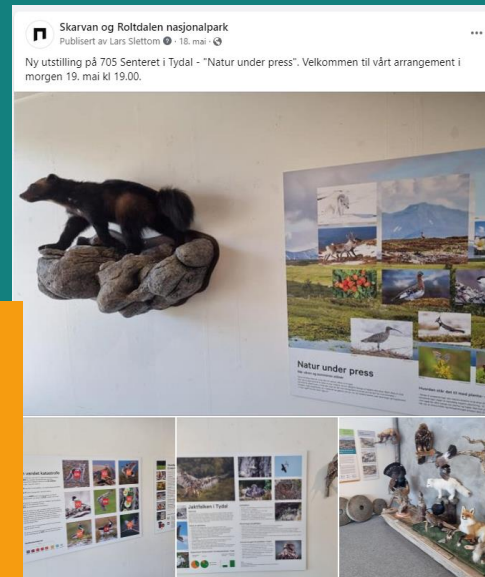
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan

- Nettside for Sylan LVO er snart klar
- Opprette egen FB-side i 2022
- Lage kommunikasjonsplan i 2023
- Samarbeid om kommunikasjonsmedarbeider i 2023 ?
- Temaplakater til innfallsporter – trykking
- Natur- og kultursti – Nedalshytta – tips fra Forollhogna?
- Revidert forvaltningsplan – temavis informasjon til brukere – forebyggende infoarbeid

Hjem → Om nasjonalparken

Om Sylan

Det mektige Sylmassivet rager høyt omgitt av langstrakte vidder og store myrområder og vassdrag. Sylan er kjent for sin store variasjon i vegetasjon og rike biotoper for våtmarksfugl. Den sjeldne fjellreven lever også her. I Sylan kan du ha gode naturopplevelser både sommer og vinter.

Tiltak 2023 - Sylan

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan

- Varder på Blåkkåkleppen
- Steinrenner ved Sherpatrapp
- Følge utvikling – kjørespor
- Registrere bygninger/anlegg – VOL
- Skilt

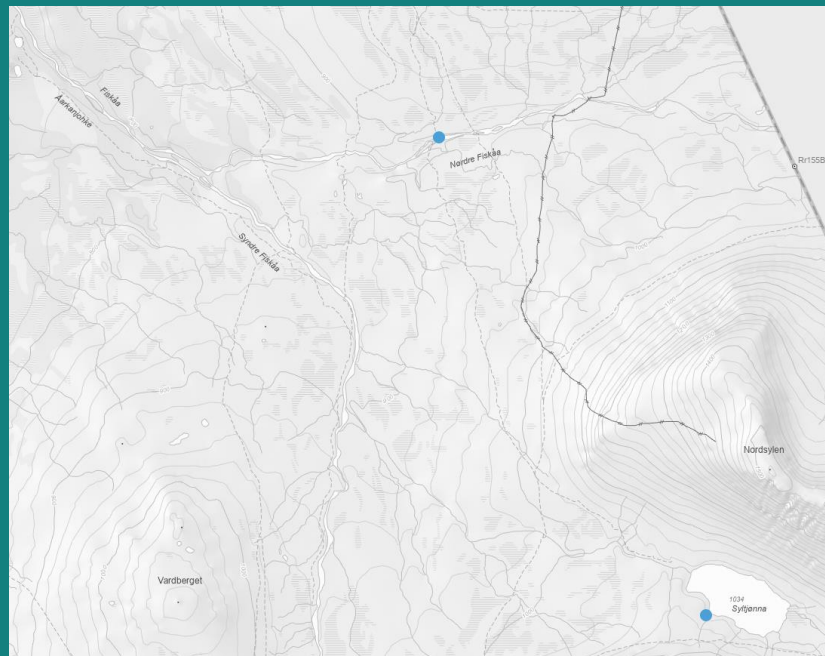

Tiltak – Sylan 2023

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan

- Befaring i strandsonen av Nesjøen/Esandsjøen – bålplasser og søppel
- Vurdere behov for kloppsti til Syltjøenna/leirplasser ved Syltjøenna
- TT ønsker å legge ut tråkkstein over Fiskåa – kjøre inn stein med snøscooter
- TT prioriterer byggetiltak på Storerikvollen – byggeprosess/overskuddsmasser til veivedlikehold

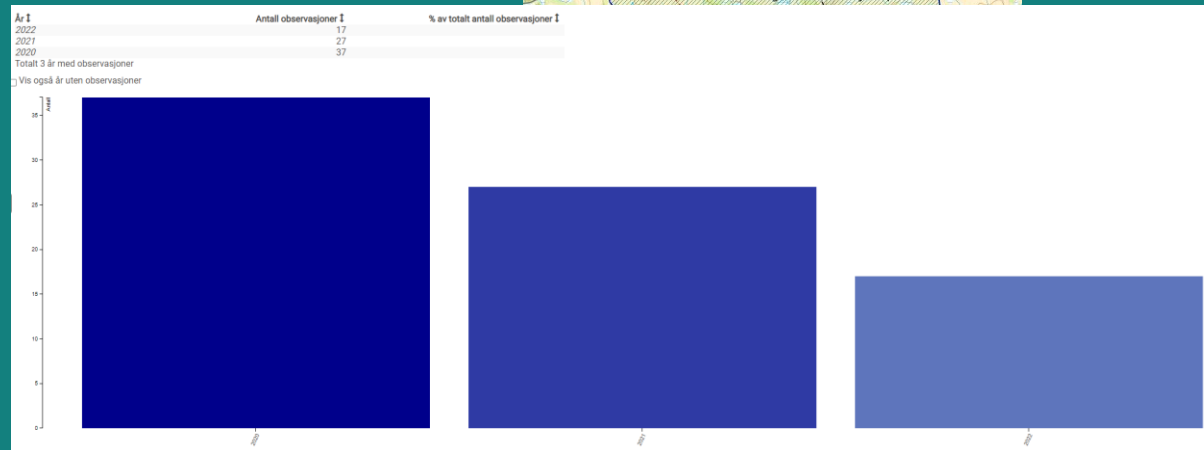
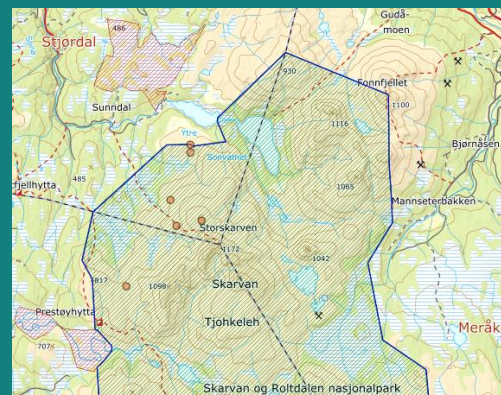

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roldalen og Sylan

Oppsynstjenester

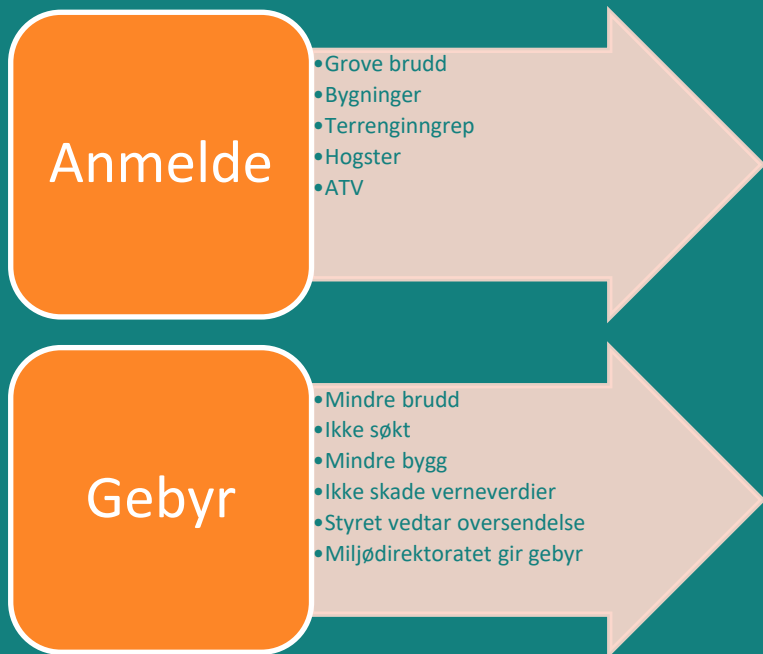
- Registrere hovedtrasèer for snøscooter – GPS-spor (samle opp GPX-filer)
- Registrere – ta bilder av bygg og anlegg i nasjonalparken – oppdatere register – verneområdeloggen
- Registreringer i VOL ?
- Registrere rødlistearter – fremmede arter – hekking/ungling av sårbare arter

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan

Ulovligheter

Allmennpreventivt
Ressursbruk
Forebyggende infoarbeid

Info og veiledning

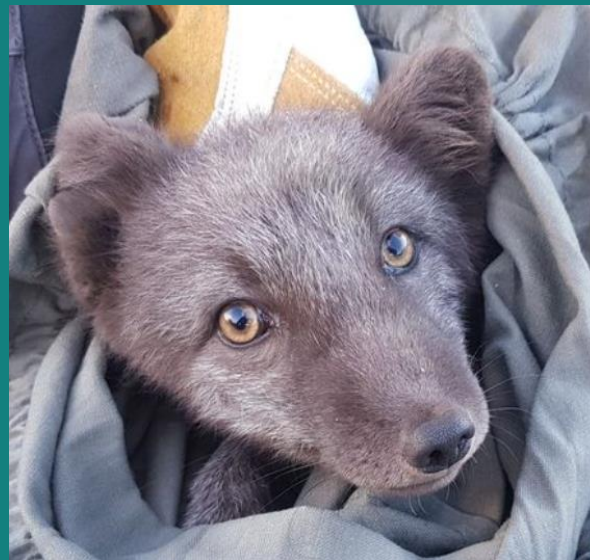
Bagatellmessige
overtredelser – uten
betydning

- Rapport fra oppsyn/egne obs.
- Unngå selvinkriminering
- Forhåndsvarsel
- Pålegg
- Tvangsmulkt

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roldalen og Sylan

Godt år for fjellreven

Innspill om ønsket SNO ressurs i verneområder. (Sett inn nye linjer for hvert ønsket utført oppdrag)

2022					
Forvaltningmyndighet					
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan					
Verneområde/Tema	Prioritering	Beskrivelse av oppdrag og metode	Forankring i planverktøy	Rapportering (Verneområdelogg, Artsobs, Natstat).	Merknad
Verneområde/Tilrettelegging					
Vedlikeholdsarbeid/ettersyn på eksisterende anlegg.	1	Gjelder vedlikehold av tavler og løveskilt med underskilt, samt oppfølging av teller. Sylan landskapsvernområde og Sankkjølen NR	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Delvis tjenestekjøp lokalt.
Stitrase Nedalshytta - Syltjønna	1	Gjelder supplerede tiltak på sti ned mot steintrappene, samt utbedring klopp på stistrekningen inn til Syltjønna.	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Trondhjems Turistforening er ansvarlig for stien.
Vedlikeholdsarbeid/ettersyn på eksisterende anlegg.	1	Løpende vedlikehold av tavler og løveskilt med underskilt, samt oppfølging av tellere. Skarvan og Roltdalen NP, Stråsjøen-Prestøyan NR og Rangeldalen NP	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Tjenestekjøpsavtale mellom SNO og fjellstyrene.
Stitrase Sundalen- Storskarven.	1	Ansvar for gjennomføring av tiltak for tilrettelegging jf nærmere bestilling. Samarbeid med Nord-Trøndelag turistforening	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Tjenestekjøpsavtale mellom SNO og fjellstyrene.
Stitrase Prestøvollen - Høystakken	1	Ansvar for gjennomføring av tiltak for tilrettelegging jf nærmere bestilling. Avklaring med grunneiere og Stråsjøen hytteforening.	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Tjenestekjøpsavtale mellom SNO og fjellstyrene.
Verneområde/Skjøtsel					
Skjøtsel på prioriterte setervoller i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark	1	Kontaktperson for setereierne vedrørende praktisk gjennomføring av skjøtsel. Kontroll av gjennomført skjøtsel. Ansvarlig for gjennomføring av evt. skjøtsel ved tjenestekjøp.	Skjøtelsplan	Verneområdelogg	Skjøtsel utføres av setereierne etter nærmere avtale. Skjøtsel ved tjenestekjøp utove dette kan bli aktuelt
Verneområde/Bevaringsmål					
Registrering/overvåking av arter	1	Spesielt Jaktfalk og fjellrev, men også andre rødlista arter, Skarvan og Roltdalen, Stråsjøen-Prestøyan, Rangeldalen	Forvaltningsplan	Artsobs	Tjenestekjøpsavtale mellom SNO og fjellstyrene.
Registrering/overvåking av arter	1	Spesielt Jaktfalk , kongeørn og fjellrev, men også andre rødlista arter. Sylan og Sankkjølen	Forvaltningsplan	Artsobs	Delvis tjenestekjøp lokalt
Verneområde/Tilsyn og kontroll					
Oppsyn med motorferdsel(1), ferdsel(2),forsøpling(2) og byggetiltak(3)	1,2,3	Oppsyn kjørespor etter barmarkskjøring, og evt ulovlig snøscooterkjøring. Oppsyn med forsøpling langs TTs ruter og strandsonen langs Nesjøen-Essand, samt gjerderester. Oppsyn med løshunder, og ferdsel nær fjellrevhi.	Forvaltningsplan , Styrevedtak	Verneområdelogg	Gjelder Sylan og Sankkjølen
Oppsyn med motorferdsel(1), ferdsel(2),forsøpling(2) og byggetiltak(3)	1,2,3	Oppsyn med snøscootertrafikken, og kjørespor etter barmarkskjøring. Oppsyn med forsøpling og gjerderester. Oppsyn med løshunder.	Forvaltningsplan , Styrevedtak	Verneområdelogg	Gjelder Skarvan og Roltdalen, Stråsjøen-Prestøyan og Rangeldalen

Arkivsaksnr: 2022/62-0

Saksbehandler: Lars Slettom

Dato: 24.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan	31/2022	02.12.2022

Drift av Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan - budsjett og møteplan for 2023

Vedlegg:

- 1 2023_Budsjett – Nasjonalparkstyret – Skarvan/Roltdalen/Sylan

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan godkjenner forslag til møteplan og budsjett med endringer kommet til i møte.

Saksopplysninger

Drift av styret

Det må søkes om midler til drift av nasjonalparkstyret fra Miljødirektoratet. Budsjettet skal dekke reise- og møtegodtgjørelse for medlemmer i styret, samt reiseutgifter for medlemmer av rådgivende utvalg. I tillegg kommer utgifter til bespisning og møtelokaler ved alle møter i regi av nasjonalparkstyret.

Det kan også søkes midler til dekking av utgifter i forbindelse med utarbeiding av forvaltningsplan, skjøtselsplaner og besøksstrategi. Dette gjelder nødvendige kartlegginger og møter (medvirkningsprosesser).

For 2022 ble nasjonalparkstyret tildelt 470 000 kr til drift av styret. Av disse midlene er det foreløpig utbetalt 244 000 kr (21.11.2022). Resterende beløp skal dekke utgifter til siste møte og utestående møtegodtgjørelse mv. for styremedlemmene. Ut fra økonomirapportene er det fortsatt noen styremedlemmer som ikke har sendt inn alle honorar og reiseregninger for 2022. Satsene for honorar og reiseregninger for styremedlemmer oppdateres i budsjettet når disse foreligger for 2023.

Eventuelle restmidler fra drift av nasjonalparkstyret kan brukes til fotoapparat, kløppmaterialer for tilretteleggingstiltak og tavler til innfallsporter som skal gjennomføres i 2023.

Videre er det tildelt kr 75 000 til forvaltningsplanarbeid og kr 50 000 til skjøtelsesplan for Stubbslåtten. Her er det brukt kr 50 000 til nå.

Det er i 2021 utbetalt kr 75 000 til produksjon av nettside for Sylan landskapsvernområde. Nettsiden er ferdig og publiseres før møtet 2. desember.

Det er i 2022 gjennomført 4 ordinære styremøter i nasjonalparkstyret (inkludert siste møte i Tydal). Et møte ble gjennomført i forbindelse med 2-dagers befaring fra Sildra via Prestøyhytta til Vekta. Det er videre avholdt ett dialogmøte med rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg. I tillegg har det vært 4 møter i arbeidsutvalget. For å sikre nasjonalparkforvaltere reisebudsjett knyttet til møter og befaringer i regi av nasjonalparkstyret, innarbeides dette i driftsbudsjettet for 2023.

Tabellen under viser oversikt over gjennomførte møter i 2022.

Tabell:1 Møter gjennomført 2022

Møteplan 2022	Nasjonalparkstyre	Arbeidsutvalg	Dialogmøte rådgivende utvalg	Administrativt kontaktutvalg
Januar		07.01 (Teams)		06.01(Teams)
Februar	Styremøte 18.02 (Stjørdal)	23.03 (Teams) 07.04 (Teams) 06.05.(Teams)		
Mars	Dialogmøte 24.03		Dialogmøte 24.03	24.03
April				
Mai	Styremøte 10.06 (Stjørdal)			
Juni				
Juli				
August	2-dagers befaring med styremøte 23.- 24. 08 (Selbu)			
September				
Oktober				
November				
Desember	Styremøte 02.12 (Tydal)			

Møteplan danner grunnlaget for budsjettet. I tråd med vedtektene for nasjonalparkstyret og tidligere års praksis legges det opp til 5 møter i året for nasjonalparkstyret, hvorav minst ett 2-dagers møte med befaring og ett dialogmøte med rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg. Det legges videre opp til 4 digitale møter i arbeidsutvalget, 2 møter i administrativt kontaktutvalg og 2 planleggingsmøter med oppsynet i forbindelse med bestilling av oppdrag.

Det blir trolig ikke nasjonalparkkonferanse før i 2024 for styremedlemmene. Det er nå klarlagt at det heretter kan utbetales honorar for deltagelse på nasjonalparkkonferanser. Kompetansedag for nye representanter for Sametinget/Samediggi ble gjennomført i 2022. Totalt settes det opp et budsjett på 590 000 kr til drift av styret i 2023, se vedlegg.

I tabell 2 er det satt opp et forslag til møteplan for 2022. Tradisjonen tro er det satt opp et to-dagers møte med befaring i august.

Tabell:2 Forslag til Møteplan 2023

Møteplan 2022	Nasjonalparkstyre	Arbeidsutvalg	Dialogmøte rådgivende utvalg	Administrativt kontaktutvalg	
Januar		06.01 (Teams)		05.01 (Teams)	
Februar	16.02. (Stjørdal)	15.03 (Teams)			
Mars	Dialogmøte (Selbu) 23.03		Dialogmøte Selbu	Dialogmøte Selbu	
April					
Mai					
Juni	Styremøte (Meråker). 15.06				
Juli					
August	To-dagers møte og befaring. 23.-24.08		Ellers møter etter behov.		
September					
Oktober					
November					
Desember	Styremøte (Tydal) 05.12				
Sum møter	5		1	2	

Forvaltningsplan - kommunikasjonsplan

Forvaltningsplan for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark har vært inne til faglig godkjenning hos Miljødirektoratet. Når tilbakemeldinger er innarbeidet sendes planen på nytt til Miljødirektoratet før endelig godkjenning. Nasjonalparkstyret gjør deretter vedtak om å legge planen ut på høring.

På bakgrunn av prosjektplanen og gjenstående arbeid foreslås det å søke om kr 30 000,- til gjennomføring høringsprosess og formidling av mål og retningslinjer til brukerne når forvaltningsplanen er endelig vedtatt.

Kommunikasjonsplan er en del av besøksstrategien til Skarvan og Roltdalen og Sylan. Det er behov for å jobbe mer forebyggende og aktivt med informasjon- og kunnskapsformidling på ulike informasjonsplattformer. Kommunikasjon er et eget fagfelt som krever fagkompetanse for å oppnå ønsket effekt. Det foreslås derfor å søke om kr 75 000,- til utarbeiding av kommunikasjonsplan.

Konklusjon:

Det søkes om kr 510 00,- til drift av Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan i 2023. I tillegg søkes det om kr 105 000 til høringsprosess/formidling av revidert forvaltningsplan og utarbeiding av kommunikasjonsplan knyttet til vedtatt besøksstrategi. Budsjettet oppdateres med nye satser for 2023.

Budsjett for Nasjonalparkstyre for Skarvan og Roltdalen og Sylan 2023

Det planlegges 4 dagsmøter og 1 todagers møte i nasjonalparkstyret (inkl dialogmøte)

		Dagsmøte							
	Antall deltagere	Antall møter	forberedelse	Timer	Sats				
Leder	1	4	2	6	660			19 832	
Medl. normal	10	4	2	6	499			159 680	
Medl. selvster	2	4			880			7 040	
Medl. Tapt ar	1	4			2191			8 764	
		Todagersmøte						2 dagers møte i august/september	
	Ant.	Antall dager	Forberedelse	Timer	Sats				
Leder	1	2	1	6	660			8 918	
Medl. normal	10	2	1	6	499			69 860	
Medl. selvster	2	2			880			3 520	
Medl. Tapt ar	1	2			2191			4 382	
		Arbeidsutvalg							
	Antall deltagere	AU-møter	Forberedelse	Timer	Sats				
Leder	1	4	1	1	660			4 636	
medlemmer	2	4	1	1	499			7 232	
Medl. selvster	1	4			880			3 520	
						297 384	*1,141 =	339 315	
Kost og losji Dagsmøter NP	Kr pr møte:	8 000						32 000	
kompetansedag	Kr pr møte:	100 000		0				0	
Dialogmøte	Kr pr møte:	20 000		1				20 000	
Kost og losji Dagsmøter AU	Kr pr møte:	-						0	
Kost og Losji Todagersmøte	Kr pr møte:	20 000						20 000	
Reise NP-styremøter	Kr pr reise:	1 000						66 000	
Reise AU-møter	Kr pr reise:	-						0	
Reise -dialogmøte	Kr pr reise:	1 000						12 000	
Reise forvaltere	Kr pr år	20 000						20 000	
						SUM NP / Råd		509 315	
								Sum styre:	509 315
								Forvaltningsplan	105 000
								Kommunikasjonsplan	
								S U M 2023:	614 315

ST 32/2022 Eventuelt